

STORTINGET

Innst. 8 S

(2022–2023)

Innstilling fra næringskomiteen om
bevilgninger på statsbudsjettet for 2023,
kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet,
Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet
(rammeområdene 9, 10 og 11)

Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)	2
2.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 9	2
2.2	Rammevedtak område 9.....	6
2.3	Generelle merknader	6
2.3.1	Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	6
2.3.2	Høyre.....	7
2.3.3	Fremskrittspartiet.....	9
2.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	10
2.3.5	Rødt.....	11
2.3.6	Venstre.....	11
2.3.7	Miljøpartiet De Grønne.....	12
2.3.8	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9	13
2.4	Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 9	17
2.4.1	Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet	17
2.4.2	Kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet.....	21
2.4.3	Kap. 902 Justervesenet.....	21
2.4.4	Kap. 3902 Justervesenet	22
2.4.5	Kap. 903 Norsk akkreditering.....	22
2.4.6	Kap. 3903 Norsk akkreditering	22
2.4.7	Kap. 904 Brønnøysundregistrene	23
2.4.8	Kap. 3904 Brønnøysundregistrene.....	24
2.4.9	Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)	24
2.4.10	Kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)	25
2.4.11	Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)	25
2.4.12	Kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)	26
2.4.13	Kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering.....	26
2.4.14	Kap. 908 Institutt for energiteknikk (IFE).....	27
2.4.15	Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.....	27
2.4.16	Kap. 3909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.....	28
2.4.17	Kap. 910 Sjøfartsdirektoratet	28
2.4.18	Kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	30
2.4.19	Kap. 911 Konkurransetilsynet.....	30
2.4.20	Kap. 3911 Konkurransetilsynet	30
2.4.21	Kap. 912 Klagenemndssekretariatet.....	30
2.4.22	Kap. 3912 Klagenemndssekretariatet	31
2.4.23	Kap. 913 Dagligvaretilsynet.....	31
2.4.24	Kap. 915 Regelrådet.....	32
2.4.25	Kap. 922 Romvirksomhet.....	32
2.4.26	Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	35
2.4.27	Kap. 930 Design og arkitektur Norge (DOGA).....	36
2.4.28	Kap. 935 Patentstyret	36
2.4.29	Kap. 3935 Patentstyret.....	36
2.4.30	Kap. 936 Klagenemnda for industrielle rettigheter	36
2.4.31	Kap. 3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter.....	37
2.4.32	Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak.....	37
2.4.33	Kap. 941 (Ny) Eksportstrategirådet.....	38
2.4.34	Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950).....	38
2.4.35	Kap. 952 Investinor AS.....	38

	Side
2.4.36	Kap. 953 Nysnø Klimainvesteringer AS 39
2.4.37	Kap. 1473 Kings Bay AS (Klima- og miljødepartementet) 40
2.4.38	Kap. 2421 Innovasjon Norge 40
2.4.39	Kap. 2426 Siva SF 43
2.4.40	Kap. 2429 Eksportkredittordningen..... 44
2.4.41	Kap. 2460 Eksportfinansiering Norge 44
2.4.42	Kap. 5325 Innovasjon Norge 45
2.4.43	Kap. 5326 Siva SF 45
2.4.44	Kap. 5329 Eksportkredittordningen..... 46
2.4.45	Kap. 5460 Eksportfinansiering Norge 46
2.4.46	Kap. 5612 Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS 46
2.4.47	Kap. 5613 Renter fra Siva SF 46
2.4.48	Kap. 5614 Renter under Eksportfinansiering Norge..... 46
2.4.49	Kap. 5629 Renter fra eksportkredittordningen..... 46
3.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10) 47
3.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 10..... 47
3.2	Rammevedtak rammeområde 10..... 47
3.3	Generelle merknader 47
3.3.1	Arbeiderpartiet og Senterpartiet..... 47
3.3.2	Høyre..... 48
3.3.3	Fremskrittspartiet..... 48
3.3.4	Sosialistisk Venstreparti..... 48
3.3.5	Rødt..... 49
3.3.6	Venstre..... 49
3.3.7	Miljøpartiet De Grønne..... 50
3.3.8	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10 51
3.4	Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 10..... 53
3.4.1	Kap. 917 Fiskeridirektoratet..... 53
3.4.2	Kap. 3917 Fiskeridirektoratet 54
3.4.3	Kap. 919 Diverse fiskeriformål 54
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11) 57
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 11 57
4.2	Rammevedtak rammeområde 11 59
4.3	Generelle merknader 59
4.3.1	Arbeiderpartiet og Senterpartiet..... 59
4.3.2	Høyre..... 59
4.3.3	Fremskrittspartiet..... 60
4.3.4	Sosialistisk Venstreparti..... 60
4.3.5	Rødt..... 61
4.3.6	Venstre..... 62
4.3.7	Miljøpartiet De Grønne..... 63
4.3.8	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11 64
4.4	Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 11..... 67
4.4.1	Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet..... 67
4.4.2	Kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet..... 67
4.4.3	Kap. 1112 Veterinærinstituttet 67
4.4.4	Kap. 1115 Mattilsynet 68
4.4.5	Kap. 4115 Mattilsynet 68
4.4.6	Kap. 1136 Norsk institutt for bioøkonomi 69
4.4.7	Kap. 4136 Norsk institutt for bioøkonomi 69

	Side
4.4.8	Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m. 69
4.4.9	Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer..... 71
4.4.10	Kap. 1140 Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m. 71
4.4.11	Kap. 1141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m..... 71
4.4.12	Kap. 4141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m..... 72
4.4.13	Kap. 1142 Landbruksdirektoratet..... 72
4.4.14	Kap. 4142 Landbruksdirektoratet..... 75
4.4.15	Kap. 1148 Naturskade – erstatninger 75
4.4.16	Kap. 1149 Verdskapings- og utviklingstiltak i landbruket 75
4.4.17	Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m..... 76
4.4.18	Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m..... 78
4.4.19	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen 78
4.4.20	Kap 1152 Bionova..... 79
4.4.21	Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn 79
5.	Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak 80
5.1	Nærings- og fiskeridepartementet 80
5.1.1	(2020–2021) Vedtak nr. 1111 Forenkling for næringslivet..... 82
5.1.2	(2021–2022) Vedtak nr. 719 Tilrettelegging for testsentre for flytende havvind 82
5.2	Landbruks- og matdepartementet 82
5.2.1	2021–2022 Vedtak nr. 382 Dyrevelferden i svinenæringen..... 83
5.2.2	2021–2022 Vedtak nr. 383 Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd 83
5.2.3	2021–2022 Vedtak nr. 384 Alternativ til CO ₂ -bedøving av dyr 84
5.2.4	2021–2022 vedtak nr. 836 Overgang frå kronetoll til prosenttoll..... 84
6.	Forslag fra mindretall..... 84
7.	Komiteens tilråding..... 86

STORTINGET

Innst. 8 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karianne B. Bråthen, Per Vidar Kjølmoen, Sverre Myrli og Solveig Vitanza, fra Høyre, Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Jenny Klinge, lederen Willfred Nordlund og Per Olav Tyldum, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til at regjeringen la frem Prop. 1 S (2022–2023) 6. oktober 2022. Regjeringens tilleggsproposisjon Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023) ble lagt frem 10. november 2022. Komiteen viser til at regjeringens partiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet 29. november 2022 inngikk et forlik med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2023.

Komiteen viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at næringskomiteen ved Stortingets vedtak 13. oktober 2022 ble tildelt kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2022–2023), jf. Innst. 1 S (2022–2023).

Følgende rammeområder behandles av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022 under de rammene og kapitlene som Stortinget har tildelt komiteen, jf. Innst. 1 S (2022–2023).

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023) 1. desember 2022 samt til de respektive merknader i denne innstillingen. Ved Stortingets vedtak 1. desember 2022 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til 8 959 010 000 kroner, for rammeområde 10 fastsatt til 1 463 285 000 kroner og for rammeområde 11 fastsatt til 28 638 267 000 kroner.

Komiteen viser til komiteens åpne høring 17. oktober 2022 om Prop. 1 S (2022–2023) og øvrige skriftlige innspill.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger

på velferd, omfordeling og sosial rettferdighet for å gi folk mer trygghet i en krevende tid, i tillegg til grep for å få ned klimagassutslippene, å ivareta natur og å sikre bistand. Det gjøres viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO for andreklassinger, flere alderstrinn får billigere tannhelse og prisjustering av barne-trygden, noe som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon, får mer: enslige forsørgere, minstepensjonister, uføre, mottakere av arbeidsavklaringspenger og studenter. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får også skattelett sammenlignet med 2022. Flertallet understreker at budsjettet er trygt og ansvarlig, uten økt oljepengebruk, noe som er viktig for

å dempe de økende prisene som rammer folk og bedrifter. Økt satsing på grønn industri, betydelig satsing på klimakutt gjennom Enova, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp frem mot 2030 og øker utslippskuttene i 2023. I tillegg er partene enige om en betydelig og flerårig støtte til Ukraina og til bistand og humanitær hjelp som følge av krigen.

Flertallet viser til budsjettforliket inngått mellom partiene. Der annet ikke fremkommer i merknader og forslag som følge av forliket under det enkelte kapittel og den enkelte post, støtter flertallet regjeringens forslag til bevilgning, da bevilgningsforslaget er en del av forliket.

2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 9

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2022–2023) for rammeområde 9. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

		Prop. 1 S (2022–2023) med Tillegg 2
Kap.	Post Formål	
Utgifter		
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>		
900	Nærings- og fiskeridepartementet	
	1 Driftsutgifter.....	505 650 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 583 000
	22 Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 800 000
	25 Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger.....	15 600 000
	26 Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i>	11 700 000
	31 Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	85 000 000
	51 Tilskudd til Senter for hav og Arktis.....	5 600 000
	70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner.....	43 500 000
	71 Miljøtiltak Raufoss.....	4 100 000
	72 Tilskudd til skipsfartsberedskap.....	3 900 000
	73 Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge.....	32 400 000
	74 Tilskudd til Visit Svalbard AS.....	3 300 000
	75 Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	19 300 000
	76 Tilskudd til Standard Norge.....	44 300 000
	77 Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, <i>kan overføres</i>	3 100 000
	81 Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling.....	9 418 000
902	Justervesenet	
	1 Driftsutgifter.....	128 700 000
	21 Spesielle driftsutgifter.....	100 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800 000
903	Norsk akkreditering	
	1 Driftsutgifter.....	55 200 000

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	med Tillegg 2
904	Brønnøysundregistrene	
	1 Driftsutgifter.....	441 500 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	33 700 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	173 850 000
905	Norges geologiske undersøkelse	
	1 Driftsutgifter.....	202 500 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 540 000
906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1 Driftsutgifter.....	61 850 000
	30 Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	11 100 000
	31 Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	6 100 000
	32 Miljøtiltak Folldal.....	16 000 000
907	Norsk nukleær dekommisjonering	
	1 Driftsutgifter.....	117 050 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	395 000 000
	30 Opprydding Søve.....	41 500 000
908	Institutt for energiteknikk	
	70 Tilskudd til drift av atomanlegg.....	358 900 000
	71 Tilskudd til sikring av atomanlegg.....	19 000 000
	72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur.....	65 000 000
909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 228 000 000
910	Sjøfartsdirektoratet	
	1 Driftsutgifter.....	457 000 000
911	Konkurransetilsynet	
	1 Driftsutgifter.....	124 050 000
	70 Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	2 100 000
912	Klagenemndssekretariatet	
	1 Driftsutgifter.....	36 200 000
913	Dagligvaretilsynet	
	1 Driftsutgifter.....	9 900 000
915	Regelrådet	
	1 Driftsutgifter.....	11 400 000
922	Romvirksomhet	
	50 Norsk Romsenter.....	91 750 000
	51 Egenkapital Andøya Space, <i>kan overføres</i>	102 600 000
	70 Kontingent i European Space Agency (ESA).....	219 200 000
	71 Internasjonal romvirksomhet.....	506 400 000
	72 Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 800 000
	73 EUs romprogrammer.....	572 000 000
	74 Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	127 000 000
	76 Tilskudd Andøya Space, <i>kan overføres</i>	26 500 000
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70 Tilskudd.....	323 400 000
930	Design og arkitektur Norge	
	70 Tilskudd.....	23 300 000
935	Patentstyret	
	1 Driftsutgifter.....	298 510 000
936	Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1 Driftsutgifter.....	8 360 000

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	med Tillegg 2
940	Internasjonaliseringstiltak	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 200 000
	70 Ekspportfremmetiltak.....	46 700 000
950	Forvaltning av statlig eierskap	
	21 Spesielle driftsutgifter	33 100 000
	72 Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS	50 000 000
952	Investinor AS	
	50 Risikokapital	50 000 000
	70 Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 000 000
953	Nysno Klimainvesteringer AS	
	50 Risikokapital	210 000 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>		
1473	Kings Bay AS	
	70 Tilskudd	64 995 000
<i>Statsbankene</i>		
2421	Innovasjon Norge	
	50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	798 650 000
	70 Basiskostnader	169 500 000
	71 Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	115 500 000
	74 Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	541 500 000
	75 Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71 og 76</i>	207 900 000
	76 Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	400 846 000
2426	Siva SF	
	70 Tilskudd	11 600 000
	71 Tilskudd til testfasiliteter	188 300 000
	72 Risikokapital	35 000 000
<i>Statens forvaltningsbedrifter</i>		
2460	Ekspportfinansiering Norge	
	24 Driftsresultat:.....	97 286 000
	1 Driftsinntekter.....	-193 000 000
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	290 286 000
	25 Forvaltning av midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina.....	500 000
Sum utgifter rammeområde 9		11 309 688 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3900	Nærings- og fiskeridepartementet	
	1 Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	188 000
	3 Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard.....	11 700 000
	70 Garantipremie fra garantiordning luftfart	39 000 000
3902	Justervesenet	
	1 Gebyrinntekter	18 010 000
	3 Inntekter fra salg av tjenester	28 115 000
	4 Oppdragsinntekter	100 000
3903	Norsk akkreditering	
	1 Gebyrinntekter og andre inntekter	48 665 000
3904	Brønnøysundregistrene	
	1 Gebyrinntekter	567 400 000
	2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	33 085 000

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	med Tillegg 2
3905	Norges geologiske undersøkelse	
	3 Oppdragsinntekter og andre inntekter	74 975 000
3906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1 Leie av bergrettigheter og eiendommer.....	100 000
	2 Behandlingsgebyrer.....	800 000
	86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	1 000 000
3909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	1 Tilbakeføring av tilskudd.....	3 000 000
3910	Sjøfartsdirektoratet	
	1 Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	233 195 000
	2 Maritime personellsertifikater.....	21 135 000
	3 Diverse inntekter	500 000
	4 Gebyrer for skip i NIS.....	66 475 000
	86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	4 800 000
3911	Konkurransetilsynet	
	3 Refusjoner og andre inntekter	200 000
	86 Lovbruddsgebyr	100 000
3912	Klagenemndssekretariatet	
	1 Klagegebyr	900 000
	2 Refusjoner og andre inntekter	200 000
	87 Overtredelsesgebyr	100 000
3935	Patentstyret	
	1 Inntekter av informasjonstjenester	4 800 000
	2 Inntekter knyttet til NPI	4 600 000
	3 Gebyrer immaterielle rettigheter	105 735 000
3936	Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1 Gebyrer.....	700 000
3940	Internasjonaliseringstiltak	
	71 Tilbakebetaling av støtte ved kapitalvareeksport.....	4 500 000
5325	Innovasjon Norge	
	70 Låneprovisjoner	73 000 000
5326	Siva SF	
	70 Låne- og garantiprovisjoner.....	7 000 000
5329	Eksporthandlingsordningen	
	70 Gebyrer m.m.....	20 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.

5460	Eksporthandlingsordningen	
	71 Tilbakeføring fra gamle garantiordninger	12 000 000
	77 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina	1 000 000
	78 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifm. høye strømpriser	1 000 000

Renter og utbytte mv.

5612	Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80 Renter.....	11 900 000
5613	Renter fra Siva SF	
	80 Renter.....	11 700 000
5614	Renter under Eksporthandlingsordningen	
	80 Renter fra lån til Alminnelig garantiordning.....	129 000 000

		Prop. 1 S (2022–2023)
Kap.	Post Formål	med Tillegg 2
	81 Renter fra Norwegian Air Shuttle ASA.....	68 000 000
5629	Renter fra eksportkredittordningen	
	80 Renter.....	830 000 000
	Sum inntekter rammeområde 9	2 438 678 000
	Netto rammeområde 9	8 871 010 000

2.2 Rammevedtak område 9

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2022 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til 8 959 010 000 kroner.

2.3 Generelle merknader

2.3.1 ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at næringspolitikken skal bidra til å løse de store utfordringene i samfunnet. Selv i en urolig tid skal en aktiv næringspolitikk bidra til å skape flere arbeidsplasser rundt om i hele landet, øke fastlandseksporten og samtidig kutte utslipp. En god næringspolitikk er en essensiell del av en god velferdspolitik. Gjennom økt verdiskaping skapes rom for velstandsøkning. Det er grunnlaget for å kunne skape og dele i fellesskap.

Disse medlemmer mener det norske næringslivet og den norske økonomien vil tjene på en aktiv næringspolitikk. Staten skal ta i bruk hele verktøykassen for å få på plass nødvendig infrastruktur, inngå partnerskap, bidra med kapital og annen risikoavlastning og bruke den offentlige innkjøpsmakten til å stille krav og skape sterke hjemmemarkeder. Gjennom Norgesmodellen arbeider regjeringen kontinuerlig med å forbedre måten alle offentlige aktører bruker sin innkjøpsmakt på til å kreve anstendige arbeidsforhold, kvalitet og klimakutt.

Disse medlemmer viser til at Norge har et sterkt, mangfoldig og geografisk spredt næringsliv. Store og små bedrifter samarbeider og konkurrerer over hele landet i bredden av sektorer. Industrien i Norge er verdensledende innenfor flere felt. Et slikt felt er romfartsindustrien, og disse medlemmer er glade for at regjeringen satser på romfart og romforskning gjennom ESA.

Disse medlemmer viser til regjeringens mål om en økning i norsk fastlandseksport på 50 pst. innen 2030. En omstilling av økonomien i kombinasjon med ønsket om økt verdiskaping krever at flere norske bedrifter også selger sine varer og tjenester i utlandet. Gjennom eksportreformen «Hele Norge eksporterer» har regjeringen lagt grunnlaget for at flere bedrifter skal få støtte og hjelp til å eksportere mer. Eksportfremme er en viktig del av en aktiv næringspolitikk.

Disse medlemmer viser til at privat eierskap er og skal være hovedregelen i det norske næringslivet. Samtidig vil det innenfor enkelte områder være riktig å bruke statlig eierskap for å sikre nasjonal kontroll over energi og naturressurser, viktig infrastruktur og strategisk viktige deler av norsk økonomi. Regjeringen har levert en fremtidsrettet eierskapsmelding som Stortinget skal behandle i 2023.

Disse medlemmer viser til at verftene langs norskekysten er en viktig del av den maritime verdikjeden. Disse medlemmer viser til at regjeringens maritime politikk skal bidra til en langsiktig og målrettet satsing på grønn skipsfart, der det også legges til rette for aktivitetsskapende tiltak rettet mot norske verft for å bidra til at fremtidens skip og fartøy blir bygget ved norske verft.

Disse medlemmer ser tilgang på mineraler som en forutsetning for å få til den grønne omstillingen i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen skal levere en mineralstrategi for Norges mineralforekomster i starten av 2023, og at det allerede i dette statsbudsjettet foreslås å bruke midler på leting og kartlegging.

Disse medlemmer viser til at Norge er et godt land for privat næringsliv og kapital. I en ekstraordinær tid forventes det også at næringslivet stiller opp for og med fellesskapet. Likevel vil disse medlemmer vise til at skattenivået ikke er til hinder for sterk vekst og nyetableringer i by og bygd.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i en krevende økonomisk tid har prioritert forslag om økte midler til viktige tiltak for næringslivet. Disse medlemmer vil trekke frem grønn plattform, klimainvesteringer gjennom Nysnø, grønn industri og eiendomsprosjekt i Siva, innovasjonsprosjekter i næringslivet under Forskningsrådet og Innovasjon Norges grønne vekstlån som eksempler på tydelige politiske prioriteringer.

Disse medlemmer mener at regjeringen gjennom sine prioriteringer i Prop. 1 S (2022–2023) viser tydelig retning og ambisjon for grønn omstilling av næringslivet og for tilrettelegging for å mobilisere privat kapital til økte investeringer på fastlandet. Slik kan det skapes nye verdier, flere arbeidsplasser i hele landet og kraftfulle kutt i utslippene.

2.3.2 HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre vil prioritere å ta fatt på de viktigste utfordringene Norge står overfor. Disse medlemmer mener Norge må legge til rette for et levedyktig næringsliv som bidrar med nye lønnsomme jobber og skatteinntekter til fellesskapet. Flere må få kompetansen de trenger for å ta del i arbeidslivet, og trykket for å nå klimamålene må holdes oppe. Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Solberg ble satt rekord i nyetableringer fordi regjeringen tok vare på bedriftene i landet. Regjeringen Solberg økte ikke skattene én eneste gang. Disse medlemmer er tydelige på at man ikke løser landets fremtidsutfordringerved bare å øke skattene. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg prioriterer å stimulere næringslivet til å ta viktige steg i retning av et grønnere og mer digitalisert samfunn. Regjeringen Solberg reduserte skatter og avgifter med over 30 mrd. kroner i sin regjeringstid og sikret dermed stabilitet og forutsigbarhet som ga mulighet for investeringer og utvikling av bedrifter. Den grønne omstillingen av næringslivet skjøt fart, og investeringer i nye industriprosjekter, med bruk av verdensledende teknologi, i alt fra bygg- og anleggsbransjen til skipsfarten akselererte.

Disse medlemmer er bekymret for det totale skattetrykket regjeringen ønsker å påføre norske bedrifter. En økning i formuesbeskatning, arbeidsgiveravgift og utbyttebeskatning er ekstra regninger norsk næringsliv ikke tåler i en økonomisk situasjon hvor alle kostnader øker, ordrebøkene minker og eksportmarkedet internasjonalt er usikkert. Særlig går dette hardt ut over små og mellomstore bedrifter, som har et enormt behov for forutsigbarhet og tiltak som avhjelper en krevende situasjon. Disse medlemmer mener regjeringen burde prioritert kutt i offentlige budsjetter fremfor en økt skatteregning til norske bedrifter.

Disse medlemmer viser til at mange bedrifter er bekymret for at regjeringen gjør det vanskeligere å leie inn nødvendig arbeidskraft. Disse medlemmer viser til siste medlemsundersøkelse fra Næringslivets Hovedorganisasjon, som viser sterke bekymringer i norsk næringsliv. Flere bedrifter frykter konkurser grunnet store strømregninger, og mange har mistet sitt viktigste konkurransefortrinn gjennom mange år, nemlig rikelig tilgang på rimelig energi.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen i forkant av sin budsjettframleggelse gav en beskrivelse av at den økonomiske situasjonen for norsk næringsliv var bekymringsverdig og alvorlig. Dette er en beskrivelse disse medlemmer deler med regjeringen. Likevel velger regjeringen å bidra til økt usikkerhet for rammevilkårene og omfattende endringer i skattenivået samt å foreslå innstramminger i regelverk for innleie, nye

lønns- og arbeidsvilkår for skipsfarten og forbud mot overskudd for velferdsbedrifter.

Disse medlemmer viser til undersøkelsen fra 18. november 2022 blant medlemmene hos Norges Reederiforbund, Finans Norge, Virke og NHO, som representerer bredden av norske bedrifter i hele landet. 83 pst. av medlemsbedriftene mener regjeringen fører en politikk som i svært liten eller liten grad tar hensyn til bedriftenes behov. Sju av ti bedrifter forventer redusert driftsresultat, og fem av ti sier de venter en reduksjon i antall årsverk på grunn av næringspolitikken som føres av dagens regjering. Disse medlemmer er bekymret over at regjeringens politikk svekker aktiviteten, jobbsikkerheten og soliditeten i bedrifter over hele landet direkte.

Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett, som prioriterer gode generelle rammevilkår og et skattesystem som skal stimulere til levedyktige bedrifter, arbeidsplasser og norsk privat eierskap, herunder fjerning av økningen i arbeidsgiveravgiften og formuesskatten. Disse medlemmer prioriterer også viktige tiltak og programmer for økt kompetanse i sektorer med stort kompetansebehov gjennom å gi rom for å etablere flere bransjeprogrammer og styrke program for maritim kompetanse.

Disse medlemmer viser til at fullføringsreformen til regjeringen Solberg ga en historisk utvidelse av retten til videregående opplæring frem til fagbrev eller studiekompetanse. Disse medlemmer viser til at Høyre innfører flere tiltak som bidrar til å gi voksne som ikke har fullført videregående, en vei inn til opplæring og fullføring med fagbrev eller vitnemål.

Disse medlemmer viser til regjeringens forslag til en økt arbeidsgiveravgift for lønn over 750 000 kroner. Disse medlemmer mener dette er et svært uheldig forslag som rammer alle bedrifter uavhengig av om virksomheten går med overskudd eller underskudd. Forslaget har som eneste formål å bidra til regjeringens inndekning og fremstår derfor som nok et forslag som svekker forutsigbarheten i rammevilkårene. Lønninger over 750 000 kroner er svært vanlig i høykompetent og teknologisk næringsliv, slik som IKT-næringer, forskningsmiljø og teknologibedrifter. Disse medlemmer er bekymret for at forslaget vil svekke konkurransevnen for norske virksomheter, og at konsekvensene for kunnskapsarbeidsplasser kan bli at arbeidsoppgaver og arbeidsplasser blir flyttet ut av landet.

Disse medlemmer mener et slikt forslag kan betegnes som en ekstra skatt på fremtidens næringsliv, i tillegg til at det er et forslag som er konkurransevridende mellom private og offentlige bedrifter. Offentlige bedrifter vil kunne kompenseres for denne ekstra avgiften gjennom høyere statlige bevilgninger, men dette vil ikke private bedrifter ha muligheten til. Disse medlemmer vil derfor følge nøye på utgiftene til statlige

virksomheter og bedrifter for å se hvordan denne økte kostnaden skal kompenseres. Disse medlemmer registrerer videre at dette forslaget fra regjeringen er beskrevet som midlertidig, og disse medlemmer forventer derfor at forslaget ikke videreføres i fremtidige budsjetter. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett fjerner dette forslaget.

Disse medlemmer registrerer at uforutsigbarhet rundt rammevilkårene skader investeringsviljen og kan gjøre kapitalmarkedet i Norge mindre attraktivt. Investeringer legges på is, og store prosjekter settes på vent. Disse medlemmer vil understreke at et av Norges fremste konkurransefortrinn til nå har vært politisk stabilitet og forutsigbarhet for investeringer. Nå bidrar den politiske risikoen til at investorer går til andre land i Europa for å investere i prosjekter og skape arbeidsplasser, og det er svært uheldig.

En reduksjon i det samlede skattetrykket for bedrifter og norsk privat eierskap er viktig for at kapital kan brukes til å skape arbeidsplasser og investere i grønn omstilling.

Disse medlemmer viser til at mange bedrifter og virksomheter opplever mangel på riktig kompetanse. Kutt i investeringer i forskning og utvikling er uheldig for et næringsliv som trenger mer kunnskap for å lykkes med utfordringene Norge står overfor. Disse medlemmer er bekymret for at altfor mange står utenfor arbeidslivet, og mener Norge trenger en kraftfull politikk for at flere kommer i jobb.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg leverte sterk vekst i bevilgningene til høyere utdanning og forskning. For disse medlemmer er det avgjørende å satse på kunnskap og kompetanse for å håndtere samfunnsutfordringene, dekke kompetansebehov og bidra til verdiskaping og trygghet for fremtidig velferd.

Disse medlemmer mener videre at en nedprioritering av forenklings- og effektiviseringsarbeidet og en brems i digitaliseringsarbeidet svekker mulighetene for næringslivets omstillingsevne. Disse medlemmer mener Norge må ha en bærekraftig og innovativ offentlig sektor som tilpasser seg brukernes behov. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig å tilby sammenhengende tjenester og sørge for at fellesløsninger virker på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor programmet Startoff prioriteres. Startoff er en ordning som gjør at offentlige virksomheter formulerer utfordringer og behov som oppstartsmiljøer og andre innovative aktører utarbeider løsninger på. For å lykkes med dette utvikles ny anskaffelsesmetodikk tilpasset de nye leverandørmarkedene. Målet er å få flere oppstartsbedrifter til å levere tjenester til det offentlige og bidra til at offentlig sektor blir mer innovativ.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor Høyre har foreslått å gjeninnføre avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE). Under regjeringen Solberg ga ABE-reformen en forutsigbar forventning om effektivisering i offentlig sektor på driftssiden. Når det investeres store midler i ny teknologi og digitalisering i offentlig sektor, skal det føre til bedre organisering og mer effektiv tjenesteproduksjon som kan tas ut som besparelser. I en tid med strammere budsjetter for både husholdninger og privat næringsliv er det underlig om offentlig sektor er den eneste som ikke trenger å spare inn. Disse medlemmer viser til at Sverige i lang tid har hatt et ABE-uttak på mellom 1 og 2 pst. I Danmark har ABE-uttaket lenge vært på 2 pst., men i 2023 øker det generelle rammekuttet i staten med ytterligere 1 pst. for å finansiere en støttepakke som følge av økte energipriser. Disse medlemmer mener at alle deler av staten må jobbe godt med å effektivisere og få mer igjen for pengene. I partiets alternative statsbudsjett blir likevel midler til spesialisthelsetjeneste, forsvar og forskning tilbakeført gjennom større økninger.

Disse medlemmer er opptatt av at Norge skal nå de ambisiøse klimamålene man har satt, samtidig som man skaper nye, grønne, verdiskapende arbeidsplasser. Hvis verden skal lykkes med å kutte utslippene, må norske bedrifter og deres grønne løsninger være med på laget. Disse medlemmer vil ta markedet i bruk i miljøets tjeneste. De siste åtte årene har utslippene falt med 9 pst., men det er ikke nok. Disse medlemmer er derfor opptatt av at det næringsrettede virkemiddelapparatet treffer på grønn omstilling, og derfor prioriterte Høyre i partiets alternative statsbudsjett økt ramme til Enova for å gi mer støtte og lån til enøk-tiltak og solcellepaneler for næringslivet, samt at Høyre foreslo å opprette en egen avdeling for biologiske prosesser, Bionova, under Enova for å samle kompetansemiljøet.

Disse medlemmer er opptatt av at Norge opprettholder posisjonen som en maritim stormakt, og for å få fart på grønn omstilling i skipsfarten vil innføring av differansekontrakter være avgjørende. Disse medlemmer viser til at grønn omstilling går for sakte fordi det ikke er lønnsomt for rederiene å gå over til drivstoff med bruk av fornybar energi. Disse medlemmer viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, som prioriterer en satsing på innføring av differansekontrakter som vil dekke deler av merkostnaden mellom fossile og grønne løsninger.

Disse medlemmer vil sikre gode og forutsigbare rammevilkår for sjømatnæringen. I 2020 la regjeringen Solberg frem forslag om innføring av en produktionsavgift i havbruksnæringen kombinert med en videreføring av Havbruksfondet. Disse medlemmer mener at regjeringens forslag til ny grunnrenteskatt på

havbruk bryter med helt grunnleggende spilleregler når det gjelder utforming av nye skatteregimer, og har både en utforming og et skattepress som ikke vil gjøre næringen i stand til utvikling og bærekraftig vekst.

Disse medlemmer mener regjeringen må komme tilbake til Stortinget med et omarbeidet forslag som ikke skader aktiviteten på land eller foredlingsindustrien, og som ikke gjør det vanskelig å inngå langsiktige kontrakter. Disse medlemmer ønsker å legge til rette for at Norge skal øke bærekraftig produksjon av sjømat, bidra til å nå våre bærekraftsmål og etablere mange flere arbeidsplasser i havbruksnæringen.

Disse medlemmer vil legge til rette for en landbrukspolitikk som skal sikre matsikkerhet og beredskap, øke verdiskapingen og sikre bærekraftig landbruk med lavere klimagassutslipp. Et bærekraftig jordbruk er en forutsetning for å sikre ressursene og miljøverdiene for fremtiden.

Disse medlemmer vil prioritere å stimulere produksjonen til å være mer bærekraftig, både for bonden, miljøet og forbrukerne, og vil derfor gjøre det mer lønnsomt for bonden å produsere plantebasert mat.

Å styrke incentivene til å kutte utslipp, redusere miljøbelastningen og ta nødvendige klimagrep i landbruket er etter disse medlemmers mening nødvendig for å sikre et fremtidsrettet landbruk.

2.3.3 FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, som presenterte hvordan partiet vil legge til rette for mer verdiskaping i privat sektor og mindre makt og overføringer til staten. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets næringspolitikk tar utgangspunkt i at jo friere marked og jo mindre politisk innblanding i næringslivet, desto mer nyskaping og initiativ. Disse medlemmer viser videre til at ryggraden i den norske økonomien er alle de private bedriftene som skaper verdier og arbeidsplasser over hele landet. For at flere bedrifter skal etableres og vokse videre, må rammevilkårene være stabile og gode. Det siste året har disse medlemmer sett at dette ikke lenger kan tas for gitt, og at regjeringen foreslår å øke skattene mer enn på flere tiår. Disse medlemmer ønsker å redusere skatter og avgifter, slik at bedriftene får mer økonomisk handlefrihet. Disse medlemmer viser til at billig kraft historisk har vært et konkurransefortrinn for norske bedrifter, og merker seg at Norge nå er i en situasjon med dyre strøm og mindre kraftoverskudd som gir mindre forutsigbarhet og lavere lønnsomhet i bedriftene. Disse medlemmer mener at alle bedrifter bør få en makspris på strøm på 50 øre/kWt. Disse medlemmer mener at både kraftsituasjonen og skatte- og avgiftsnivået nødvendiggjør at regjeringen i 2023 setter fokus på

norske bedrifters rammevilkår, og vil be regjeringen legge frem en industrimelding og en stortingsmelding om små og mellomstore bedrifter.

Disse medlemmer peker på at det ikke bare er næringskomiteens budsjettkapitler som er viktige for det brede lag av næringslivet. Som nevnt over er skatter og avgifter og tilgang på rimelig kraft svært relevant for de fleste bedrifter, og i tillegg er det viktig at man har en infrastruktur som får varer og tjenester trygt og kjapt fram, og at bo- og arbeidsmarkedsregionene utvides og knyttes tettere til hverandre. Disse medlemmer viser videre til at tilgangen på relevant kompetanse er av svært stor betydning for konkurransekraften til norske bedrifter. Det er viktig med en skole som sikrer at flest mulig elever kommer gjennom den med grunnleggende lese- og skriveferdigheter, og hvor man møter hver enkelt elev med en individuell tilnærming og gjør eleven så god som den enkelte elev kan bli. Disse medlemmer peker på at på en rekke av disse områdene tar regjeringen Støre Norge i feil retning. Skattene og avgiftene foreslås økt svært mye, tilgangen på billig kraft blir dårligere, og investeringene i infrastrukturbygginger strupes.

Disse medlemmer viser til at det er viktig å sikre god og stabil tilgang til nødvendige mineraler, slik som komponenter i gjødsel og høyteknologi. Man kan ikke la adgang til viktige mineralressurser kontrolleres av diktaturer. Disse medlemmer merker seg at Norge er rikt på mineraler, og den økte etterspørselen gir gode muligheter til å bygge opp denne næringen i landet. Det vil skape store verdier og flere arbeidsplasser i distriktene. Disse medlemmer er kjent med at mineralnæringen er risikofylt og kapitalkrevende, og ønsker derfor å opprette et statlig kapitalfond som skal investere i norske utvinningsprosjekt. Forslaget ble fremmet i finansinnstillingen.

Disse medlemmer viser til at maritim næring skaper store verdier, og at de norske sjøfolkene spiller en nøkkelrolle. Disse medlemmer viser videre til at nettolønnsordningen er det viktigste virkemiddelet for å få norske, kompetente sjøfolk. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i fjor foreslo betydelige kutt i ordningen ved å foreslå tak for alle fartøysegmenter. Disse medlemmer mener at dette svekker konkurransekraften til norske sjøfolk og rederier og skaper utrygghet for de omtrent 12 000 sjøfolkene som dekkes av ordningen. Disse medlemmer vil reversere regjeringens foreslåtte kutt og fjerne alle takene i ordningen igjen. Forslaget er fremmet i finansinnstillingen. Disse medlemmer mener man må gjøre det man kan for å styrke Norges komparative fortrinn innenfor den maritime næringen, og viser til at det jobbes med et forslag om endringer i rederiskatteordningen. Disse medlemmer viser til at næringen frykter særlig to forslag: at inntekt fra aktivitet som fartøy innenfor nær-

skipsfarten har utført innenfor rederiskatteordningen, og som er en integrert del av et slikt fartøys vanlige funksjoner, ikke lenger fullt ut skal omfattes av rederibeskatningsordningens beskatningsfritak, samt forslaget om innføring av utseilingskrav. Begge forslagene kan føre til utflagging og at norske sjøfolk blir satt på land. Disse medlemmer mener det er svært viktig at regjeringen tar hensyn til disse forholdene, og viser til Fremskrittspartiets merknader i Innst. 3 S (2022–2023).

Disse medlemmer viser for øvrig til partiets alternative statsbudsjett og til disse medlemmers øvrige merknader i denne innstillingen.

2.3.4 SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å understreke at den sårt tiltrengte grønne omstillingen av norsk næringsliv og industri ikke skjer raskt nok. Skal man lykkes med omstillingen, må man bruke hele virkemiddelapparatet som vil føre til en grønn og rettferdig omstilling. Her må blant annet staten gjennom sitt direkte og indirekte eierskap, og som en tilrettelegger for aktivitet i det norske samfunn, være med på å ta risiko for de tiltakene som trengs.

Dette medlem vil peke på at veien til omstilling krever grønne motorer i den norske økonomien. Statsbudsjettet må bli grønt. Grønne industrier, gamle som nye, må bygges og grønne markeder skapes. For å få til dette må staten på én og samme tid begrense økologisk skadelig aktivitet og være en utsteder av tålmodig og langsiktig kapital for grønne og rettferdige investeringer. Slik vil man kunne vri den private kapitalen, som i dag ikke i tilstrekkelig grad skytes inn i grønne prosjekter grunnet investorers avkastningskrav, i en mer bærekraftig retning.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett og forslaget om en statlig, grønn investeringsbank. En slik bank vil kunne bistå bærekraftige prosjekter med gunstige låne- og støttevilkår. Særlig må fokuset ligge på små og mellomstore bedrifter og oppstartsfaseprosjekter, som i dag sliter med å få tak i lånekapital på lik linje med større selskaper og etablerte prosjekter. Globalt finnes det omtrent 90 offentlige investeringsbanker med politiske, fremfor kommersielle, mål. Vår tids største politiske mål er å sikre en rettferdig, rask og grønn omstilling av industri, næringsliv og samfunn, og det er et sentralt ansvar for staten å bidra til å nå dette målet med de virkemidlene en har tilgjengelig.

Dette medlem mener man må stille krav til næringsliv og industri om bærekraft og rettferdighet samt legge politikk bak kravene. Landet må bygges på ny, slik Norge gjorde da man skapte oljeeventyret. Denne gangen må det likevel bygges målrettet grønt for å sikre arbeidsplasser og vår felles velferd i et evighetsperspektiv. Derfor må statlig eierskap av bedrifter som direkte eier

eller investerer i andre selskaper, brukes til å vri industri og næring i en grønnere og mer rettferdig retning. Staten må være en aktiv eier som tør å stille krav om rettferdig og bærekraftig forvaltning.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett og forslaget om å konsolidere en rekke av de investeringselskapene staten eier i dag, i et større nasjonalt investeringselskap. Investeringselskapet skal være forvalter av statens eierskap i selskaper med kommersielt mandat og skal få i oppgave å investere direkte i den grønne industrien i Norge og sikre nasjonal forankring av strategisk viktige bedrifter. I stedet for eksport dominert av olje og gass bør Norge bidra til utslippskutt og et økologisk bærekraftig næringsliv gjennom eksport av grønn teknologi. Investeringselskapets oppgave skal være å investere og bruke eierskapet aktivt for å oppnå dette formålet. Det betyr også at staten overtar forvaltningen av store, viktige selskaper som staten eier i dag. Dette medlem mener det trengs større helhet i de investeringene staten foretar, og partiet vil derfor gradvis innlemme de statlige eide investeringselskapene Investinor og Argentum under statseide Nysnø, som over tid vil representere det ønskede helhetlige, grønne statlige investeringselskapet.

Dette medlem vil peke på at det er knyttet høy risiko til at petroleumsnæringen utgjør en så stor andel av Norges økonomi. I tillegg til den åpenbare klimarisikoen den utgjør for verdenssamfunnet, bindes kapital, arbeidskraft og kapasitet i økonomien opp i en industri som innen kort tid må fases ut. Det må heller gis plass til grønn næring og industri som vil sikre anstendig arbeid og bærekraftige samfunn over tid. Tiden er moden for å frigjøre arbeid og kapital fra norsk olje- og gassutvinning. Lenge har det vært favorisert en næringspolitikk som bidrar til forurensning, eiendomsspekulasjon og uproduktive finansielle aktiva, med svært uheldige miljø- og fordelingskonsekvenser og svekket finansiell stabilitet. Dette må snus.

Omstilling fra petroleumsavhengighet skjer ikke uten at insentivene til å lete og bygge ut stadig flere oljefelt fjernes, slik at investeringsmidler og kompetanse frigjøres. Dette medlem viser derfor til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å kutte offentlig finansiert forskning på petroleum og statlig finansiert leting etter olje. I stedet styrker Sosialistisk Venstreparti satsingen på grønn forskning. Samtidig haster det å ta i bruk den grønne teknologien som allerede finnes. Derfor foreslo Sosialistisk Venstreparti i partiets alternative statsbudsjett å styrke og vri de næringsrettede virkemidlene i grønn retning gjennom Miljøteknologiordningen, Enova, Forskningsrådet, Nysnø og Siva.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått et omstillingsfond for norsk sokkel finansiert av en omstillingsavgift på olje og

gass. Forslaget vil bidra til å redusere klimarisiko og finansiell risiko på sokkelen og samtidig sikre en rettferdig finansiering av den nødvendige omstillingen for sektoren. Omstillingsfondet skal vri statens investeringer i olje og gassproduksjon i grønn retning og på ordnært vis trekkes fra bruttoinntektene fra sokkelen som en del av netto kontantstrøm til SPU. Fondet skal investere i utslippskutt i olje- og gassektoren, for eksempel gjennom å tilby finansiering av forsyning av oljeplattformer med elektrisk kraft, fortrinnsvis fra flytende havvind, karbonfangst- og lagring tilknyttet produksjon og produksjon av blått hydrogen tilknyttet sokkelen. Disse investeringene vil raskt kunne gi ny grønne oppdrag til norsk leverandørindustri samtidig som nødvendige utslippskutt på sokkelen realiseres raskt. Dette medlem viser til at forslaget er i tråd med Klimaomstillingsutvalgets anbefalinger om en produksjonsavgift for olje og gass med øremerket netto proveny til omstilling av norsk sokkel mot å levere null- og lavutslippsteknologi.

Dette medlem påpeker at hydrogen vil bli et sentralt drivstoff i fremtiden, spesielt som erstatning for fossile innsatsfaktorer i skipsfart og industri. Norge har svært gode forutsetninger for å lykkes med produksjon av hydrogen, både grønt og blått. For å lykkes med å bygge opp hydrogenneringa raskt nok, slik at behovene i næringer og transportsektoren møtes, er det avgjørende at staten bidrar til å bygge ut den infrastrukturen som trengs. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i partiets alternative statsbudsjett foreslo å innføre differansekontrakter for produksjon og bruk av grønt hydrogen til industri og skipsfart.

2.3.5 RØDT

Komiteens medlem fra Rødt mener at arbeidet med å kutte klimagassutslipp, omstilling og å bygge varige industriarbeidsplasser for framtida ikke går fort nok. På samme måte som aktiv næringspolitikk sørget for å bygge opp industri da Norge ble en oljenasjon, må de samme virkemidlene nå brukes for å hindre at omstillinga bort fra oljealderen blir en omstilling til arbeidsledighet. Norge er helt avhengig av kompetansen til de som jobber i petroleumssektoren i dag, og til arbeidsfolk ellers i landet.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å styrke kondemneringsordninga for skip i nærfart med 25 mill. kroner. En kondemneringsordning for skip kan bidra til både nødvendig flåtefornyelse og aktivitet for verftene langs kysten. Dette medlem er kjent med at ordninga er blitt mindre brukt enn ønsket, men vil vise til høringsinnspill fra Kystrederiene om at kondemneringsordninga kan bidra til nødvendig flåtefornyelse om den innrettes på riktig måte.

Videre mener dette medlem at det er et stort behov for å ta igjen vedlikeholdsetterslep på farleder og moloer langs kysten og å styrke havnene. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det settes av midler til å halvere vedlikeholdsetterslepet på moloer og farleder langs kysten samt å sette i gang arbeidet med utbygging av Andenes Havn og dypvannskai i Mo i Rana og å prosjektere ny molo i Vardø.

Videre viser dette medlem til at Rødt i partiets alternative statsbudsjett ønsker å styrke ordninga for sysselsetting av norske sjøfolk. Ordninga er med på å sikre norsk maritim kompetanse og styrke rekruttering av norske sjøfolk. Rødt ønsker å utvide ordninga og på sikt fjerne tilskuddstaket.

Norsk industri er i verdenstoppen for lave utslipp, men potensialet for omstilling er fortsatt stort. Dette medlem viser til at mye av teknologien som behøves for framtidig miljøvennlig industriproduksjon er under utvikling, og det trengs derfor midler til å realisere prosjekter som ennå ikke er kommersielt lønnsomme.

Rødt ønsker å styrke Miljøteknologiordninga og ikke svekke den, slik som regjeringa går inn for, i partiets alternative statsbudsjett. Videre vil Rødt styrke Grønn plattform, blant annet med et program for kartlegging av mulighetene for sirkulære kritiske mineraler.

Rødt ønsker videre at så mye penger som mulig skal gå direkte til grønne industriprosjekter og ikke til finansinstrumenter. Derfor vrir Rødt penger fra Nysnø klimainvesteringer og over til miljøteknologiordninga og Grønn plattform.

Videre henviser dette medlem for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for Rødts næringspolitikk.

2.3.6 VENSTRE

Medlemmen i komiteen frå Venstre meiner bedriftene er nøkkelen til grøn omstilling av samfunnet. Næringslivet skal vere drivaren i omstillinga frå ein norsk økonomi bygd på fossile ressursar, til ein moderne kunnskapsøkonomi bygd på kompetanse og berekraftig hausting, bruk og foredling av naturressursar. For å utvikle framtidens næringsliv må det leggest godt til rette for både å starte og utvikle bedrifter, og det må vere mogleg å få tilgang på kapital for å få gode idear til å vekse.

Denne medlemmen meiner regjeringa i for stor grad lar næringslivet betale rekninga for den økonomiske innstramninga som må gjerast. Det rammar særleg bedrifter på veg opp og fram og bedrifter med stor kapitaltrøng og få likvide midlar. Denne medlemmen meiner eit føreseieleg skattenivå er heilt naudsynt for å bygge nye, grønne bedrifter. Denne medlemmen meiner spesielt auken i arbeidsgivaravgift på løn og ytingar over 750 000 kroner er skadeleg for å bygge framtidens

kompetansebedrifter og arbeidsplassar – i tillegg til å vere sterkt byråkratiserende. Denne medlemmen viser til høyringsinnspel frå både arbeidsgivar- og arbeidstakersida som er svært kritiske til den nye særskatten på bedrifter som er avhengige av høgt utdanna arbeidskraft.

Denne medlemmen syner også til at det er summen av skatte- og avgiftsendingane, kombinert med dårlege og til dels manglande forankringsprosessar, som no skaper frustrasjon i næringslivet og set nødvendige investeringar på vent. Når fleire skattar blir endra raskt, uføreseieleg og med store satsendingar, dempar det investeringsviljen i næringslivet. Denne medlemmen meiner særleg skjerpningane i verdifastsetjingsgrunnlaget i formuesskatten, utbytteskatten og arbeidsgivaravgifta samla sett har medført ei for høg skattebyrde for framtidens bedrifter. Denne medlemmen syner til Venstres alternative statsbudsjett, der det blei gjort framlegg om å redusere utbytteskatten, ikkje gjennomføre auken i arbeidsgivaravgifta og endre formuesskatten ved å skatte eigedom litt hardare og verdiskaping litt mindre.

Denne medlemmen meiner i tillegg at fleire tilsette bør få høve til å ta del i verdiskapinga i bedrifta dei jobbar i, og syner til partiet sitt alternative statsbudsjett, der det ligg inne å gjeninnføre ordninga med skattefri fordel ved tilsette sitt kjøp av aksjar i eiga bedrift. Det spreier makt og kapital og bygger bedrifter med lokalt eigarskap. Summen av skatteendingane i partiet sitt alternative statsbudsjett vil gjere at næringslivet er betre rusta for å ta Noreg framover.

Denne medlemmen syner også til at god næringspolitikk for vekst og omstillingsevne i økonomien ikkje er avgrensa til arbeidet i næringskomiteen. Denne medlemmen syner til at partiet sitt alternative statsbudsjett for 2023 også inneheld ei kraftig satsing på utdanning og forskning, digitalisering av offentleg sektor og eit grønt og rettferdig skattesystem, som i sum gir næringslivet langt betre føresetnader for å skape verdiar og arbeidsplassar i dei krevjande åra som kjem.

Denne medlemmen legg særleg vekt på at det er viktig å halde fram satsinga på digitalisering, både for å gjere det enklare for bedrifter å rapportere inn til det offentlege og å styrke stat og kommunar sin digitale kompetanse og støtteapparatet deira. I partiet sitt alternative statsbudsjett blir difor m.a. Digitaliseringsdirektoratet styrkt, det blir oppretta ei Fintech-avdeling under Finanstilsynet, og det blir foreslått auka midlar til breibandsutbygging. Denne medlemmen meiner desse grepa vil betre den digitale infrastrukturen i samfunnet og bidra til eit effektivt og digitalt byråkrati som både spelar på lag med utviklinga av eksisterande bedrifter og skaper grobottn for fleire nye bedrifter.

Denne medlemmen ser med uro på regjeringa sine signal om ein svært aktiv såkalla statleg næringspo-

litikk, samtidig som rammevilkåra blir forverra for bedrifter og bransjar som ikkje er særskilt blinka ut av Arbeidarpartiet og Senterpartiet som nokon ein vil gå aktivt inn og støtte. Denne medlemmen meiner sjølv sagt at staten skal spele ei aktiv rolle i å legge til rette for framtidens næringsliv gjennom gode støtteordningar for umoden teknologi, klimavenlege løysingar og investeringar i forskning og utvikling, men understrekar samtidig at næringspolitikken først og fremst må gi rom for bedrifter som ikkje mottar særskilt statleg støtte, legge til rette for rettferdig konkurranse i ein marknad og sikre at nytenking og innovasjon ikkje blir svekte av politisk påverknad frå eksisterande store næringar og bedrifter med gode politiske kontaktar.

Denne medlemmen merkar seg at regjeringa vil vri verkemiddelapparatet i grøn retning, og ser det som positivt. Denne medlemmen vil likevel understreke at ein då må sikre at ikkje dei tenesteytande næringane «fell mellom to stolar» i denne omlegginga. I den nye grøne økonomien er ein avhengig av sterke og mangfaldige tenesteytande næringar og at desse næringane får høve til å utvikle seg og får like god oppbakking frå det offentlege verkemiddelapparatet som tradisjonell «grøn industri». Mange av desse tenesteytande næringane har også eit stort eksportpotensial, slik som f.eks. IKT-næringane, helsenæringa og dei kreative næringane. Denne medlemmen føreset at desse næringane ikkje blir nedprioriterte i den omlegginga av verkemiddelapparatet i grøn retning som regjeringa no varslar.

Denne medlemmen syner til at det i Venstres alternative statsbudsjett blir gjort framlegg om ei rekke styrkingar innanfor forskning, teknologi og det klimavenlege verkemiddelapparatet. Kapitaltilgangen for grøne vekstbedrifter blir styrkt kraftig ved at ein rustar opp Nysnø Klimainvesteringer, Miljøteknologiordninga og Grøn plattform. For Venstre skal det statlege verkemiddelapparatet bidra til grøn vekst og omstillingsevne i heile breidda av norsk næringsliv. Slik kuttar vi ut slepp og skapar verdiar på same tid.

2.3.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett. Miljøpartiet De Grønnes næringspolitikk vil gi jobber, lønnsomhet, velferd og rettferd uten å ødelegge livsgrunnlaget. Den største utfordringen for norsk næringsliv er at investeringene i olja de siste årene har vært 6–7 ganger større enn i fastlandsindustrien. Så lenge kapital og kompetanse suges inn i petroleumssektoren, kan annet norsk næringsliv vanskelig bli konkurransedyktig. Både natur- og klimakrisen og endringer i markedet krever at hoder, hender og penger flyttes fra petroleumsnæringene og over i de mange bærekraftige fremtidsnæringene.

Snuoperasjonen som Miljøpartiet De Grønne vil gjennomføre, kan ikke gjøres bare ved å gjøre justeringer på rammeområde 9. Omstillingen vil kreve betydelige endringer i blant annet skatte- og avgiftspolitik, forskningspolitikk, utdanningspolitikk, fiskeripolitikk, energipolitikk og landbrukspolitik, for å nevne noe.

De tte medlem vil trekke fram noen av Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer under rammeområde 9:

- Vri virkemiddelapparatet vekk fra olje og over på nye næringer, blant annet ved å redusere bevilgningene til petroleumsaktiviteter under Innovasjon Norge.

- Styrke Miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge, Sivas testfasiliteter og Investinor.
- Opprette støtteordninger for kondemnering og ombygging av skip med formål om å forsere overgangen til lav- og nullutslippsfartøy og å skape arbeidsplasser ved norske verft.

De tte medlem viser for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for helheten i Miljøpartiet De Grønnes næringspolitikk.

2.3.8 OVERSIKT OVER FRAKSJONENES FORSLAG TIL BEVILGNINGER UNDER RAMMEOMRÅDE 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser regjeringens budsjettforslag i Prop. 1 S (2022–2023), Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis forslag (budsjettforlik) på rammeområde 9 og de alternative statsbudsjettene til Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
Utgifter rammeområde 9 (i tusen kroner)										
900		Nærings- og fiskeridepartementet								
	1	Driftsutgifter	505 650	505 650 (0)	497 650 (-8 000)	480 368 (-25 282)	505 650 (0)	505 650 (0)	505 650 (0)	505 650 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	66 583	66 583 (0)	31 583 (-35 000)	63 253 (-3 330)	66 583 (0)	66 583 (0)	66 583 (0)	66 583 (0)
	25	Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger	15 600	15 600 (0)	12 600 (-3 000)	15 600 (0)	15 600 (0)	15 600 (0)	15 600 (0)	15 600 (0)
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	9 418	9 418 (0)	9 418 (0)	9 418 (0)	9 418 (0)	9 418 (0)	9 418 (0)	10 418 (+1 000)
902		Justervesenet								
	1	Driftsutgifter	128 700	128 700 (0)	128 700 (0)	122 265 (-6 435)	128 700 (0)	128 700 (0)	128 700 (0)	128 700 (0)
903		Norsk akkreditering								
	1	Driftsutgifter	55 200	55 200 (0)	55 200 (0)	52 440 (-2 760)	55 200 (0)	55 200 (0)	55 200 (0)	55 200 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	Komiteens tilrådning (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
904	Brønnøysundregistrene								
	1 Driftsutgifter	441 500	441 500 (0)	441 500 (0)	441 500 (0)	441 500 (0)	464 500 (+23 000)	441 500 (0)	441 500 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	33 700	56 700 (+23 000)	33 700 (0)	33 700 (0)	56 700 (+23 000)	33 700 (0)	56 700 (+23 000)	44 304 (+10 604)
905	Norges geologiske undersøkelse								
	1 Driftsutgifter	202 500	202 500 (0)	202 500 (0)	202 500 (0)	202 500 (0)	202 500 (0)	202 500 (0)	192 500 (-10 000)
	80 Geoparker	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)	0 (0)
909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk								
	73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	2 228 000	2 228 000 (0)	2 021 000 (-207 000)	2 854 000 (+626 000)	2 228 000 (0)	2 328 000 (+100 000)	2 021 000 (-207 000)	2 228 000 (0)
910	Sjøfartsdirektoratet								
	1 Driftsutgifter	457 000	457 000 (0)	444 000 (-13 000)	434 150 (-22 850)	457 000 (0)	457 000 (0)	457 000 (0)	457 000 (0)
915	Regelrådet								
	1 Driftsutgifter	11 400	11 400 (0)	11 400 (0)	11 400 (0)	11 400 (0)	3 400 (-8 000)	11 400 (0)	11 400 (0)
921	Forskning og nyskapning								
	70 Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)
922	Romvirksomhet								
	71 Internasjonal romvirksomhet	506 400	536 400 (+30 000)	536 400 (+30 000)	506 400 (0)	506 400 (0)	506 400 (0)	506 400 (0)	506 400 (0)
940	Internasjonaliseringstiltak								
	21 Spesielle driftsutgifter	15 200	15 200 (0)	0 (-15 200)	15 200 (0)	15 200 (0)	15 200 (0)	15 200 (0)	15 200 (0)
	70 Eksportfremmetiltak	46 700	46 700 (0)	75 000 (+28 300)	0 (-46 700)	46 700 (0)	46 700 (0)	46 700 (0)	46 700 (0)
941	Eksportstrategirådet								
	1 Driftsutgifter	0	0 (0)	16 400 (+16 400)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
950		Forvaltning av statlig eierskap								
	21	Spesielle driftsutgifter	33 100	33 100 (0)	26 100 (-7 000)	33 100 (0)	33 100 (0)	33 100 (0)	33 100 (0)	33 100 (0)
952		Investinor AS								
	50	Risikokapital	50 000	50 000 (0)	50 000 (0)	50 000 (0)	0 (-50 000)	50 000 (0)	50 000 (0)	150 000 (+100 000)
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 000	8 000 (0)	8 000 (0)	8 000 (0)	0 (-8 000)	8 000 (0)	8 000 (0)	8 000 (0)
953		Nysnø Klimainvesteringer AS								
	50	Risikokapital	210 000	210 000 (0)	210 000 (0)	0 (-210 000)	260 000 (+50 000)	0 (-210 000)	350 000 (+140 000)	210 000 (0)
	70	Koinvesteringsfondet for Nord-Norge og Invest EU	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	8 000 (+8 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
2421		Innovasjon Norge								
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	798 650	833 650 (+35 000)	798 650 (0)	673 650 (-125 000)	784 850 (-13 800)	798 650 (0)	798 650 (0)	638 650 (-160 000)
	71	Innovative næringsmiljøer	115 500	115 500 (0)	140 500 (+25 000)	115 500 (0)	112 500 (-3 000)	115 500 (0)	115 500 (0)	149 900 (+34 400)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	541 500	541 500 (0)	541 500 (0)	531 500 (-10 000)	541 500 (0)	405 500 (-136 000)	551 500 (+10 000)	492 070 (-49 430)
	75	Grønn plattform	207 900	207 900 (0)	457 900 (+250 000)	207 900 (0)	148 700 (-59 200)	607 900 (+400 000)	282 900 (+75 000)	207 900 (0)
	76	Miljøteknologi	400 846	400 846 (0)	400 846 (0)	400 846 (0)	600 846 (+200 000)	476 846 (+76 000)	500 846 (+100 000)	428 416 (+27 570)
	77	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	39 500 (+39 500)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	77	Filmincentivordningen	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	39 500 (+39 500)	0 (0)
	78	Kultur som næring	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	79	Tilskudd til kondemneringsordning for skip	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)	0 (0)
	81	Kondemneringsordning for skip	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	200 000 (+200 000)

Kap.	Post	Formål	Komiteens tilrådning							MDG
			Prop. 1 S med Tillegg 2	(A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	
	82	Støtte til ombygging av skip	0	0	0	0	0	0	0	200 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+200 000)
2426		Siva SF								
	71	Tilskudd til testfasiliteter	188 300	188 300	218 300	188 300	288 300	188 300	258 300	238 300
				(0)	(+30 000)	(0)	(+100 000)	(0)	(+70 000)	(+50 000)
2460		Eksportfinansiering Norge								
	50	Tapsfond byggelånsgarantier skipsbyggingsindustrien	0	0	0	0	0	0	0	150 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+150 000)
		Sum utgifter rammeområde 9	11 309 688	11 397 688	11 401 188	11 483 331	11 621 188	11 579 688	11 605 188	11 863 832
				(+88 000)	(+91 500)	(+173 643)	(+311 500)	(+270 000)	(+295 500)	(+554 144)
		Inntekter rammeområde 9 (i tusen kroner)								
		Sum inntekter rammeområde 9	2 438 678	2 438 678	2 438 678	2 438 678	2 438 678	2 438 678	2 438 678	2 438 678
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto rammeområde 9	8 871 010	8 959 010	8 962 510	9 044 653	9 182 510	9 141 010	9 166 510	9 425 154
				(+88 000)	(+91 500)	(+173 643)	(+311 500)	(+270 000)	(+295 500)	(+554 144)
		Avvik fra rammevedtak	-88 000	0	3 500	85 643	223 500	182 000	207 500	466 144

2.4 Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 9

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023) 1. desember 2022. Det vises videre til partienes merknader i denne innstillingen.

2.4.1 KAP. 900 NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Komiteen viser til at departementet har ansvar for viktige generelle rammebetingelser for næringslivet, som deler av regelverket for etablering og drift av næringsvirksomhet, næringsregistre, konkurransepolitikk, handelspolitikk, eierskapspolitikk og virkemidler for næringsrettet forskning og innovasjon.

Komiteen viser til at departementets hovedformål er å legge til rette for størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer, og at departementet arbeider mot følgende hovedmål:

- effektiv bruk av samfunnets ressurser
- økt innovasjon og omstillingsevne
- bedrifter som lykkes i internasjonale markeder

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en analyse av konsekvensene av midlertidig økt arbeidsgiveravgift og komme tilbake til Stortinget med analysen på egnet måte.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten skal dekke lønns- og pensjonsutgifter inklusiv arbeidsgiveravgift, husleie, reiseutgifter, administrative fellesutgifter og mindre investeringer. Av bevilgningen dekkes også nødvendige utgifter knyttet til forsyningsberedskap.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å kutte 8 mill. kroner på denne posten. I budsjettproposisjonen viser regjeringen til at noe av bevilgningen skal brukes til regjeringens eksportråd. Disse medlemmer viser til at Høyre ønsket å videreføre eksportstrategirådet i Ålesund, og vil således ikke ha behov for disse midlene. Disse medlemmer viser til partiets alter-

native statsbudsjett, der det ble foreslått å omprioritere disse midlene til kap. 941 post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at både økte skatter og avgifter, dyrere innsatsfaktorer og et varslet kraftunderskudd medfører at norske bedrifter befinner seg i en mer utfordrende situasjon enn tidligere. Det er derfor på tide å se på norske bedrifters rammevilkår og peke ut en vei videre.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om små og mellomstore bedrifter.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om industri.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 1 Driftsutgifter på 25,3 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten skal dekke utgifter knyttet til tjenester, oppdrag og prosjekter som er viktige for Nærings- og fiskeridepartementets arbeid, men som departementet ikke har kapasitet eller kompetanse til å utføre selv. Dette omfatter bl.a. større utredningsutvalg, evalueringer og prosjekter initiert av departementet.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre merker seg at regjeringen har besluttet i budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti å gå videre med samlokaliseringen, og mener dette er bra.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en reduksjon på post 1 Driftsutgifter på 40 mill. kroner. I budsjettforslaget har regjeringen redegjort for at 20 mill. kroner av disse midlene er øremerket en utredning av ny lokalisering av Havforskningsinstituttet i Bergen. Denne utredningen mener disse medlemmer at

ikke er nødvendig, og viser til at Høyre ikke ønsker at prosessen med en samlokalisering av Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet skal avsluttes. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg igangsatte et samlokaliseringsprosjekt for et nybygg på statsbudsjettet i 2018. Dette er en prioritering Høyre mener er riktig og viktig, fordi det er en investering i tilrettelegging for grønn omstilling i havnæringene.

Disse medlemmer viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i revidert budsjett i 2021, og prioriterte midler til en rådgivningstjeneste for små og mellomstore bedrifter (SMB) som ble innført som følge av covid-19-pandemien. Mange av bedriftene slet med å vite hvor de skulle henvende seg for støtte og hvilke rettigheter og muligheter som eksisterte for å unngå store permitteringer og konkurser. Ordningen ble forvaltet av SMB Norge og Stiftelsen Rettferd, med tilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Disse medlemmer viser til at SMB Norge har vært tydelig på at behovet for en slik rådgivningstjeneste fortsatt er nødvendig, særlig grunnet høye strømkostnader og usikre markedssituasjoner i Europa og verden for øvrig.

Disse medlemmer viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en bevilgning på denne posten på 5 mill. kroner til å fortsette en slik rådgivningstjeneste. Tilskuddet skal tildeles til SMB Norge og Stiftelsen Rettferd, og vil utløse en merverdi gjennom å benytte det frivillige engasjementet for å tilby tjenester som vil bistå bedrifter og gründere. Disse medlemmer forutsetter at organisasjonene også denne gang bruker egne ressurser til en slik tjeneste, slik de gjorde i 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 21 Spesielle driftsutgifter på 3,3 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 22 Nukleære utredninger og prosjektledelse, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten finansierer utredninger og prosjektledelse i Nærings- og fiskeridepartementet knyttet til oppryddingen etter Institutt for energiteknikk (IFE) sin nukleære aktivitet på Kjeller og i Halden og håndtering av norsk radioaktivt avfall.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 25 Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at denne posten benyttes til Brønnøysundregistrenes arbeid med å forvalte og drifte kompensasjonsordninger for næringslivet som ble utviklet for å støtte virksomheter som ble økonomisk rammet av koronatiltak. Dette omfatter ordningen for støtte til faste, uunngåelige utgifter og ordningen for støtte til innreisekarantene. Komiteen viser til at ordningene er avsluttet i 2023, men det er fortsatt behov for drift, forvaltning og etterkontroll, som følger av krav satt i forskrift.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å redusere posten med 3 mill. kroner i 2023. Ordningen er avsluttet i 2023, og disse medlemmer kan derfor ikke se at behovet for drift og etterkontroll trenger en bevilgning på hele 15,6 mill. kroner i 2023.

Post 26 Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at staten ved Nærings- og fiskeridepartementet i dag eier 99,5 pst. av all grunn på Svalbard. Fra 1. april 2020 forvalter departementet all statlig eid grunn på Svalbard direkte, og det er opprettet tre stillinger med fast tilholdssted i Longyearbyen. Komiteen viser til at lokalkontoret på Svalbard skal ivareta departementets rolle som grunneier på Svalbard. Det inkluderer forvaltning og oppfølging av leieforhold med eksterne aktører som benytter statens grunn på Svalbard til bl.a. boliger, infrastruktur og kontor og forretninger.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 31 Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at oppryddingsarbeidet etter SNSKs kullvirksomhet i Svea og Lunckefjell er delt opp i tre faser (Lunckefjell fase 1, Svea fase 2A og Svea fase 2B). Oppryddingen i Lunckefjell (fase 1) er ferdig. For Svea fase 2A startet oppryddingen våren 2020 og ble ferdig-

stilt høsten 2021. Svea fase 2B startet opp våren 2021 og er planlagt ferdigstilt høsten 2023.

Komiteen viser til at SNSK har utarbeidet en revidert prognose for prosjektet hvor det framgår at totalkostnaden for prosjektet nå er beregnet til 1,6 mrd. kroner mot opprinnelige 2,5 mrd. kroner.

Komiteen merker seg at reduksjonen i all hovedsak skyldes god planlegging, god utførelse og kortere gjennomføringstid.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 51 Tilskudd til Senter for hav og Arktis

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Senter for hav og Arktis ble etablert i 2018 som en del av hav- og nordområdesatsingen. Senterets formål er å sammenstille, analysere og formidle kunnskap om hva ulike globale og regionale endringsprosesser betyr for den blå økonomien og grunnlaget for høsting og verdiskaping i nordområdene og Arktis.

Komiteen merker seg at Senter for hav og Arktis fra 1. januar 2022 er en del av UiT Norges arktiske universitet og er dermed juridisk en del av staten.

Komiteen viser til at mandatet til senteret er videreført som tidligere. Siden mandatet er knyttet til havpolitikken, gis det fortsatt tilskudd over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Som en følge av endret organisering foreslås tilskuddet til senteret fra 2023 bevilget på ny post 51. Tilskuddet ble tidligere bevilget over post 83.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Norge er medlem av en rekke internasjonale organisasjoner og kommisjoner som er viktige premissleverandører for utformingen av norsk nærings- og fiskeripolitikk.

Komiteen viser til at formålet med det statlige tilskuddet til internasjonale organisasjoner er å:

- bidra til at berørte næringer, bedrifter og organisasjoner i Norge får opplysninger om og kan dra nytte av gjeldende internasjonale ramme og konkurransevilkår på de respektive områdene.
- sikre at norske interesser blir ivaretatt på de aktuelle områdene.

- medvirke til at norske myndigheter, organisasjoner og næringer/virksomheter får anledning til å påvirke utformingen av internasjonale lover og regelverk, konvensjoner og retningslinjer.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 71 Miljøtiltak Raufoss

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at formålet med bevilgningen er å oppfylle statens garantiforpliktelser for historisk forurensning ved Raufoss Industripark i Innlandet, jf. Innst. S. nr. 147 og St.prp. nr. 40 (2003–2004).

Komiteen registrerer at det foreslås en bevilgning på 4,1 mill. kroner i 2023. Videre foreslås det en fullmakt til å kunne overskride bevilgningen innenfor garantirammen på 168 mill. kroner, jf. forslag til vedtak IV, 1.

Komiteen merker seg at dersom fullmakten benyttes, vil forslag til endret bevilgning bli fremmet i endringsproposisjon for 2023.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 72 Tilskudd til skipsfartsberedskap

Komiteens merknader

Komiteen viser til at tilskuddet inntil 2022 har dekket arbeidet Norges Rederiforbund utfører innenfor skipsfartsberedskap etter avtale med Nærings- og fiskeridepartementet og arbeidet Eksportfinansiering Norge (Eksfin) utfører som sekretariat for den lovbestemte ordningen for varekrigsforsikring.

Komiteen merker seg at for å dekke sistnevnte er det foreslått å flytte 0,3 mill. kroner til Eksfins budsjett i 2023, se omtale under kap. 2460 post 24.

Komiteen merker seg at det er etablert et samarbeid hjemlet i avtale om at Norges Rederiforbund gjennom sin beredskapsavdeling planlegger og gjennomfører tiltak innen skipsfartsberedskap.

Komiteen viser til at tilskuddet skal dekke dette arbeidet, som bl.a. omfatter å skaffe til veie relevant skipskapasitet og forebygge og håndtere trusler mot sikker skipsfart.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 73 Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge

Komiteens merknader

Komiteen viser til at tilskuddet har som formål å stimulere til entreprenørskapsfremmende tiltak for ungdom (16–19 år) som skaper interesse for framtidig entreprenørskap.

Komiteen viser til at det i skoleåret 2021–2022 var registrert 11 865 elever på aktiviteten ungdomsbedrift mot 11 290 elever i skoleåret 2020–2021.

Komiteen merker seg at tilskuddet i 2023 foreslås tildelt Ungt Entreprenørskap Norge og øremerkes arbeidet med å få vekst i antall elever under videregående opplæring som deltar i aktiviteten ungdomsbedrift med fokus på utvikling av innovative løsninger.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen foreslår at tilskuddet til Ungt Entreprenørskap Norge øremerkes arbeidet med å få vekst i antall elever under videregående opplæring som deltar i aktiviteten ungdomsbedrift. Disse medlemmer mener at det er viktig å eksponere unge for innovasjon, kreativitet og entreprenørskap også før videregående, og at entreprenørskap bør bli en aktivitet også i grunnskolen. Ungt Entreprenørskap melder at det er behov for deres tilbud i både grunnskole, videregående skole og høyere utdanning. Disse medlemmer mener derfor at tilskuddet ikke skal begrenses kun til Ungt Entreprenørskaps aktiviteter under videregående opplæring, men at tilskuddet skal kunne benyttes også til aktiviteter i grunnskolen og høyere utdanning.

På dette grunnlag fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om at tilskuddet til Ungt Entreprenørskap skal øremerkes arbeidet med å få vekst i antall elever og studenter i hele utdanningsløpet som får praktisk og virkelighetsnær undervisning med fokus på innovative løsninger og entreprenørskapsmetoder.»

Post 74 Tilskudd til Visit Svalbard AS

Komiteens merknader

Komiteen viser til at formålet med Nærings- og fiskeridepartementets tilskudd til Visit Svalbard AS er å støtte opp under selskapets arbeid for at reiselivsaktiviteten på øygruppen bidrar til å nå hovedmålene i svalbardpolitikken. Spesielt målet om bevaring av områdets særegne villmarksnatur og målet om å opprettholde norske samfunn på øygruppen.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at formålet med posten er å kunne gi tilskudd til tiltak som er vesentlige i departementets arbeid med nærings- og fiskeripolitikken. Målgruppen er organisasjoner, virksomheter og forskningsmiljøer.

Komiteen merker seg at det foreslås en bevilgning på 19,3 mill. kroner. Dette er en endring, hvor det tidligere har vært foreslått øremerkinger i Prop. 1 S av tilskudd til flere formål, herunder til flere ikke-statlige navngitte norske mottakere. Det sistnevnte innebærer et unntak fra det statlige økonomiregelverket.

Komiteen merker seg at departementet i år derfor legger opp til å begrense slik øremerket støtte for 2023 til United Nations Global Compact, Akvariet i Bergen og Arctic Safety Center.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 76 Tilskudd til Standard Norge

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Standard Norge er en nøytral og uavhengig medlemsorganisasjon for standardisering. Standard Norge utvikler standarder til nytte for samfunnet, den enkelte virksomhet og den alminnelige borger.

Komiteen merker seg at det for 2023 er foreslått enkelte endringer i målstrukturen for tilskuddet:

- Standard Norges arbeid skal føre til en best mulig infrastruktur for standardiseringsarbeid som gjør at norske aktører deltar.
- Standard Norges arbeid skal føre til at internasjonale standarder med betydning for norske virksomheter i størst mulig grad er utviklet i samsvar med innspill fra norske aktører.
- Standard Norges arbeid skal føre til at næringslivet og offentlige myndigheter har kunnskap og kompetanse om standarder og deres betydning, og at relevante fagmiljøer deltar aktivt i standardiseringsarbeidet.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag

til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 77 Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten har som formål å stimulere til økt sjømatkonsum hos den norske befolkning, i tråd med helsemyndighetenes kostråd.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 81 Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP) er et privat program underlagt Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). NHO, KS, DFØ, Innovasjon Norge og Forskningsrådet er programansvarlige, mens NHO har prosjektlederansvaret gjennom et sekretariat.

Komiteen viser til at målet med departementets tilskudd er utvikling av små og mellomstore bedrifter ved at flere offentlige virksomheter i stat og kommune gjennomfører innovative anskaffelser.

Komiteen merker seg at tilskuddet for 2023 skal bidra til at flere små og mellomstore offentlige virksomheter og kommuner gjennomfører innovative anskaffelser og dermed bidrar til flere bedrifter og arbeidsplasser i næringslivet. Aktiviteten skal rettes mot små og mellomstore virksomheter.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 900 post 81 med 1 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

2.4.2 KAP. 3900 NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Post 1 Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag

til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 3 Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 70 Garantipremie fra garantiordning luftfart

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.3 KAP. 902 JUSTERVESENET

Komiteen viser til at Justervesenet skal bidra til økt verdiskaping gjennom å være nasjonal måleteknisk myndighet. Etaten skal sikre nasjonal og internasjonal tillit til norske målinger og måleresultater ved å forvalte regelverket for måleteknikk og føre nødvendig tilsyn med at bestemmelsene fastsatt i eller i medhold av lov om målenheter, måling og normaltid etterleves. Videre forvalter etaten de nasjonale målenormalene og referansene, driver forskning og utvikling og gir råd og yter bistand innenfor måleteknikk i næringslivet og for offentlige myndigheter.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår noen endringer i Justervesenets målstruktur for 2023:

- Justervesenets tilsynsarbeid skal føre til at aktører som er omfattet av gjeldende regelverk, har måleresultater som er nøyaktige og innenfor tillatt feilmargin.
- Justervesenets forskningsvirksomhet og utvikling av nasjonale normaler skal, innenfor tilgjengelige økonomiske rammer, gi relevant kunnskap som overføres til og benyttes av næringslivet.
- Justervesenets måletekniske tjenester skal føre til at målinger utført i næringslivet, forskningsinstitusjoner og forvaltningen er sporbare og nøyaktige og innenfor tillatt feilmargin, både i nasjonal og internasjonal sammenheng.
- Justervesenets arbeid skal føre til en utvikling og forvaltning av regelverk på måleteknikkområdet som dekker relevante endringer i sektorregelverk og øvrige relevante samfunnsendringer.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for 2023 for Justervesenet om at ut fra relevante samfunnsmessige og teknologiske endringer skal

Justervesenet vurdere behov for å omstille og tilpasse sin virksomhet. Som en del av dette skal Justervesenet arbeide for effektive og brukervennlige tjenester og prøve ut nye, gjerne digitale, arbeidsformer der det ligger til rette for det.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt for Justervesenet på 6,4 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.4 KAP. 3902 JUSTERVESENET

Post 1 Gebyrinntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 3 Inntekter fra salg av tjenester

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt.

2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 4 Oppdragsinntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.5 KAP. 903 NORSK AKKREDITERING

Komiteen viser til at Norsk akkreditering er det nasjonale akkrediteringsorganet i Norge og det øverste kvalitetssikringsnivå av varer og tjenester. Norsk akkreditering skal se til at de som utfører samsvarsvurderinger (de som kontrollerer at spesifiserte krav knyttet til et produkt, en prosess, et system, en person eller et organ er oppfylt), er skikket til sitt virke. Det bidrar til trygge varer og tjenester, som forbrukerne kan ha tillit til. Akkreditering kan også lede til høyere kvalitet på og effektivisering av offentlige oppgaver.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at Norsk akkreditering i 2023 skal prioritere behandling av søknader om akkreditering innen gjeldende frister og delta i arbeidet med å videreutvikle den europeiske akkrediteringsordningen.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt for Norsk akkreditering på 2,8 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

2.4.6 KAP. 3903 NORSK AKKREDITERING

Post 1 Gebyrinntekter og andre inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.7 KAP. 904 BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene skal bidra til økt verdiskaping gjennom å være en nasjonal registerfører og datakilde. Etaten skal forvalte registerdata på en måte som gir trygghet, orden og oversikt for næringslivet, frivillig sektor, innbyggere og offentlig sektor. Brønnøysundregistrene utførte 408 årsverk i 2021. Dette er en økning på fem årsverk sammenlignet med 2020. Antall ansatte er likevel redusert i henhold til Brønnøysundregistrenes forpliktende plan for omstilling.

Komiteen merker seg at det for 2023 foreslås noen endringer i Brønnøysundregistrenes målstruktur;

- Brønnøysundregistrenes registervirksomhet skal føre til at registrerte data i størst mulig grad og til enhver tid er sikre og korrekte
- Brønnøysundregistrenes virksomhet skal føre til en økt digital registerforvaltning og løsninger som gir økt digital samhandling med og mellom ulike aktører i samfunnet.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for Brønnøysundregistrene for 2023.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått at Brønnøysundregistrene skal prioritere å ferdigstille fase 2 og 3 av registeret for reelle rettighetshavere. Disse medlemmer viser til at et register av god kvalitet over reelle rettighetshavere kan være et viktig virkemiddel for å motvirke skjult eierskap og finansielt hemmelighold.

Disse medlemmer viser til skriftlig spørsmål 339 (2022–2023) fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland til næringsministeren, hvor Høyre spør regjeringen hva provenyet for ferdigstillelse av fase 2 og 3 vil være for 2023. I svaret fra statsråden presenteres foreløpige beregninger fra Brønnøysundregistrene som tilsier om lag 30 mill. kroner i utviklingsutgifter i fase 2, og samlet om lag 12 mill. kroner i årlige kostnader til drift og forvaltning etter fase 2. Utviklingskostnadene for fase 3 er foreløpig anslått til i underkant av 20 mill. kroner og vil også medføre noen økte kostnader til drift og forvaltning. Departementet stadfester videre at fase 2 og fase 3 er planlagt gjennomført over ett år hver.

Disse medlemmer viser for 2023 til partiets alternative statsbudsjett, hvor partiet foreslo at Brønnøysundregistrene prioriterer ferdigstillelse av fase 2, og at dette tas innenfor allerede foreslåtte bevilgede midler på post 1 Driftsutgifter.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til at det er svært viktig å få ferdigstilt arbeidet med registeret for reelle rettighetshavere. Lukkede strukturer, skjult eierskap og finansielt hemmelighold skaper maktkonsentrasjon og er en trussel for grønn omstilling og en rettferdig og effektiv skattepolitikk. Et velfungerende register over reelle rettighetshavere vil være et nyttig verktøy for å bekjempe hvitvasking og skatteparadiser. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 23 mill. kroner for å ferdigstille neste fase i utviklinga av registeret.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til merknader under post 21 nedenfor.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne har merket seg at regjeringen ikke prioriterer å ferdigstille utviklingen av Register over reelle rettighetshavere. Kun en tredjedel av registerets funksjoner er ferdigstilt. Registeret er tenkt å være et hjelpemiddel mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Dette medlem har merket seg at en rekke organisasjoner, blant annet Tax Justice Norge, Norges Presseforbund og Framtiden i våre hender, mener det er svært viktig å ferdigstille registeret. Dette medlem deler den oppfatningen. Et register for reelle rettighetshavere av god kvalitet vil være et viktig verktøy for privat sektors etterlevelse av hvitvaskingsreglene, og vil kunne medføre betydelige kostnadsbesparelser og effektiviseringsgevinster. Registeret vil også være et viktig verktøy for myndigheter, journalister og sivilt samfunn.

Dette medlem viser på denne bakgrunn til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 904 post 21 med 10,6 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er

foreslått å øke bevilgningen til drift og videreutvikling av Register over reelle rettighetshavere, med 23 mill. kroner, og flere tallet foreslår derfor at kap. 904 post 21 økes med 23 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen i budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti setter av egne budsjetter i Brønnøysundregistrene for å ferdigstille Register over reelle rettighetshavere.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det i arbeidet med finansiell gjennomsiktighet, bedre kontroll over eierskap og rettferdig skatteinngang er svært viktig å ferdigstille arbeidet med fase 2 og fase 3 i registeret for reelle rettighetshavere. Det vil være et viktig verktøy både for myndigheter og presse. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått 23 mill. kroner til ferdigstilling av neste fase av registeret.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.8 KAP. 3904 BRØNNØYSUNDRREGISTRENE

Post 1 Gebyrinntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.9 KAP. 905 NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE (NGU)

Komiteen viser til at Norges geologiske undersøkelse (NGU) skal bidra til økt verdiskaping gjennom å framskaffe, bearbeide og formidle kunnskap om Norges geologiske ressurser på land og i havområder. NGU skal

dekke samfunnets behov for geologisk basiskunnskap, bl.a. for næringsutvikling.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte justering i NGUs hovedmål: NGUs virksomhet skal føre til at Norges geologi og geologiske ressurser er kartlagt på en måte som gir kartdata av best mulig oppløsning, kvalitet og bruksverdi innenfor gjeldende budsjettammer.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for 2023 om at NGU skal innrette sin virksomhet på en måte som i størst mulig grad bidrar til måloppnåelse. Som en del av dette skal NGU øke kartleggingen av mineralressurser, med særlig vekt på mineralområder som kan spille en stor rolle i det grønne skiftet, f.eks. sjeldne jordarter. Kartleggingen bør være størst der det dokumenterte samfunnsøkonomiske overskuddet er størst og i tråd med NGUs kartleggingsplan. For å bidra til en trygg og bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling skal NGU innhente og formidle geologisk kunnskap. Konkret skal NGU identifisere og gjennomføre tiltak som skal gi bedre muligheter for valg av bærekraftige løsninger i samfunnet, både for myndigheter, bedrifter og enkeltpersoner. NGU skal framskaffe best mulig data for å underbygge resultater av sin virksomhet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 905 post 1 med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at det er viktig å kartlegge mineralressursene for å legge til rette for at mineralnæringen kan bli en betydelig næring for Norge, som skaper mange nye arbeidsplasser. Disse medlemmer merker seg at Norge har store forekomster av etterspurte mineraler som f.eks. titan, kobber, sink, fosfat og sjeldne jordartsmetaller. Mange av disse

mineralene er essensielle i «det grønne skiftet». Disse medlemmer viser til en rapport fra NGU fra 2016, som indikerer at det ligger mineraler til en verdi av minst 2 500 mrd. kroner i den norske berggrunnen. Videre bearbeiding av mineralene vil øke verdien til hele 8 000 mrd. kroner, ifølge rapporten.

Disse medlemmer viser videre til EUs arbeid med å sikre tilgang til kritiske mineraler og metaller samt til stortingsvedtak nr. 1137 (2020–2021) om en norsk mineralstrategi truffet ved behandling av Prop. 124 L (2020–2021) Endringer i mineralloven, og ser frem til at regjeringen kommer tilbake til Stortinget i denne saken.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det er kun omtrent 60 pst. av norsk berggrunn som er kartlagt i dag. Disse medlemmer mener at det er viktig å prioritere en hurtigere kartlegging i årene fremover, og peker på at dette er en forutsetning for å utnytte potensialet Norge har for å utvinne viktige mineraler. Disse medlemmer ser frem til regjeringens mineralstrategi og forslag til ny minerallov.

Post 80 (Ny) Geoparker

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ser det som viktig hvordan man best mulig kan legge til rette for at geoparkene kan driftes på en god måte som tilfredsstiller UNESCOs krav.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, der norske geoparker ble foreslått styrket med 5 mill. kroner. Formålet med de statlige midlene er å sikre at geoparkene har finansiell forutsigbarhet slik at de kan fortsette det viktige arbeidet innenfor blant annet bærekraftig reiseliv. Geoparkene bidrar sterkt til lokal og regional verdiskapning, herunder reiselivsutvikling og kunnskaps-spredning.

2.4.10 KAP. 3905 NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE (NGU)

Post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.11 KAP. 906 DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD (DMF)

Komiteen viser til at Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) har en viktig jobb for å sikre moderne, forsvarlig, framtidsrettet og bærekraftig mineralforvaltning i Norge.

Komiteen viser til at DMF også skal bidra til at Svalbards geologiske ressurser forvaltes og utnyttes best mulig til nytte for samfunnet. Etaten er et statlig forvaltningsorgan lokalisert i Trondheim og på Svalbard. Virksomheten utførte 56,8 årsverk i 2021.

Komiteen merker seg at regjeringen for 2023 foreslår noen endringer i DMFs målstruktur:

- DMF skal til enhver tid sørge for en mest mulig bærekraftig forvaltning av Norges mineralressurser basert på helhetlige samfunnsøkonomiske vurderinger.
- DMFs virksomhet skal føre til en lønnsom og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler.
- DMFs virksomhet skal føre til en forsvarlig sikring av tidligere mineralvirksomhet og så langt som mulig redusere miljøkonsekvenser på hjemfalte gruveeiendommer underlagt Nærings- og fiskeridepartementet innenfor gjeldende budsjettammer.
- DMF skal sørge for at Svalbards geologiske ressurser i størst mulig grad forvaltes og utnyttes helhetlig i tråd med svalbardpolitiske målsettinger og Bergverksordningen.
- DMF skal til enhver tid, og innenfor tilgjengelige rammer, ha et best mulig kunnskapsgrunnlag om mineralnæringen.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for DMF i 2023 om å innrette sin virksomhet på en måte som i størst mulig grad bidrar til måloppnåelse. Som en del av dette skal DMF styrke eget kunnskapsgrunnlag for å kunne utøve god veiledning overfor næringslivet og offentlig forvaltning. DMF skal videreutvikle rollen som helhetlig direktorat med bredt sammensatt fagkompetanse. Arbeid for økt tilsynsvirksomhet skal også prioriteres.

Komiteen merker seg at DMF skal iverksette trinn 1 av helhetlig plan for opprydding etter gruvevirksomhet i Folldal, i god dialog med relevante myndigheter. Videre skal DMF fortsette arbeidet med revidert tiltaksplan for Løkken gruver, for å kunne nå det siste delmålet i miljøpålegget for dette området. DMF skal framskaffe best mulig data for å underbygge resultater av sin virksomhet.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 30 Sikrings- og miljøtiltak, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 31 Miljøtiltak Løkken, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 32 Miljøtiltak Follidal

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.12 KAP. 3906 DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD (DMF)

Post 1 Leie av bergrettigheter og eiendommer

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 2 Behandlingsgebyrer

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt.

2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.13 KAP. 907 NORSK NUKLEÆR DEKOMMISSJONERING

Komiteen viser til at Norsk nukleær dekommissjonering (NND) er et statlig forvaltningsorgan opprettet i 2018. Virksomheten er lokalisert med hovedkontor i Halden og avdelingskontor på Kjeller. NND skal bidra til samfunnsøkonomisk gode løsninger innenfor sitt ansvarsområde og utføre oppgavene på en måte som sikrer tillit i samfunnet. NND skal som del av sitt oppdrag også håndtere opprydding av avfall fra Søve gruver. For å sørge for klare ansvarsforhold og statlig kontroll og for å redusere antallet kostnadsdrivende parallelle funksjoner hos IFE og NND legges det opp til en så rask overføring som mulig av ansvar, nødvendig personell, oppgaver og atomanlegg fra IFE til NND. NND utførte 25 årsverk i 2021.

Komiteen merker seg at hovedprioriteringen for NND i 2023 vil være å legge til rette for overføring av nukleære anlegg og personell fra IFE. Videre skal NND i samarbeid med IFE prioritere planlegging av oppryddingsarbeidet. Dette omfatter bl.a. nødvendige behandlingsanlegg, lagre og deponier for norsk radioaktivt avfall, inkludert avfall fra Søve gruver.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 30 Opprydding Søve

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.14 KAP. 908 INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK (IFE)

Komiteen viser til at Institutt for energiteknikk (IFE) er et tekniskindustrielt forskningsinstitutt med virksomhet innenfor bl.a. nukleær forskning, reaktor-sikkerhet, digitale systemer, fornybar energi og radiofarmasi. Instituttet er en selveiende stiftelse som disponerte om lag 664 årsverk i 2021, hvorav ca. 210 var tilknyttet nukleær sektor.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for 2023 om at sikkerhet og sikring av anleggene skal ivaretas. IFE skal drive reaktoranleggene trygt og i henhold til konsesjonskravene. Pålegg fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, bl.a. om brensels-håndtering, skal følges opp. IFE skal jobbe videre med å ferdigstille tiltak knyttet til pålegg på sikringssiden, oppfølging av sikkerhetsloven og Nærings- og fiskeridepartementets vedtak fra 2021 knyttet til klassifisering av IFEs skjermingsverdige objekter.

Komiteen merker seg at kompetansen på de nukleære anleggene skal ivaretas og utvikles slik at reaktorene kan dekommissioneres på en trygg og samfunnsøkonomisk god måte. IFE skal gjøre nødvendige forbedringer til riving av reaktorene. Det skal legges til rette for en rask og trygg overføring av anlegg og nødvendig personell til NND.

Post 70 Tilskudd til drift av atomanlegg

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 71 Tilskudd til sikring av atomanlegg

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.15 KAP. 909 TILTAK FOR SYSELSETTING AV SJØFOLK

Komiteen viser til at tilskuddsordningen for sysselsetting av arbeidstakere til sjøs skal sikre norsk maritim kompetanse, rekruttering av norske sjøfolk og sikre konkurransedyktige vilkår for skip som seiler under norske flagg. Tilskuddsordningen kompenserer delvis for kostnadsulempen ved å sysselsette arbeidstakere fra Norge og andre EØS-land. Komiteen viser videre til at tilskuddsordningen er regelstyrt og rettighetsbasert.

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den totale foreslåtte bevilgningen til tilskuddsordningen for sysselsetting for sjøfolk i 2023 er anslått til 2,2 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Høyre videreførte 2 mrd. kroner av denne bevilgningen. Disse medlemmer er opptatt av sikre gode rammevilkår for norske sjøfolk, og å opprettholde maritim kompetanse. Disse medlemmer er samtidig opptatt at ordninger skal være bærekraftige over tid, og at de ikke kan være uten noen begrensninger. Disse medlemmer viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å innføre et makstak per sysselsatt.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å videreføre tiltaket regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2022, om et makstak på 189 000 kroner for seks av modellene i tilskuddsordningen; skip i NOR, petroleumsskip i NOR, seilskip i NOR, passasjerskip i NOR i utenriksfart, skip i NOR som betjener strekningen Bergen–Kirkenes og konstruksjonsskip i NIS. Forslaget om å utvikle tilskuddsmodellen for NIS-lasteskip i utenriksfart kommer som en følge av at ordningen har hatt en lavere ef-

fekt på sysselsetting enn det som ble lagt til grunn da modellen ble opprettet i 2017.

Disse medlemmer viser til budsjettspørsmål 828 fra Høyre hvor partiet ba om et anslag på proveny for forslaget om å sette tilsvarende makstak for budsjettet i 2023 som regjeringen Solberg gjorde i 2022. Svaret fra departementet viser at forslaget har en anslått innsporing på 207 mill. kroner. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, som reduserte denne posten med 207 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at regjeringens budsjettforslag innebærer en svekkelse av nettolønnsordningen fordi takene ikke prisjusteres. Disse medlemmer viser til at regjeringen i fjorårets budsjett kuttet ordningen betydelig gjennom å innføre tak på alle segmenter. Disse medlemmer merker seg at Sosialistisk Venstreparti heller ikke i år har prioritert å styrke ordningen i budsjettforhandlingene med regjeringspartiene.

Disse medlemmer viser til at nettolønnsordningen er det viktigste virkemiddelet for å få norske, kompetente sjøfolk. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i fjor innførte betydelige kutt i ordningen ved å innføre tak på alle fartøysegmenter. Disse medlemmer mener at dette svekker konkurransekraften til norske sjøfolk og rederier, og skaper utrygghet for de omtrent 12 000 sjøfolkene som dekkes av ordningen. Disse medlemmer vil reversere regjeringens foreslåtte kutt, og har foreslått å fjerne alle takene i ordningen igjen. Forslaget er fremmet i finansinnstillingen.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å heve takene på alle fartøysegmenter og å bevilge 626 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt mener at tilskuddsordningen for sysselsetting av norske sjøfolk er viktig for å utvikle og opprettholde norsk maritim kompetanse. Skal vi opprettholde den norske maritime kompetansen, er vi avhengig av konkurransedyktige ordninger for norske sjøfolk.

Dette medlem mener det er bra at regjeringen Støre delvis har reversert regjeringen Solbergs svekkelse av tilskuddsordningen, men mener at det på sikt bør ses på muligheter for å oppheve taket på ordningen.

Videre vil dette medlem vise til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke posten med 100 mill. kroner. Selv om denne styrkingen ikke er tilstrekkelig til å oppheve taket, vil det være med på å sikre at flere sjøfolk og skip kan gå inn under ordningen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å videreføre ordningen på nivået den blågrønne regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2022, med et makstak på

189 000 kroner for seks av modellene i tilskuddsordningen. Reduksjonen utgjør en besparelse på 207 mill. kroner.

2.4.16 KAP. 3909 TILTAK FOR SYSSELSETTING AV SJØFOLK

Post 1 Tilbakeføring av tilskudd

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.17 KAP. 910 SJØFARTSDIREKTORATET

Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets samfunnsoppdrag er at det skal være en attraktiv sjøfartsadministrasjon med høye krav til sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier. Direktoratet er forvaltnings- og tilsynsmyndighet for fartøy med norsk flagg og utenlandske fartøy i norske farvann.

Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets hovedoppgaver er å forvalte og utvikle norsk og internasjonalt regelverk på skipsfartsområdet, føre risikobasert tilsyn og drive forebyggende arbeid innen sjøsikkerhet. Videre forvalter direktoratet tilskuddsordningen for sysselsetting av arbeidstakere til sjøs, jf. omtale under kap. 909.

Komiteen merker seg regjeringens forslag til prioriteringer for direktoratet for 2023, om at Sjøfartsdirektoratet skal forvalte og videreutvikle regelverket på sjøsikkerhets- og miljøområdet. Tilsynsaktivitet skal være risikobasert. Direktoratet skal fortsette med forebyggende og holdningsskapende arbeid for å redusere antall ulykker i både nærings- og fritidsflåten.

Komiteen har merket seg at den 30. mai 2022 sendte regjeringen et forslag til lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel på høring med høringsfrist 31. august 2022. Lovforslaget har til formål å sørge for gode og rettfærdige betingelser for maritim næring i norske havområder og langs kysten.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet vil få i oppgave å utføre tilsyn med at kravene overholdes. Det vil påløpe kostnader forbundet med tilsyn. Videre skal Sjøfartsdirektoratet arbeide for ytterligere effektivisering av tjenestene. Direktoratet skal bidra til at skip skal være gode, seriøse og trygge arbeidsplasser bemannet med kompetente sjøfolk.

Komiteen merker seg at direktoratet videre skal være en pådriver i det internasjonale regelverksarbeidet for sikkerhet, klima og miljø gjennom å delta i organisasjoner som IMO, ILO, Paris MoU og gjennom EØS/EU.

Det skal også vektlegges å møte næringens behov som følge av den grønne omstillingen i den maritime næringen, og videreutvikle den tekniske, maritime og juridiske kunnskapen knyttet til nye klima- og miljøvennlige løsninger.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til regjeringens forslag til statsbudsjett, hvor det legges opp til at Sjøfartsdirektoratet vil få i oppgave å utføre tilsyn med at kravene om norske lønns- og arbeidsvilkår overholdes i norske farvann og på norsk sokkel, og at det vil påløpe kostnader forbundet med tilsynet. Regjeringen har varslet i pressemelding av 30. mai 2022 at de ønsker å innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip som seiler mellom norske havner. Lovforslaget er sendt ut på høring.

Disse medlemmer viser til budsjettspørsmål 348 fra Fremskrittspartiet, hvor det redegjøres for at de ekstra tilsynsoppgavene som regjeringens lovforslag vil medføre, vil fordre en ekstra bevilgning til Sjøfartsdirektoratet. Departementet anfører i svaret at Sjøfartsdirektoratet har anslått at direktoratet det første året vil ha behov for 13 mill. kroner i økte ressurser, knyttet til veiledning, tilsyn, oppfølging av sanksjoner, klagesaksbehandling og inndrivning av krav, samt 10 mill. kroner i påfølgende år. Årsaken til økt ressursbehov det første året er knyttet til kostnader forbundet med tilpasning av fagsystem.

Disse medlemmer er imot regjeringens nye lovforslag og ville derfor ikke hatt behov for en ekstra bevilgning. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere posten med 13 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til FNs resolusjon om drukningsforebygging fra 2021 som blant annet anbefaler at det utvikles et drukningsforebyggen- de program og et fagmiljø for drukningsforebygging. Disse medlemmer viser videre til at en rekke land, slik som f.eks. Canada, Storbritannia og Australia, har utviklet slike. Disse medlemmer viser videre til at regjeringsplattformen lover å prioritere arbeidet mot drukning, men merker seg at det så langt ikke har vært iverksatt noe koordinerende arbeid fra norske myndigheters side. Disse medlemmer merker seg videre at

det har blitt etablert en paraplyorganisasjon, Flyte, som kan være en egnet aktør for en koordinerende rolle.

Disse medlemmer viser til at det drukner i gjennomsnitt 93 personer i Norge hvert år, og at menn over 40 år er kraftig overrepresentert. Disse medlemmer registrerer at kun 41 pst. av norske 10-åringere og 64 pst. av voksne kan svømme 200 meter. Til tross for Norges lange kystlinje er svømmeferdighetene dårligst i Norden. Disse medlemmer er kjent med at nesten 40 pst. av drukningsulykker skjer i innsjøer, elver og basseng, og drukningsforebygging må derfor gjelde all aktivitet knyttet til vann – ikke bare i sjø.

Disse medlemmer peker på at drepte og skadde i forbindelse med drukning er et stort og økende problem, og at det er hensiktsmessig å vedta en nullvisjon for drukningsulykker – slik vi har for trafikkulykker. Visjonen må kombineres med en nasjonal handlingsplan.

Disse medlemmer påpeker at dagens drukningsstatistikk har vesentlige svakheter. Det er ikke mulig innenfor dagens regelverk å samordne statistikk fra ulike registre, noe som kunne gitt bedre kunnskap om årsakene til drukning. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen bør sette denne statistikken ut på et offentlig oppdrag.

Disse medlemmer merker seg at flere statsråder har ansvar for ulike deler av det drukningsforebyggende arbeidet. Disse medlemmer mener det vil være hensiktsmessig å samle ansvaret under én statsråd for å gi bedre og mer helhetlig oppfølging av arbeidet.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vedta en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde som følge av drukning (en nullvisjon).»

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan for å redusere og forebygge drukningsulykker, der grunnlaget for arbeidet er nullvisjonen.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for et offentlig drukningsstatistikkoppdrag, som gjør det mulig å innhente og samordne statistikk over drukningsulykker.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen samlokalisere ansvaret for drukningsforebyggende arbeid i ett departement.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt for Sjøfartsdirektoratet på 22,9 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

2.4.18 KAP. 3910 SJØFARTSDIREKTORATET

Post 1 Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 2 Maritime personellsertifikater

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 3 Diverse inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 4 Gebyrer for skip i NIS

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.19 KAP. 911 KONKURRANSETILSYNET

Komiteen viser til at Konkurransetilsynets hovedmål er velfungerende markeder hvor markedsaktørene etterlever konkurransereglene.

Komiteen viser til at Konkurransetilsynet skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å fremme konkurranse til fordel for forbrukere og næringsliv. Konkurransetilsynet fører tilsyn med konkurransefor-

holdene og håndhever konkurranseloven og EØS-avtalens konkurranseregler.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at tilsynets hovedoppgave i 2023 vil være å fortsette en aktiv håndheving av konkurranseloven gjennom å bekjempe karteller, slå ned på misbruk av dominerende stilling og å gripe inn mot konkurransebegrensende fusjoner og oppkjøp.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 70 Tilskudd til konkurransefaglig forskning, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.20 KAP. 3911 KONKURRANSETILSYNET

Post 3 Refusjoner og andre inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 86 Lovbruddsgebyr

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.21 KAP. 912

KLAGENEMNDSSEKRETARIATET

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet betjener syv klagenemnder; Konkurransetilsynet, KOFA, Medieklagenemnda, Stiftelsesklagenemnda, Lotterinemnda, Frivillighetsregisternemnda og Energiklagenemnda. Komiteen viser til at Energiklagenemnda ble opprettet 1. januar 2020.

Komiteen viser til at sekretariatet disponerte til sammen om lag 18 årsverk og holder til i Bergen.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at prioriteringene for sekretariatet skal være å være et vel-fungerende og effektivt sekretariat for klagenemndene.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.22 KAP. 3912

KLAGENEMNDSSEKRETARIATET

Post 1 Klagebyr

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 2 Refusjoner og andre inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 87 Overtredelsesgebyr

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.23 KAP. 913 DAGLIGVARETILSYNET

Komiteen viser til at Stortinget ved Lovvedtak 47 (2019–2020) av 12. mars 2020 om lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden besluttet opprettelsen av et nytt dagligvaretilsyn for å føre tilsyn med lovens bestemmelser. Dagligvaretilsynet ble opprettet 1. januar 2021. Dagligvaretilsynet er samlokalisert med Forbrukertilsynet i Porsgrunn og disponerte 1,7 årsverk i 2021.

Komiteen viser til at Dagligvaretilsynets samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser og ivaretagelse av forbrukernes interesser ved

å fremme redelighet, forutsigbarhet og lojalitet i kontraktsforhold mellom næringsdrivende i dagligvarebransjen. Etatens hovedmål er en dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk.

Komiteen merker seg at regjeringen vil at hovedprioriteringen for tilsynet i 2023 skal være å videreutvikle den operative innsatsen overfor dagligvarebransjen på bakgrunn av de erfaringer og vurderinger som tilsynet har tilegnet seg i de to første driftsårene. Dette innebærer håndheving av lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden gjennom veiledning, pålegg og/eller vedtak. Tilsynet skal særlig prioritere målrettet veilednings- og informasjonsarbeid overfor aktørene i bransjen. I tillegg skal tilsynet legge til rette for mer effektive forhandlinger og kontrakter mellom dagligvarekjeder og leverandører for å bidra til mer samfunnsøkonomisk effektive løsninger.

Komiteen merker seg at tilsynet skal følge opp utviklingen av samarbeidsklimaet i dagligvarebransjen med utgangspunkt i en årlig undersøkelse, første gang gjennomført i 2022. Videre skal tilsynet fortsette å styrke sin faglige bemanning i 2023.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil understreke viktigheten av å styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer. I en tid der prisene på dagligvarer øker mer enn på mange tiår, er Dagligvaretilsynets rolle spesielt viktig for å sikre en best mulig fungerende sektor. Dette var også en viktig årsak til at regjeringen Solberg fikk etablert nettopp Dagligvaretilsynet. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at Konkurransetilsynet og Dagligvaretilsynet samarbeider godt når det er naturlig, slik at man sikrer styrket konkurranse, forutsigbare avtaler og ryddige forhandlinger i dagligvaremarkedet. Dette er viktig for at norske forbrukere skal få et bedre og mer mangfoldig tilbud, og at man oppnår bedre maktbalanse i verdikjeden for mat.

Disse medlemmer mener det er viktig å søke kunnskap om hele verdikjeden for dagligvare, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge marginene i hele verdikjeden for dagligvarer gjennom en helhetlig marginstudie og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne er opptatt av å følge opp Stortingets vedtak om grensehandel fra behandlingen av Dagligvareremeldingen fra 2020.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge frem for Stortinget en egen sak om grensehandel hvor det drøftes og foreslås tiltak for å redusere grensehandelen og sikre konkurransekraften til norsk næringsliv.»

2.4.24 KAP. 915 REGELRÅDET

Komiteen viser til at Regelrådet er et statlig forvaltningsorgan med en fri og uavhengig stilling innenfor de rammer som fastsettes av departementet. Departementet har ingen instruksjonsmyndighet i faglige spørsmål. Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte prioriteringer for rådet i 2023 om at Regelrådet skal fordele sin arbeidsinnsats på uttalelser, veiledning og utvikling på en måte som i størst mulig grad ivaretar samfunnsoppgavet. Som en del av dette skal Regelrådet styrke egen kompetanse om EØS-relevant regelverk og prosessen med slike forslag for å kunne gi en mer aktiv veiledning på dette området. Regelrådet skal også øke oppmerksomheten om små og mellomstore bedrifter i sine uttalelser og fortsette arbeidet med å spore og dokumentere effekter av sitt arbeid.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.25 KAP. 922 ROMVIRKSOMHET

Post 95 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at bevilgningene dekker statlige bidrag til norsk romvirksomhet og omfatter driften av Norsk Romsenter, deltakelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet gjennom Den europeiske romorganisasjonen ESA, EUs romprogram og bilaterale avtaler. I tillegg dekker bevilgningen FoU-støtte til norske bedrifter og fagmiljøer gjennom støtteordningen Nasjonale følgemidler samt investeringer i nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter. Komiteen viser til at norsk romindustri er en viktig næring i store deler av

landet, og næringen har et stort potensial for videre vekst.

Komiteen understreker betydningen av norsk deltakelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet gjennom European Space Agency (ESA) og EUs romprogrammer.

Post 50 Norsk Romsenter

Komiteens merknader

Komiteen merker seg regjeringens forslag til prioriteringer for 2023 om at Norsk Romsenter særlig skal prioritere følgende oppgaver:

- Arbeide for en konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked. Én av etatens hovedprioriteringer for 2023 er å bedre industrireturen fra ESAs programmer.
- Arbeide for økt bruk av romvirksomhet for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen.
- Bidra til effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 51 Egenkapital Andøya Space, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at regjeringen følger Stortingets vedtak 127 S (2019–2020) om å gi Andøya Space et betinget tilsagn om inntil 282,6 mill. kroner i egenkapital for etablering av en oppskytningsbase for småsatellitter på Andøya (Andøya Spaceport). Komiteen viser til at det er inngått en investeringsavtale mellom Nærings- og fiskeridepartementet, Kongsberg Defence & Aerospace og Andøya Space AS som knytter utbetaling av egenkapital til milepæler. Andøya Spaceport planlegges etablert med to oppskytningsramper. Kapitaltilførselene så langt har vært knyttet til etablering av første oppskytningsrampe.

Komiteen merker seg at Andøya Space har inngått langsiktig avtale med den tyske oppskytningsaktøren Isar Aerospace om bruk av denne oppskytningsrampen. Bygging ble igangsatt i mars 2022, og første oppskytning ventes å finne sted i 2023.

Komiteen merker seg at resterende egenkapital (102,6 mill. kroner) vil utbetales når Andøya Space har forhandlet fram en langsiktig kundekontrakt for den andre oppskytningsrampen.

Komiteen merker seg at regjeringen forventer at den resterende egenkapitalen vil utbetales i første halvår 2023.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)

Komiteens merknader

Komiteen viser til at medlemskapet i den europeiske romorganisasjonen ESA er av stor betydning for norsk industri, brukerinteresser og forskning. Kontingenten i ESA er obligatorisk og dekker ESAs administrasjon og vitenskapsprogram.

Komiteen viser til at nivået på ESAs budsjett bestemmes av ESAs ministerrådsmøter. Hvert land betaler en andel basert på størrelsen på nettonasjonalinntekten.

Komiteen viser til at for perioden 2021–2023 er Norges andel satt til 2,33 pst. av ESAs budsjett. For 2023 tilsvarer dette 21,82 mill. euro.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 71 Internasjonal romvirksomhet

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Norges deltakelse i ESAs programmer og Norges øvrige internasjonale avtaler om romvirksomhet bidrar til teknologisk utvikling i norsk industri, ivaretagelse av norske brukerinteresser, utvikling av nasjonal kompetanse og etablering av romrelatert infrastruktur.

Komiteen viser til at Norges gjenstående forpliktelser i inneværende programperiode er forventet å utgjøre 128,7 mill. euro ved utgangen av 2022.

Komiteen merker seg at regjeringen i tillegg foreslår å inngå nye forpliktelser på inntil 45 mill. euro på ministerrådsmøtet i ESA i november 2022 for programperioden 2023–2030, jf. omtale nedenfor. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar vil da utgjøre 173,7 mill. euro.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår en innbetaling for 2023 på 45,3 mill. euro i gjenstående forpliktelser og 2,5 mill. euro i nye forpliktelser, totalt 47,8 mill. euro for 2023. Etter innbetalingen for 2023 vil rammen for nye tilsagn og gammelt ansvar reduseres fra 173,7 til 125,9 mill. euro.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt.

2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteen er glad for at en samlet næringskomité har stilt seg bak forslaget, jf. Innst. 46 S (2022–2023), og at regjeringens forslag om å redusere innbetalingene til ESAs frivillige romprogrammer ikke blir vedtatt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å videreføre støtte til European Space Agency for programperioden 2023–2030, og at bevilgningen for 2023 økes med 30 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 922 post 71 økes med 30 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteen viser til at forslag til tilsagnsfullmakt V nr. 2 foreslås endret sammenlignet med forslaget i Prop. 1 S (2022–2023). Den foreslåtte endringen er en oppfølging av stortingsvedtak nr. 53 (2022–2023), jf. Innst. 46 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener hovedformålet med norsk offentlig satsing på romvirksomhet er at det skal være et verktøy for norske interesser. Det skal fremme lønnsomme bedrifter, vekst og sysselsetting og dekke viktige samfunns- og brukerbehov samtidig som det sørger for tilfredsstillende sikring av samfunns viktig rominfrastruktur. I tillegg er aktiviteten viktig for å sikre norske utenriks-, sikkerhets- og forsvarspolitiske interesser i både romvirksomhet og det ytre rom.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å videreutvikle de norske kompetansemiljøene og forbedre tilgangen på viktig rominfrastruktur, spesielt innenfor navigasjon og kommunikasjon. Det var hovedårsaken til at Norge ble med i Den europeiske romorganisasjon (ESA) i 1987. Siden har Norge brukt ESA til å utvikle og skaffe viktige tjenester, ikke bare innen kommunikasjon og navigasjon, men også innen jordobservasjon. Samarbeidet i ESA har også gitt norske forskningsmiljøer innpass i store, flernasjonale forsknings- og utviklingsprosjekter, og norske bedrifter har fått store og viktige kontrakter som har vært en avgjørende faktor for å bygge opp den spisskompetansen Norge har på en rekke områder. Norsk romteknologi og forskning er bygget på ESA-deltagelsen.

Disse medlemmer viser til at Norges innbetalinger til ESAs industrirettede frivillige programmer følger av flerårige forpliktelser Norge har inngått i forbindelse med ESAs ministerrådsmøter. På ministerrådsmøtet i 2019 inngikk Norge forpliktelser for totalt 161 mill. euro for perioden 2020–2028. Størrelsen på Norges årlige innbetalinger følger fremdriften i programmene.

Disse medlemmer minner om at regjeringen i forbindelse med Prop. 1 S (2022–2023) varslet at de på ministerrådsmøtet i november ville kutte kraftig i Norges frivillige bidrag til ESA fra 2024, slik at etter innbetalingen for 2023 ville rammen for nye tilsagn og gammelt ansvar reduseres fra 173,7 mill. euro til 125,9 mill. euro.

Disse medlemmer viser til høringsinnspillet fra Norsk industriforum for romvirksomhet (NIFRO), som er tydelig på at en nedtrapping av kontingenten vil medføre stagnasjon og på lengre sikt en nedbygging av norsk romindustri. NIFRO mener dette er meget alvorlig for norsk kompetanse og evne til å utnytte romteknologi for nasjonale formål – noe som blir stadig viktigere, ikke minst for å opprettholde nasjonal kontroll over overvåking og ressurser i norske områder. Disse medlemmer viser til at representanter fra opposisjonspartiene Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne sammen i november 2022 fremmet et representantforslag, Representantforslag 36 S (2022–2023), om å opprettholde Norges innbetalinger til Den europeiske romorganisasjonens (ESA) frivillige programmer på dagens nivå, og at dette forslaget fikk flertall i Stortinget.

Disse medlemmer viser til skriftlig spørsmål nr. 15:264 (2022–2023), hvor representanten Lene Westgaard-Halle fra Høyre ba om oversikt over kostnaden ved å opprettholde støtten til ESA på samme nivå, per år, fra 2023 til 2027. Regjeringen valgte å ikke dele denne oversikten med spørsmålsstiller og derigjennom Stortinget. Disse medlemmer viser til at næringskomiteens leder etterspurte tilsvarende oversikt en uke senere i forbindelse med behandlingen av opposisjonens representantforslag i komiteen, dette fordi det hadde blitt antydnet at dette likevel fikk budsjettkonsekvenser for 2023, til tross for at dette verken var satt opp i regjeringens forslag til budsjett eller ble informert om på spørsmål, fra Høyre. Da komiteen stilte samme spørsmål mottok komiteen en oversikt, i form av en tabell, som viste fordeling per år. Denne viste at regjeringen mener det behøves en økning på 30 mill. kroner i 2023 for å opprettholde støtten til ESA på samme nivå.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å øke post 71 med 30 mill. kroner for 2023.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener det er utfordrende at regjeringen ikke deler nødvendig informasjon om en sak når stortingsrepresentanter ber spesifikt om denne informasjonen. Disse medlemmer minner om at regjeringens opplysningsplikt er hjemlet i Grunnloven § 82, hvor det heter:

«Regjeringen skal meddele Stortinget alle de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av de saker den fremlegger.»

Disse medlemmer vil minne om at regjeringen må sørge for at saker de fremlegger for Stortinget, er så godt opplyste at Stortinget kan foreta en forsvarlig vurdering. Disse medlemmer stiller spørsmål ved statsrådets håndtering av denne saken og mangelen på informasjon som er avgjørende for å gjøre nødvendige vurderinger, selv på konkret spørsmål fra opposisjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at det gjennom budsjettforhandlingene og budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti ble funnet rom for å prioritere fornyet deltakelse i ESAs frivillige programmer for perioden 2023–2030 på samme nivå som for prosjektperioden 2020–2028, og at en enighet om dette kom til før ministermøtet 22. november 2022. Flertallet mener det er viktig at norsk romfartsindustri kan søke om prosjektmidler også i den nye utlysningen av de frivillige industrirettede programmene.

Flertallet vil vise til at initiativet fra representantene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet de Grønne som fremmet Representantforslag 36 S (2022–2023), var viktig for at et samlet storting kunne stille seg bak en forsterket forpliktelse i den nye perioden. Videre vil flertallet vise til at departementet i etterkant av at representantforslaget ble fremmet, utarbeidet et forslag til hvordan en eventuell økt forpliktelse i den nye programperioden anslagsvis ville kunne spre seg utover periodens åtte år.

Flertallet vil likevel understreke at anslagene for årlige utbetalinger i de frivillige programmene i ESA er svært usikre. Flertallet vil vise til at statsråden, i sitt svar på spørsmål nr. 15:532 (2022–2023) fra representanten Lene Westgaard-Halle fra Høyre, svarer at usikkerheten i departementets anslag blant annet kommer av at de årlige overføringene fra ESA følger fremdriften i de forskjellige prosjektene, og videre at den årlige utbetalingen for hvert år i programperioden er noe regjeringen vil komme tilbake til i hvert separate statsbudsjett for de resterende 7 årene av perioden. Flertallet vil vise til at Norges forpliktelse for denne perioden med frivillige industrirettede programmer er 161 mill. euro, som utbetales årlig på bakgrunn av fremgang i prosjektene som tildeles støtte i programrunden.

Flertallet mener på denne bakgrunn at regjeringen gjennom prosessen har delt informasjon som har vært tilgjengelig, slik at Stortinget kunne ta stilling til forslagene som ble fremmet av representanter fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet de Grønne i Dokument 8:36 (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne er sterkt kritiske til regjeringens forslag om å kutte i innbetalingene til ESAs frivillige romprogrammer. Disse medlemmer viser til Dokument 8:36 S (2022–2023), der disse medlemmer sammen med representanter fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre foreslo å opprettholde innbetalingene til ESAs frivillige programmer på dagens nivå, dvs. minimum 161 mill. euro i nye forpliktelser for programperioden frem til 2030.

Post 72 Nasjonale følgemidler, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at nasjonale følgemidler er en søknadsbasert støtteordning for romrelatert teknologi- og tjenesteutvikling. Formålet med ordningen er å styrke konkurransevnen til norsk romrelatert næringsliv og bidra til utvikling av rombaserte varer og tjenester som kan dekke norske brukerbehov.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 73 EUs romprogrammer

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at EUs romprogram for perioden 2021–2027 ble innlemmet i EØS-avtalen høsten 2021. Programmet samler alle EUs tidligere romprogrammer i ett felles program og omfatter Copernicus (jordobservasjon), Galileo/EGNOS (satellittnavigasjon), GOVSATCOM (sikker satellittkommunikasjon for myndighetsformål) og SSA (romovervåking).

Komiteen merker seg videre at norsk deltakelse i GOVSATCOM og deler av SSA krever at det inngås egne avtaler med EU. Det er startet et arbeid med sikte på forhandlinger om dette. Forhandlinger med EU om en avtale om norsk deltakelse i Galileos offentlige regulerte tjeneste (Public Regulated Service, PRS) har pågått siden 2016, og det er lite som gjenstår i forhandlingene.

Komiteen merker seg at det forventes at forhandlingene sluttføres innen utgangen av 2022.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 74 Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten omfatter midler til infrastrukturutvikling og tekniske støtteaktiviteter som

skal løse særlige norske brukerbehov. Midlene benyttes til utviklingsprosjekter i norske etater og institutter og til å anskaffe tjenester og infrastruktur. Formålet er å øke nytten av Norges deltakelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet og skaffe til veie infrastruktur og tjenester som Norge har særlige behov for, men som det ikke er mulig eller hensiktsmessig å skaffe tilgang til gjennom internasjonalt samarbeid.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 76 Tilskudd Andøya Space, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.26 KAP. 924 INTERNASJONALT SAMARBEID OG UTVIKLINGSPROGRAMMER

Komiteen viser til at det ved stortingsvedtak 17. juni 2022 ble gitt fullmakt til departementet til å stille en garanti tilsvarende 4 555 mill. kroner for deltakelse i EU-programmet InvestEU i perioden 2021–2027 og fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd til tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU med inntil 1 562 mill. kroner, jf. Innst. 450 S og Prop. 115 S (2021–2022).

Medlemene i komiteen frå Høgre, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne merkar seg at regjeringa legg opp til å styrke samarbeidet med EU om InvestEU og andre strategiske samarbeidsprogram med EU på næringsområdet. Desse medlemene er glade for at regjeringa legg så stor vekt på å knyte Noreg nærare saman med EU i praktisk politikk, fordi stadig fleire av premissane for norsk nærings- og samfunnsutvikling blir lagde gjennom eit stadig meir integrert og offensivt EU i omstillinga av heile Europa til ein ny, grøn økonomi.

Etter medlemene i komiteen frå Høgre og Venstre sitt syn hadde det naturlege då vore at Noreg sat rundt same bord som våre europeiske naboar og utforma framtida saman, men når dette først ikkje er tilfelle, er det viktig at Noreg deltar på alle område inn mot EU der ein har høve til det i strategisk nærings-, innovasjons- og forskningssamarbeid.

Medlemene i komiteen frå Høgre, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne føreset at dersom

regjeringa får invitasjonar av EU til å delta i nye europeiske samarbeid på næringsområdet, vil regjeringa legge slike spørsmål fram for Stortinget dersom regjeringa er i tvil om ein skal takke ja til invitasjonen, og ikkje seie nei til samarbeid utan å ha konferert med Stortinget.

Post 70 Tilskudd

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.27 KAP. 930 DESIGN OG ARKITEKTUR NORGE (DOGA)

Komiteen viser til at stiftelsen Design og arkitektur Norge (DOGA) skal fremme forståelse, kunnskap og bruk av design og arkitektur i næringslivet og i samfunnet. Hovedmålet for tilskuddet fra Nærings- og fiskeridepartementet er økt samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer gjennom design og arkitekturdrevet nyskaping. Dette skal gjøres gjennom å fremme økt konkurransevne i næringslivet. DOGA disponerte 33 årsverk per 31. desember 2021 og er lokalisert i Oslo.

Komiteen viser til at som ledd i oppfølgingen av områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet ble oppfølgingsansvaret for stiftelsen overført til Kommunal- og distriktsdepartementet fra og med 2022.

Post 70 Tilskudd

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.28 KAP. 935 PATENTSTYRET

Komiteen viser til at Patentstyret behandler søknader om industrielle rettigheter, dvs. patent, varemerke og design i Norge, innvilger slike rettigheter og fører register over dem. I tillegg er etaten et kompetansesenter for immaterielle rettigheter og skal stimulere til økt beskyttelse og bedre bruk av immaterielle rettigheter. Patentstyret ivaretar også nasjonale og internasjonale forpliktelser bl.a. som følge av norsk medlemskap i Det europeiske patentverket. Patentstyret bistår også ved en rekke frihandelsforhandlinger.

Komiteen viser til at Patentstyrets virksomhet er regulert i lov om Patentstyret og Klagenemnda for in-

dustrielle rettår (patentstyrelova) og tilhørende forskrift. Patentstyret er en del av det norske innovasjonssystemet. Gjennom å legge til rette for at norske bedrifter kan sikre seg inntjening av egen nyskaping, strategisk markedsføring og design, skal etaten bidra til innovasjon og økt verdiskaping. Patentstyret er lokalisert i Oslo og disponerte om lag 233 årsverk i 2021.

Komiteen vil understreke viktigheten av et effektivt system med høy kvalitet for patentgodkjenning og betydningen av sikring av immaterielle rettigheter for fremtidig verdiskaping.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.29 KAP. 3935 PATENTSTYRET

Post 1 Inntekter av informasjonstjenester

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 2 Inntekter knyttet til NPI

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 3 Gebyrer immaterielle rettigheter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.30 KAP. 936 KLAGENEMNDA FOR INDUSTRIELLE RETTIGHETER

Komiteen viser til at Klagenemnda for industrielle rettigheter er et faglig uavhengig statlig klageorgan som behandler klager på vedtak fattet av Patentstyret. Virksomheten er regulert av lov om Patentstyret og kla-

genemnda for industrielle rettar (patentstyrelova) og forskriften til denne. Klagenemnda er lokalisert i Oslo, og sekretariatet utførte om lag fem årsverk i 2021.

Komiteen viser til at klagenemndas hovedoppgave er å behandle klage på endelige førsteinstansvedtak fattet av Patentstyret etter patent-, varemerke- og designloven.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.31 KAP. 3936 KLAGENEMNDA FOR INDUSTRIELLE RETTIGHETER

Post 1 Gebyrer

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.32 KAP. 940 INTERNASJONALISERINGSTILTAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener det er viktig å legge til rette for eksport av norsk teknologi og kompetanse. Norge har alle forutsetninger for å lykkes innenfor flere eksportnæringer. Man kan skape mange nye, grønne og lønnsomme jobber – som i sin tur kan bidra til å finansiere velferdstjenestene som gjør Norge til verdens beste land å bo i.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen har satt eksportmål gjennom sin fremlagte eksportreform – «Hele Norge eksporterer». Målet er å øke eksporten utenom olje og gass med 50 pst. innen 2030. Det fremstår noe uklart hva regjeringen bruker som utgangspunkt for hva målet skal øke fra, og hvordan regjeringen vil måle måloppnåelsen for dette tallet. Disse

medlemmer mener regjeringen svekker muligheten for å lykkes med eksportsatsingen ved å gå fra en egen etat til kun et råd, samt svekker de langsiktige og stabile rammevilkår som er avgjørende for å styrke eksporten.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en eksportpakke der bevilgningene skal brukes til en reetablering av Eksportstrategirådet, samt en økning i eksportfremmetiltak. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å omdisponere posten med 15,2 mill. kroner.

Post 70 Eksportfremmetiltak

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en økning på posten med 28,3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer viser til at bevilgningen skal brukes til å videreføre regjeringen Solbergs arbeid på eksportområdet, herunder gjennomføre og videreutvikle strategiske analyser av eksportpotensialet i norsk næringsliv og i ulike markeder, samt tilrettelegge for forpliktende medvirkning og medfinansiering fra næringslivet. Med bakgrunn i analysene ønsker disse medlemmer å iverksette noen større felles eksportfremmesatsinger på tvers av de næringsrettede virkemiddelaktørene og i tett samarbeid med utenriktjenesten. Posten kan også dekke utgifter til strategiske eksportfremmeprosjekter. Dette omfatter bl.a. kjøp av tjenester, utredninger, evalueringer og oppdrag til andre virkemiddelaktører som er en del av statens juridiske enhet. Disse medlemmer viser til omtale av Høyres prioriteringer for mer eksport på kap. 940 post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen prioritere å utvikle konkrete egne eksportstrategier for nye næringer hvor Norge er langt fremme, herunder helseindustri, agriteknologi og kreative næringer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen til eksportfremmetiltak med 46,7 mill. kroner. Disse medlem-

mer mener at det er gjennom gunstige rammevilkår som lave skatter og avgifter, god infrastruktur, billig strøm og fravær av statlig innblanding at norske bedrifter best blir i stand til å utnytte mulighetene i markedet og sine komparative fortrinn. Disse medlemmer mener at staten ikke bør ta oppgaven med å prioritere og beslutte eksportsatsinger.

2.4.33 KAP. 941 (NY) EKSPORTSTRATEGIRÅDET

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Høyre har foreslått å reetablere Eksportstrategirådet som en egen etat i Ålesund for å nå Norges viktige eksportambisjoner. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett som har foreslått en bevilgning på 16,4 mill. kroner på denne posten.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen har vært tydelig på at det nasjonale eksportrådet nå arbeider med de første eksportfremmesatsingene innen havvind og maritim eksport, men at regjeringen selv må kutte i rådets avsatte budsjett for 2022, jf. Prop. 26 S (2022–2023) Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet, da man ikke kommer i mål med arbeidet.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, som er tydelig mot nedleggelsen av Eksportstrategirådet fordi Høyre mener en etat med beslutningsmyndighet ville gitt bedre resultater og mer fart.

Disse medlemmer viser til omtale av Høyres prioriteringer for mer eksport på kap. 940 post 21 spesielle driftsutgifter.

2.4.34 KAP. 950 FORVALTNING AV STATLIG EIERSKAP (JF. KAP. 3950)

Komiteen viser til at Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierskap i flere selskaper som er viktige for Norge. Eierutøvelsen skal bidra til å nå statens mål som eier, og gjeldene styringsprinsipper er å oppnå høyest mulig avkastning over tid og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål.

Komiteen viser til at regjeringen har lagt frem en ny stortingsmelding om statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen), jf. Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap, som komiteen har fått til behandling.

Komiteen viser til at Nærings- og fiskeridepartementet per 1. september 2022 forvaltet statens eierskap i 29 selskaper. Ansvar for eierskapsforvaltningen av Equinor ASA og Petoro AS samt ansvaret for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) ble overført fra Olje- og energideparte-

mentet til Nærings- og fiskeridepartementet 1. januar 2022.

Komiteen merker seg regjeringens foreslåtte fullmakter til reduksjon av statlig eierskap for 2023:

- redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis
- redusere eierskapet i Aker Solutions ASA helt eller delvis
- redusere deltakelsen i hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian Air Shuttle ASA helt eller delvis

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til budsjettspørsmål nr. 865 fra Høyre, hvor regjeringens bevilgninger på denne posten skal benyttes på ulike rådgivnings- og meglertjenester som regjeringen planlegger å gjennomføre. Disse medlemmer vil ikke prioritere midler til dette formålet for denne regjeringen og viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en reduksjon i bevilgning på 7 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 72 Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.35 KAP. 952 INVESTINOR AS

Komiteen viser til at Investinor er et aksjeselskap eid av Nærings- og fiskeridepartementet. Selskapet har 32 ansatte og kontorlokaler i Trondheim og Oslo. Hovedkontoret ligger i Trondheim. Investinor er organisert som et konsern med fond for de ulike mandatene, organisert som datterselskap. Morselskapet Investinor AS er forvalter for fondene.

Komiteen viser til at Investinors formål er å bidra til bedre kapitaltilgang i tidligfasemarked gjennom å utøve seks hovedmandater på vegne av staten. Tilgang på kapital og kompetanse er viktig for etableringen og utviklingen av vekstbedrifter. Utvikling av nye vekstbedrifter er viktig for omstillings- og vekstevnen i norsk økonomi.

Post 50 Risikokapital

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 952 post 50 med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 70 Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.36 KAP. 953 NYSNØ KLIMAINVESTERINGER AS

Komiteen viser til at Nysnø Klimainvesteringer AS (Nysnø) ble stiftet i desember 2017, og at selskapet var operativt fra høsten 2018. Statens begrunnelse for eierskapet er å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom lønnsomme investeringer. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid.

Komiteen viser til at selskapets formål er å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer som direkte eller indirekte bidrar til dette. Investeringene skal i hovedsak rettes mot ny teknologi i overgangen fra teknologiutvikling til kommersialisering. Investeringsfokus skal være bedrifter i tidlige faser, men selskapet har mulighet til å gjennomføre oppfølgingsinvesteringer i senere faser.

Komiteen viser til at Nysnø skal investere i unoterte selskaper og/eller fond rettet mot unoterte selskaper med virksomhet i eller ut fra Norge. Investeringene skal foretas på kommersielt grunnlag og sammen med private investorer.

Post 50 Risikokapital

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at regjeringen Solberg etablerte Nysnø Klimainvesteringer AS i desember 2017. Formålet med selskapet er å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom å bidra med kapital til lønnsomme investeringer. Disse medlemmer viser til at ny teknologi bidrar til det grønne skiftet og til å bygge framtidens lavutslippssamfunn. Kapitaltilgang i et hensiktsmessig omfang fremmer investeringer, og disse medlemmer er opptatt av Nysnø Klimainvesteringer som et godt virkemiddel for å bidra til kapitaltilgang for norske unoterte vekstbedrifter som kommersialiserer klimavennlig teknologi.

Disse medlemmer viser til at selskapet rapportert gode tall for 2021, hvor resultatet fra investeringsporteføljen var 90 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til at avkastningen på investeringsporteføljen etter kostnader var 6,6 pst. i 2021, og at det siden etableringen i 2017 er gjennomsnittlig årlig avkastning etter kostnader på 1,4 pst. Disse resultatene mener disse medlemmer viser at det er et behov for Nysnø Klimainvesteringer også i fremtiden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å avvikle klimainvesteringsfondet Nysnø. Post 50 Risikokapital Nysnø ble foreslått redusert med 210 mill. kroner og post 95 Kapitalinnskudd med 390 mill. kroner. Disse medlemmer mener at Nysnøs investeringer utgjør en uforholdsmessig stor risiko for skattebetalerne. Disse medlemmer viser til at Nysnø hittil har blitt tilført 2,9 mrd. kroner i kapital som hovedsakelig skal investeres i teknologi som skal bidra til reduserte klimagassutslipp, mens Equinor til sammenligning skal investere hele 23 mrd. dollar i fornybar energi de neste fem årene. Disse medlemmer mener at klimainvesteringer bør gjøres av næringslivet og industrilokomotiver og ikke av statlige initiativ.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 140 mill. kroner til risikokapital til Nysnø Klimainvesteringer og totalt 400 mill. kroner mer enn i regjeringens budsjettframlegg. Dette medlem mener det må vurderes om kravet til tapsavsetning for Nysnø er for høyt, og om det kan reduseres slik at egenkapitalen kan økes. Dette medlem viser til at et for høyt krav til tapsavsetning kan sende et signal til private investorer om at Nysnø AS driver med høyere risiko enn det selskapet reelt sett gjør.

2.4.37 KAP. 1473 KINGS BAY AS (KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET)

Post 70 Tilskudd

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.38 KAP. 2421 INNOVASJON NORGE

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Innovasjon Norge er statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Innovasjon Norges hovedmål er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og utløse regionenes næringsmessige muligheter. Av hovedmålet er det utledet tre delmål:

- flere gode gründere
- flere vekstkraftige bedrifter
- flere innovative næringsmiljøer

Komiteen viser til at Innovasjon Norge ved utgangen av 2021 disponerte 725 årsverk fordelt med 293 ved regionkontorene, 133 ved utekontorene og 299 ved hovedkontoret.

Komiteen viser til at Innovasjon Norge forvalter virkemidler innenfor finansiering, kompetanse, profilering, nettverk og rådgivning. Selskapet skal kombinere virkemidler ut fra den enkelte kundes behov og har frihet til å utforme og prioritere virkemidler innenfor gitte budsjettrammer. I tillegg skal selskapet forvalte virkemidlene i overensstemmelse med EØS-regelverket og føringer gitt i lov om Innovasjon Norge, Stortingets behandling av årlige budsjettproposisjoner, oppdragsbrev og øvrige føringer fra oppdragsgiverne.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener filmindustriordningen er et viktig virkemiddel for den norske filmindustrien. Filmproduksjoner skaper aktivitet i økonomien gjennom etterspørsel etter varer og tjenester som inngår i en filmproduksjon. I tillegg skapes ytterligere aktivitet gjennom ringvirkninger til andre deler av økonomien. Filmindustriordningen skal ha både kultur- og næringspolitiske mål, og samtidig er det som et næringspolitisk virkemiddel at industriordningen kan bidra til å sikre norsk filmbransje like vilkår i møte med sterk internasjonal konkurranse fra tilsvarende ordninger i andre land. Dette kan bidra til at nye investeringer i næringen i større grad foretas i norske

selskaper som over tid bidrar til å gjøre Norge til en aktør i internasjonal filmindustri.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor ordningen er foreslått flyttet til Innovasjon Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at solenergibransjen kommer til å bli svært viktig for norsk og europeisk energiomstilling. Norge er blant få europeiske land med en etablert solcelleindustri, med bedrifter som blant andre REC Solar, NorSun og Norwegian Crystals.

Disse medlemmer har merket seg at Norge i dag er Europas største produsent av silisiumwaferer for solceller. Dette materialet er grunnlaget for energirevolusjonen som er i ferd med å gjøre solenergi til framtidens viktigste energikilde. Mange andre europeiske lands solindustri ble lagt ned da Kina overtok nesten hele markedet, og EU setter nå inn store strategiske ressurser for å bygge opp igjen en slik industri. Norge er i en meget god posisjon til å lede an i denne oppbyggingen hvis det satses nå.

Disse medlemmer viser til omtalen av satsingene «Grønt industriløft» og «Hele Norge eksporterer» i Nærings- og fiskeridepartementets budsjettforslag for 2023 (Prop. 1 S (2022–2023)), der et av punktene under hovedprioriteringer for 2023 lyder:

«Legge til rette for grønn industriutvikling gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, bl.a. gjennom grønn nærings- og eksportomstillingspakke.»

Disse medlemmer viser til at «Hele Norge eksporterer» omtales av Nærings- og fiskeridepartementet som en eksportreform der hovedformålet er å øke Norges eksport utenom olje og gass med 50 pst. innen 2030. Solcelleindustrien omtales imidlertid ikke spesifikt under denne satsingen.

Disse medlemmer har også merket seg at norsk solcelleindustri, på tross av at EU har definert solindustrien som et IPCEI-område med stor strategisk betydning for Europa, ikke er blant hovedsatsingene under «Grønt industriløft».

Disse medlemmer viser til at EU har satt som mål at det innen 2025 skal være installert minst 320 GW ny solkraft. Målet for 2030 er satt til 600 GW. Eksportverdien av silisiumwaferer for å nå dette målet er ifølge SINTEF i størrelsesorden 115 mrd. kroner årlig. Til sammenligning var eksportverdien for norsk laks 81,4 mrd. kroner i 2021. Hvor stor andel av markedsverdien for silisiumwaferer Norge kan ta, er uvisst, men skal Norge forbli en viktig leverandør av silisiumwaferer for solceller, må man satse nå.

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre den norske solcelleindustrien til et særlig satsingsområde i Grønt industriløft.»

«Stortinget ber regjeringen gjøre norsk solcelleindustri til et særlig satsingsområde i satsingen Hele Norge eksporterer.»

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Innovasjon Norges virkemiddelapparat kun er tilgjengelig for kommersielle aktører. Det foregår imidlertid viktig innovasjon både i ideell sektor og i offentlig sektor. Disse sektorene burde etter disse medlemmers syn hatt mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge. Eksempler er innovasjon innenfor helse i ideell sektor og innovasjon innenfor avfallsteknologi i kommunal og interkommunal sektor.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi ideelle aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi kommunale og interkommunale aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.»

Post 50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til grønn skipsfart med 35 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 2421 post 50 økes med 35 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Følgelig foreslår flertallet at forslag til romertallsvedtak IX nr. 1 endres sammenlignet med regjeringens forslag i Prop. 1 S (2022–2023) romertallsvedtak XII, slik at samlet låneramme for nye landsdekkende innovasjonslån økes til 3 070 mill. kroner,

herav 470 mill. kroner til låneordning for skip i næringsfart og fiskefartøy. Flertallet understreker at en grønn omstilling av skipsnæringen er et viktig tiltak for å redusere utslippene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen på post 50 Tilskudd til å etablere bedrifter med 125 mill. kroner, ørmerket «grønne vekstlån».

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne ønsker ikke å støtte petroleumrelaterte prosjekter gjennom Innovasjon Norge.

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen til petroleumrelaterte prosjekter under Innovasjon Norge med 126 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 2421 post 50 med 160 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 70 Basiskostnader

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 71 Innovative næringsmiljøer, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at verden står overfor store globale utfordringer, og at Norge må tilrettelegge for en omstilling til nye, grønne og produktive næringer som sikrer verdiskaping og velferd. Forskning og ny kunnskap er grunnlaget for å finne løsningene på disse utfordringene. Disse medlemmer viser til at Norge må skape flere forskningsmiljøer som kan bli verdensledende, samtidig som disse medlemmer mener det må satses på forskningsområder hvor Norge har særlige fortrinn eller behov.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at under regjeringen Solberg hadde forslag til FoU-bevilgningene over statsbudsjettet en total prosentvis vekst på om lag 62 pst. fra 2013 til 2022. Disse medlemmer viser til at i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 går de foreslåtte totale forskningsbevilgningene ned.

Disse medlemmer viser til høringsinnspillet fra foreningen for innovasjonsselskaper (FIN), som omtaler regjeringens forslag til kutt på 3,1 mill. kroner. Disse medlemmer viser til beskrivelsen av hvordan klyngene utgjør en avgjørende infrastruktur om Norge skal lykkes med sine ambisjoner innen næringsutvikling og eksport, dette fordi de har spisskompetanse innen ulike industrier og bistår bedrifter med markedsadgang. Disse medlemmer vil følge med på hva konsekvensen av et kutt i denne bevilgningen vil være for industriutviklingen videre.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 2421 post 71 med 34,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg vinteren 2020 ga Innovasjon Norge i oppdrag å utarbeide Nasjonal reiselivsstrategi. Målet med strategien var å få forslag til tiltak som vil styrke norsk reiseliv det neste tiåret ved å bidra til mer konkurransedyktige og lønnsomme reiselivsbedrifter og til flere helårige og bærekraftige reisemål. Disse medlemmer vil vise til at denne strategien var den første helhetlige strategien for reiselivet på mange år, og at den ble svært godt motatt av bransjen selv. Strategien inneholder konkrete oppfølginger og tiltak på flere områder, herunder digitalisering og tiltak for mer helårlig reiseliv, og disse medlemmer forventer at regjeringen følger opp strategien.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen på post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse med 10 mill. kroner. Disse medlemmer merker seg at deler av bevilgning

gen over posten går til tiltak som skal øke eksporten, men mener at dette best gjøres gjennom å sikre næringslivet gode rammevilkår.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått 10 mill. kroner til en egen reiselivsstrategi for Finnmark. Fylket er det som er rammet hardest av det helt nødvendige sanksjonsregimet mot Russland etter landets brutale angrepskrig mot Ukraina. Dette medlem mener det er viktig å bygge opp nye næringer i Finnmark og gjøre næringslivet uavhengig av Russland. Dette medlem viser også til Innst. 95 S (2022–2023), der representanter fra Venstre har foreslått en rekke tiltak for å sikre næringsliv og bosetning i Finnmark.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 2421 post 74 med 49,43 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 75 Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71 og 76

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener forskning og utvikling er avgjørende for det grønne skiftet, og viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en egen FoU-pakke på 650 mill. kroner. I pakken prioriteres viktige virkemidler for næringslivet som Katalpult-ordningen, nærings-ph.d.-er og Grønn plattform.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at virkemiddelet Grønn plattform ble opprettet av regjeringen Solberg i 2020 som en oppfølging av den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Disse medlemmer registrerer at regjeringen viderefører tiltaket fra regjeringen Solberg, men mener regjeringen har en for svak satsing.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, som prioriterte en økning på denne posten på 75 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er opptatt av at Norge opprettholder sin posisjon som en maritim stormakt, og for å få fart på grønn omstillingen i skipsfarten vil innføring av differansekontrakter være avgjørende. Disse medlemmer vi-

ser til at grønn omstilling går for sakte fordi det ikke er lønnsomt for rederiene å gå over til drivstoff med bruk av fornybar energi.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, der det ble prioritert en økning på 200 mill. kroner til et nytt virkemiddel – etablering av differansekontrakter i skipsfarten.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det trengs et virkemiddelapparat som tar ned risikoen ved å være tidlig ute med alternative løsninger, og som gjør det mulig å skalere opp, kommersialisere og eksportere de beste løsningene og ikke minst redusere prisforskjellene mellom fossilt drivstoff og klimanøytrale alternativer. Disse medlemmer går inn for at det skal innføres en mekanisme inspirert av Contract for Difference (CfD), også kalt differansekontrakter. Dette er en mekanisme som reduserer prisforskjellen mellom tradisjonelt drivstoff og nye energibærere. Disse medlemmer viser til at tradisjonelt drivstoff i dag er mye billigere enn det alternative, og i en bransje med lave marginer og hard konkurranse er det avgjørende at prisforskjellene reduseres hvis man skal få fart på utviklingen. Disse medlemmer viser til at i en overgangsfase frem til prisene på alternativt drivstoff synker, vil derfor differansekontrakter, der eksempelvis inntekter fra en CO₂-avgift kan dekke mellomlegget, bidra til at flere benytter seg av alternativt drivstoff, noe som igjen fører til raskere utbygging av infrastruktur for og produksjon av alternative drivstoff.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret plan for innføring av differansekontrakter for økt produksjon og bruk av alternativt drivstoff i maritim sektor, senest innen revidert nasjonalbudsjett 2023 og med mål om etablering innen utgangen av 2023.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å styrke posten Grønn plattform med 400 mill. kroner. Av disse midlene ønsker dette medlem å sette av 100 mill. kroner til et program for kartlegging av mulighetene for sirkulære kritiske mineraler.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det blir foreslått 75 mill. til Grønn plattform. Sammen med en styrking av forskning, Miljøteknologiordningen og testsentre under SIVA utgjør Grønn plattform en viktig del av et grønt virkemiddelapparat og bidrar til omstilling av næringslivet.

Post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlem fra Rødt er svært skeptisk til å kutte i Miljøteknologiordninga og viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å styrke Miljøteknologiordninga med 75 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått 100 mill. kroner til Miljøteknologiordningen. Dette medlem er svært kritisk til at regjeringen foreslår å redusere ordningen i sitt budsjettframlegg.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 2421 post 76 med 27,57 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 79 (Ny) tilskudd til kondemneringsordning for skip

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke kondemneringsordninga for skip i nærfart med 25 mill. kroner. Dette medlem er kjent med at ordninga er blitt mindre brukt enn ønsket, men vil vise til høringsinnspill fra Kystrederiene om at kondemneringsordninga kan bidra til nødvendig flåtefornyelse om den innrettes på riktig måte.

2.4.39 KAP. 2426 SIVA SF

Post 90 og 95 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Siva SF er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. Siva har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene. Sivas hovedmål er å utløse lønnsom næringsutvikling i bedrifter og regionale nærings- og kunnskapsmiljøer.

Post 70 Tilskudd

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt.

2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 71 Tilskudd til testfasiliteter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener forskning og utvikling er avgjørende for det grønne skiftet, og viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en egen FoU-pakke på 650 mill. kroner. I pakken prioriteres viktige virkemidler for næringslivet som Katapult-ordningen, nærings-ph.d-er og Grønn plattform. Disse medlemmer viser til at Norsk katapult er en ordning med nasjonale sentre som tilbyr fasiliteter, utstyr, kompetanse og nettverk. Katapultsentrene gjør det enklere for innovative bedrifter å utvikle prototyper, teste, simulere og visualisere, slik at ideer utvikles raskere, bedre og med mindre risiko. Katapultsentrene har en viktig rolle i å bistå små og mellomstore bedrifter over hele landet. Disse medlemmer viser til at Høyre i partiets alternative statsbudsjett styrket Katapult-ordningen med 30 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslaget om å øke bevilgningene til nasjonal testinfrastruktur/Norsk katapult med 70 mill. kroner. Pengene skal gå til å styrke investeringene i ny testinfrastruktur ved de eksisterende Katapult-sentrene og til å starte opp en ny nasjonal testinfrastruktur innenfor helsenæringene.

Dette medlem mener regjeringens foreslåtte avsatte beløp til nasjonal testinfrastruktur på ingen måte er tilstrekkelig for å utvikle den nasjonale testinfrastrukturen (Norsk katapult) som en sterk nok «motor» i utviklingen av nytt, innovativt næringsliv på de næringsområdene som det er størst utviklings- og vekstpotensial i for Norge i årene framover. Dette medlem er også sterkt undrende til at en del av bevilgningen blir bundet opp i såkalte «testfasiliteter i distriktene». Nasjonal testinfrastruktur må selvsagt gjerne ligge i Distrikts-Norge, men dersom dette er ment som et forsøk på å splitte opp en løyving som er ment å gå til å bygge nasjonalt samlenne funksjoner og fordele den utover mindre og flere enheter som skal konkurrere innbyrdes og spre ressursene framfor å samle dem på ulike næringsområder, så er det etter dette medlem sitt syn stikk i strid med intensjonen i ordningen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Sivas testfasiliteter gir oppstarts- og

gründerbedrifter mulighet til å teste ut og utvikle sine produkter uten å investere i dyr testinfrastruktur. Dette medlem har merket seg at ordningen er vellykket og etterspurt, men at den trenger økt finansiering. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 2426 post 71 med 50 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 72 Risikokapital

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.40 KAP. 2429

EKSSPORTKREDITTORDNINGEN

Post 90 behandles i finanskomiteen.

2.4.41 KAP. 2460 EKSPORTFINANSIERING NORGE

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Eksfin forvalter garantiordningene som tidligere ble forvaltet av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK), og eksportkredittordningen som ble forvaltet av Eksportkreditt Norge AS. Eksfins formål er effektiv forvaltning av finansieringsordninger for verdiskapende eksport. De ulike ordningene omtales under. Samfunns målet er størst mulig verdiskapende eksport, og brukermålet er konkurransedyktige eksportører.

Komiteen merker seg regjeringens forslag om Eksfins prioriteringer for 2023:

- å utløse lønnsomme prosjekter som bidrar til økt eksport, grønn omstilling eller andre viktige formål, bl.a. relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for et grønt industriløft. Det skal være et hovedprinsipp at prosjekter som får finansiering, skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030, og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Prosjektene skal også støtte opp om målet om å øke eksport fra fastlandet med 50 pst. innen 2030.
- å gjøre det samlede tilbudet for fremme av eksport enkelt tilgjengelig for næringslivet i hele landet og fortsette samarbeidet med de andre virkemiddelaktørene om å utvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet
- å videreutvikle arbeidet med å synliggjøre og følge opp risikoen i porteføljen, herunder oppfølging av misligholdssaker

- å realisere gevinster som følge av etableringen av etaten

Post 24 Driftsresultat:

- 1 Driftsinntekter
- 2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg sammenslo og samlokaliserte GIEK og Eksportkreditt Norge, og at sammenslåingen har vært en suksess. Disse medlemmer viser til at det ved utgangen av 2021 var utestående garantier og bindende tilbud på til sammen 89,5 mrd. kroner og fordringer på til sammen 20,5 mrd. kroner. Nye lån og garantier har fra 2016 i hovedsak vært innenfor fornybar energi, sjømat og fastlandsindustrien.

Disse medlemmer viser til at Eksfin har iverksatt flere tiltak for mer effektiv drift og for å gjøre tilbudet enklere og mer relevant for brukerne, særlig SMB. Dette mener disse medlemmer er særlig positivt. Disse medlemmer viser til at selskapet også har lagt opp til en innsparing på 60 mill. kroner som følge av sammenslåingen, og at Eksfin er en viktig bidragsyter i arbeidet med forenkling av virkemiddelapparatet.

Post 25 Forvaltning av midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at det på denne posten føres utgifter til forvaltning av midlertidig lånegarantiordning i forbindelse med krigen i Ukraina. Ordningen ble vedtatt ved behandlingen av Innst. 270 S (2021–2022) og Prop. 78 S (2021–2022).

Disse medlemmer viser videre til at det i forbindelse med behandlingen av Innst. 34 S (2022–2023), jf. Prop. 142 S (2021–2022), ble opprettet en midlertidig lånegarantiordning under Eksportfinansiering Norge (Eksfin) med formål om å gi tilgang på banklån til strømintensive bedrifter som står overfor en akutt likviditetsmangel som følge av høye strømutfgifter.

Disse medlemmer viser til at norsk solcelleindustri er ledende i Europa innenfor produksjon av silisiumwaferer til solceller. Slik produksjon er svært kraftintensiv, og solcelleindustrien rammes derfor hardt av høye strømpriser. Bedriften NorSun har tilpasset produksjonen sin til det de har av tilgjengelig konsesjonskraft. REC Solar har permittert alle ansatte fordi selskapet ikke klarer å drive lønnsomt med dagens strømpriser. REC Solar er nå halvveis i sin permitteringsperiode og risikerer å måtte stenge for godt hvis strømprisene ikke faller til et normalt nivå innen mars 2023.

Disse medlemmer har også merket seg at REC Solar faller utenfor regjeringens nylig etablerte strømstøtteordning for næringslivet.

Med tanke på hvor viktig solcelleindustrien vil være for norsk og europeisk energiomstilling, energiuavhengighet og geopolitisk uavhengighet, og med tanke på at Norge i dag er det ledende europeiske landet i verdikjeden for produksjon av silisiumwaferer til solceller, mener disse medlemmer det er helt åpenbart at regjeringen må iverksette tiltak for å sikre at Norge ikke taper mye av konkurransefortrinnet innenfor en industrigren ved at en stor og avansert bedrift som REC Solar går under på grunn av nærmest tilfeldige forhold som ekstreme strømpriser lokalt.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart avklare med ESA, og foreslå for Stortinget, strømstøttetiltak for å hjelpe kraftintensiv industri som er kritisk for den europeiske fornybaromstillingen og europeisk energi- og råvareuavhengighet, gjennom for eksempel en teknologibasert strømstøtte eller kortsiktige fastprisavtaler.»

2.4.42 KAP. 5325 INNOVASJON NORGE

Post 90 og 92 behandles i finanskomiteen.

Post 70 Låneprovisjoner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.43 KAP. 5326 SIVA SF

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Post 70 Låne- og garantiprovisjoner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.44 KAP. 5329

EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Post 70 Gebyrer m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.45 KAP. 5460 EKSPORTFINANSIERING NORGE

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Post 71 Tilbakeføring fra gamle garantiordninger

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 77 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifb. Krigen i Ukraina

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 78 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifm. høye strømpriser

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.46 KAP. 5612 RENTER FRA STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AS

Post 80 Renter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.47 KAP. 5613 RENTER FRA SIVA SF

Post 80 Renter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.48 KAP. 5614 RENTER UNDER EKSPORTFINANSIERING NORGE

Post 80 Renter fra lån til Alminnelig garantiordning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

Post 81 Renter fra Norwegian Air Shuttle ASA

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

2.4.49 KAP. 5629 RENTER FRA EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Post 80 Renter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 2.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 9, jf. pkt. 2.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.

3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 10

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023) for rammeområde 10. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Utgifter			
Nærings- og fiskeridepartementet			
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter.....	470 900 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	121 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner.....	503 000 000
	61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt.....	2 000 000
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner.....	2 500 000
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift.....	346 800 000
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	28 800 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 900 000
	77	Tilskudd til kystrekeflåten.....	21 000 000
Sum utgifter rammeområde 10			1 504 800 000
Inntekter			
Inntekter under departementene			
3917		Fiskeridirektoratet	
	1	Diverse inntekter	1 200 000
	5	Saksbehandlingsgebyr.....	30 315 000
	86	Forvaltnings sanksjoner.....	10 000 000
Sum inntekter rammeområde 10			41 515 000
Netto rammeområde 10			1 463 285 000

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2022 er netto rammebeløp for rammeområde 10 satt til 1 463 285 000 kroner.

3.3 Generelle merknader

3.3.1 ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at fiskerinæringen er av stor betydning for norsk økonomi, og for verdiskaping, bosetting og arbeidsplasser langs hele kysten. Fisken tilhører det norske folk i fellesskap, og disse medlemmer ser det derfor som viktig at regjeringen vil sikre nasjonal råderett og kontroll over fiskeressursene og forvalte disse til det beste for dagens og fremtidige generasjoner. Disse medlemmer viser til at det for regjeringen står sentralt å ivareta de distriktpolitiske

målsettingene i fiskerilovgivningen om arbeidsplasser og bosetting i kystsamfunn. Disse medlemmer viser til at regjeringen er i ferd med å utarbeide en ny kvotemelding som skal gi forutsigbarhet for fiskerinæringen, og som sikrer bosetting, aktivitet og lønnsomhet langs kysten. Disse medlemmer viser til at regjeringen har god dialog med næringen og organisasjonene, noe som er viktig for å bidra til at meldingen blir både samlende og rettferdig.

Disse medlemmer viser til at havbruksnæringen er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskaping, og viser til at regjeringen vil legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter. Disse medlemmer vektlegger at dette må skje på en forutsigbar, kontrollert og bærekraftig måte, og viser til at regjeringen blant annet vil videreutvikle trafikklyssystemet med flere miljøindikatorer. Disse medlemmer viser til at regjeringen fo-

reslår å innføre grunnrenteskatt på havbruk fra 1. januar 2023. Forslaget er sendt på høring, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med lovforslag etter høringen. Disse medlemmer viser til at en sentral del av forslaget er at lokalsamfunn som stiller naturressurser til disposisjon, skal sikres en andel av grunnrenten.

3.3.2 HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til regjeringen Solbergs viktige prioriteringer for fiskeri- og havbruksnæringene. Sjømatnæringen er en av Norges viktigste kyst- og distriktsnæringer. Den er også blant de viktigste fremtidsnæringene våre og vil skape lønnsomme arbeidsplasser i alle deler av landet.

Disse medlemmer viser til at det er få næringer i Norge som vokser mer enn sjømatnæringen, og potensialet for ytterligere vekst er svært stort. I 2021 ble det eksportert norsk sjømat for 120 mrd. kroner. Ifølge en nylig ringvirkningsanalyse innhentet av FHF var de totale sysselsettingseffektene av sjømatnæringens aktivitet på om lag 106 000 sysselsatte i 2021. Det ble samme år generert netto verdiskaping for 120 mrd. kroner i sjømatnæringen, noe som la grunnlag for samlede skatteeffekter på rundt 34 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser til at som et resultat av behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) («kvotemeldingen») ba Stortinget regjeringen Solberg om å komme tilbake til Stortinget med en fiskal avgift på villfisk tilsvarende om lag 100 mill. kroner årlig.

Disse medlemmer viser til den gode inntjeningen i store deler av fiskerinæringen. Sett i sammenheng med behov for å finne inndekning for andre viktige prioriteringer mener disse medlemmer at det er rom for å øke avgiften fra 0,42 pst. til 0,67 pst. for 2023. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et proveny på avgift for villlevende marine ressurser til 50 mill. kroner ekstra i innbetalinger for budsjettåret.

Disse medlemmer mener regjeringens forslag til grunnrenteskatt på havbruk er for dårlig utredet, og at det ikke er satt av tilstrekkelig tid til involvering, noe som har vært et viktig og nødvendig grunnlag ved større endringer av skattesystemet i Norge. I 2020 la regjeringen Solberg frem forslag om innføring av produksjonsavgift i havbruksnæringen kombinert med en videreføring av Havbruksfondet, som resulterte i et bredt forlik på Stortinget. Disse medlemmer mener regjeringens forslag til ny grunnrenteskatt på havbruk bryter med grunnleggende spilleregler når det gjelder utforming av nye skatteregimer, og har en innretning, utforming og et skattenivå som ikke i tilstrekkelig grad vil sikre næringen utvikling og bærekraftig vekst i fremtiden. Høyre støtter derfor ikke regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til at Høyre vil bidra konstruktivt ved behandling av saken, og ser også at det kan være rom for større bidrag. Disse medlemmer mener en ny skatteordning må være forutsigbar, kunne stå seg over tid og gi gode rammevilkår for sjømatnæringene, herunder legge til rette for at næringene kan vokse og utvikle seg i tråd med tidligere vedtatt mål.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en utsettelse av innføringen av en ny skatteordning for havbruk. Disse medlemmer viser til at inntektene fra regjeringens forslag først blir bokført i 2024, men at forslaget skal tre i kraft 1. januar 2023 før høringsfristen er ute og før forslaget er lagt frem for Stortinget. Disse medlemmer viser til at nevnte ordning med produksjonsavgift som ble fastsatt for to år siden, har fungert godt, men disse medlemmer registrerer samtidig at næringen selv er klare på at de er forberedt på å bidra mer.

Disse medlemmer ser med bekymring på at regjeringens forslag til ny skatteordning har ført til at kontrakter for flere titalls milliarder kroner har blitt nedskalert, lagt på is eller kansellert. Bruken av normpris som har ført til bortfall av fastpriskontrakter, er et av flere eksempler på utfordringene med forslaget.

3.3.3 FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer mener at sjømatnæringen er blant våre viktigste fremtidsnæringer. Disse medlemmer mener videre at verdiskapingspotensialet kan utnyttes bedre gjennom å skape flere helårige, lønnsomme industriarbeidsplasser basert på norske fiskeriressurser. Disse medlemmer viser til at havbruksnæringen har store muligheter for fortsatt vekst og verdiskaping. Disse medlemmer merker seg at regjeringens forslag om å innføre grunnrenteskatt kom overraskende på næringen, og at det varsles om permitteringer og at nye investeringer stoppes. Disse medlemmer mener regjeringen bør stoppe innføringen av grunnrenteskatt på havbruk.

3.3.4 SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å påpeke at havbruk, og spesielt kystfisket, er en av hjørnesteinene i samfunnet vårt. Derfor trengs langt mer innsats på dette området for å sikre sysselsetting, verdiskaping og bærekraft over tid.

Dette medlem understreker at utgangspunktet for nasjonal forvaltning av havets ressurser er at havet skal bidra til mest mulig verdi for flest mulig, i et evighetsperspektiv. Havet eies i fellesskap, og nærhet til havets ressurser gir rett til å høste av det. Allemannseiet av havet er likevel stadig under press. Retten til å fiske sam-

les på stadig færre hender. En felles ressurs og rett er blitt til en handelsvare. Dette medlem mener vår blå allmenning skal forvaltes på en bærekraftig måte hvor verdiskaping kommer fellesskapet til gode. Dette prinsippet må selvsagt gjelde for både fiskeri og havbruk, men også øvrige næringer som bruker havet – enten det er skipsfart, petroleum, vindkraft, mineralutvinning på havbunnen, osv. Ingen skal misbruke havet til egen vinning.

Dette medlem viser til at mål og virkelighet ikke alltid står nær hverandre. Kontrollen med fiskeressursene samles på stadig færre hender og stadig færre kystsamfunn. Havbruk er fortsatt langt unna å være bærekraftig, og langs kysten er det mange som opplever at gode fiskeområder er svekket etter havbrukets inntog. For at havbruket skal ha gode rammevilkår og inntjening, er man nødt til å satse på klimateknologi og bioøkonomi. Bionova er her et viktig satsingsområde. Dette medlem mener likevel at det trengs styrking, og viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Bionova ble styrket ytterligere på biomarin næring, slik at man raskere og mer treffsikkert kan få på plass den omstillingen av havbruksnæringen som vi trenger.

Dette medlem mener havets fornybare ressurser er noe av det viktigste vi som nasjon har. Sikring av disse ressursene må gis forrang i all forvaltning. Prinsippet om at de marine ressursene tilhører fellesskapet i Norge og skal komme kystsamfunnene til gode, må stå som hovedprinsippet i møte med bruk av havet. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å utvikle låneordningen for grønn nærskipsfart og fiskefartøy og øke føringstilskuddet.

Dette medlem har vært kritisk til den førende politikk for oppdrettsnæringen under de to foregående regjeringperiodene. Driften av oppdrettsnæringen må skje på bærekraftig vis, uten å skade natur, og man må sørge for at verdiene som skapes, kommer lokalsamfunn og fellesskapet til gode, ikke bare noen få. Dette medlem mener at regjeringens forslag til grunnrenteskatt på havbruk må innrettes slik at næringen vris i en grønn retning. Videre mener dette medlem at man må gå bort fra dagens system for oppdrettstillatelser, hvor den som kan betale mest, får nye tillatelser. Systemet må vris slik at tillatelser gis til anlegg som kan dokumentere at de er forurensningsfrie, hvor dyrevelferden er god, og avfall, som slam, blir behandlet som en ressurs for oppdrettsnæringen og andre næringer. Dette medlem minner videre om at trafikklyssystemet fortsatt består av kun én indikator, nemlig lus, og gir ikke uttrykk for det systemet opprinnelig skulle levere på; bærekraften til næringen. Dette medlem mener derfor at trafikklyssystemet må endres til å inkludere også rømming og fiskehelse, og at det må gjennomgås for å sikre at det er miljømessig forsvarlig.

3.3.5 RØDT

Komiteens medlem fra Rødt vil påpeke at fiskeriressursene er grunnlaget for bosetting, samfunn og kultur langs hele Norges kyst. Fisken og havets ressurser eies i fellesskap av det norske folk, og med riktig forvaltning skal havet fortsette å skape arbeidsplasser, mat og verdiskaping inn i framtida. Likevel har stadig mer av fiskeriressursene blitt samlet på stadig færre hender de siste tjue årene, og kystfiskernes og lokalbefolkningens rett til å høste av havressursene er blitt mer og mer forbigått av større skip og trålerkapital.

Dette medlem mener at dette er en trend som må snus. I partiets alternative statsbudsjett gjør Rødt en rekke grep som styrker kystflåten og legger til rette for fiskeri og verdiskaping over hele landet.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Rødt har foreslått å øke velferdstilskuddet for å sikre drift av de viktige velferdsstasjonene rundt kysten. Rødt vil også støtte sikkerhetsopplæringen for fiskere, som er viktig for helse, sikkerhet og rekruttering i næringa. Rødt øker også føringstilskuddet, som er et tilskudd til frakt av fersk fisk og skalldyr fram til foredlingsanlegget fra områder med dårlig mottakskapasitet.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å innføre en søkbar ordning med driftstilskudd for mindre fiskemottak i perioder med lav omsetning. Et slik ordning vil kunne bidra til å opprettholde mottaksstruktur over hele kysten og være med på å støtte opp om helårige arbeidsplasser i fiskeforedlingsindustrien.

Den havgående fiskeflåten står for de største klimagassutslippene i fiskerinæringa. Derfor vil dette medlem gjøre endringer i kompensasjon for økt CO₂-avgift, slik at man kan bruke avgiftssystemet aktivt for å fremme klimavennlig kystfiske.

Videre viser dette medlem til at oppdrettsnæringa er en næring som bl.a kjennetegnes av høy fortjeneste for eierne, men som skaper store miljøproblemer. Dette medlem er enig med regjeringspartiene i at det trengs en grunnrenteskatt for havbruksnæringa.

Videre henviser dette medlem for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for Rødts fiskeripolitikk.

3.3.6 VENSTRE

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Norge, med sin lange kyststripe og mer enn fem ganger så mye hav som land, rår over store fornybare ressurser. Dersom ressursene utnyttes optimalt, er det potensial for en verdiskaping som kan være større og mer varig enn oljeinntektene. Med gode rammevilkår kan sjømatnæringene sikre vekst og inntektsgrunnlag langs hele kysten. Norge har innenfor fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra natur-

gitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner og gjennom målrettet forskning. Dette medlem vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring. I takt med lavere aktivitet i petroleumssektoren er det ønskelig at andre maritime næringer videreutvikles og øker verdiskapningen.

Dette medlem mener det er en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer, og at Norge får fri markedsadgang for sjømat til EU og de øvrige viktigste markedene på globalt plan. Norge mangler i dag frihandelsavtaler med mange av de største sjømatmarkedene globalt. En friere markedsadgang vil være essensielt for økt verdiskaping i hele verdikjeden for sjømat. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles og ha som hovedmål å sørge for miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping. Dette medlem viser også til Venstres omtale av forslaget om grunnrenteskatt på havbruk i Innst. 3 S (2022–2023).

Dette medlem viser samtidig til at økosystemene i havet og langs kysten står overfor utfordringer grunnet klimaendringer og forurensning. De høye ambisjonene for norske havnæringer fordrer dermed at kunnskapsinnhenting om havets helse styrkes og effektiviseres, og at det gjennomføres tiltak både nasjonalt og globalt som sikrer en bærekraftig forvaltning av økosystemene til havs.

Dette medlem er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotebestemmelser, slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene. Norge må i internasjonale forhandlinger være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av én art ikke truer langtidsutbytte, fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

3.3.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett. Havene, fjordene og vassdragene i Norge rommer rike økosystemer og unike naturressurser. De har vært kilde til mat, arbeidsplasser, aktiviteter og bosetting over hele landet i tusenvis av år. De Grønnes mål i fiskeripolitikken er å gi fremtidige generasjoner den samme muligheten til å høste av disse naturverdiene. Det krever bedre og mer kunnskap og raskere klimaomstilling av oppdretts- og fiskeflåten.

Miljøpartiet De Grønne jobber for en oppdrettsnæring med null rømming, null lus, null spredning av sykdommer og med langt bedre dyrevelferd enn i dag. Dette medlem vil innrette den foreslåtte grunnrenteskatten på havbruk på en måte som stimulerer til mer miljø- og dyrevennlig drift, herunder å bruke noe av provenyet til å gi investeringsstøtte til konvertering av konvensjonelle anlegg til utslippsfrie anlegg med høy dyrevelferd.

Dette medlem vil trekke fram noen av Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer under rammeområde 10:

- Redusere kompensasjonsordningen for økt CO₂-avgift for fiskeflåten. Kystfiskeflåten skal skånes for den reduserte kompensasjonen. Midlene skal brukes til et CO₂-fond som blant annet skal gå til omstilling av fiskeflåten til lav- og nullutslippsfartøy.
- Gradvis redusere utbetalinger fra Havbruksfondet til kommuner med konvensjonelle oppdrettsanlegg, for å stimulere kommunene til å kun gi konsesjoner til utslippsfrie anlegg med høy dyrevelferd ved fremtidige konsesjonstildelinger.
- Utrede en grunnrenteskatt på fiskeri med et bunnfradrag som sikrer at kystflåten faller under skattepliktig grense.

Dette medlem viser for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for helheten i Miljøpartiet De Grønnes fiskeripolitikk.

3.3.8 OVERSIKT OVER FRAKSJONENES FORSLAG TIL BEVILGNINGER UNDER RAMMEOMRÅDE 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser regjeringens budsjettforslag i Prop. 1 S (2022–2023), Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis forslag (budsjettforlik) på rammeområde 10 og de alternative statsbudsjettene til Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 2	Komiteens tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
Utgifter rammeområde 10 (i tusen kroner)										
917		Fiskeridirektoratet								
	1	Driftsutgifter	470 900	470 900 (0)	470 900 (0)	447 355 (-23 545)	470 900 (0)	490 900 (+20 000)	478 400 (+7 500)	470 900 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	22	Fiskeriforskning og -overvåking	121 000	121 000 (0)	121 000 (0)	121 000 (0)	121 000 (0)	131 000 (+10 000)	121 000 (0)	121 000 (0)
919		Diverse fiskeriformål								
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	503 000	503 000 (0)	903 000 (+400 000)	503 000 (0)	503 000 (0)	503 000 (0)	503 000 (0)	403 000 (-100 000)
	61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt	2 000	2 000 (0)	2 500 (+500)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500	2 500 (0)	2 500 (0)	2 500 (0)	2 500 (0)	5 000 (+2 500)	2 500 (0)	2 500 (0)
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	16 000 (+16 000)	0 (0)	0 (0)
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	346 800	346 800 (0)	316 800 (-30 000)	346 800 (0)	346 800 (0)	255 000 (-91 800)	346 800 (0)	100 000 (-246 800)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	28 800	28 800 (0)	28 800 (0)	28 800 (0)	38 800 (+10 000)	108 800 (+80 000)	33 800 (+5 000)	28 800 (0)
	76	Tilskudd til fiskeriforskning	6 900	6 900 (0)	6 900 (0)	6 900 (0)	6 900 (0)	7 900 (+1 000)	6 900 (0)	6 900 (0)
Sum utgifter rammeområde 10			1 504 800	1 504 800 (0)	1 875 300 (+370 500)	1 481 255 (-23 545)	1 514 800 (+10 000)	1 542 500 (+37 700)	1 517 300 (+12 500)	1 163 000 (-341 800)

Kap.	Post Formål	Komiteens		H	FrP	SV	R	V	MDG
		Prop. 1 S med Tillegg 2	tilråding (A, Sp og SV)						
Inntekter rammeområde 10 (i tusen kroner)									
3917	Fiskeridirektoratet								
	13 Inntekter vederlag oppdrettskonse- sjoner	0	0	1 000 000	0	0	0	0	0
			(0)	(+1 000 000)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum inntekter rammeområde 10	41 515	41 515	1 041 515	41 515	41 515	41 515	41 515	41 515
			(0)	(+1 000 000)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum netto rammeområde 10	1 463 285	1 463 285	833 785	1 439 740	1 473 285	1 500 985	1 475 785	1 121 485
			(0)	(-629 500)	(-23 545)	(+10 000)	(+37 700)	(+12 500)	(-341 800)
	Avvik fra rammevedtak	0	0	-629 500	-23 545	10 000	37 700	12 500	-341 800

3.4 Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 10

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023) 1. desember 2022.

Det vises videre til partienes merknader i denne innstillingen.

3.4.1 KAP. 917 FISKERIDIREKTORATET

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen, med overordnet mål om å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Komiteen viser videre til den viktige oppgaven direktoratet har med å regulere og kontrollere fiske og fangst, for å sikre langsiktig balanse mellom høsting og beskyttelse av de marine ressursene.

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet også har en sentral rolle i oppfølging av rammevilkår for havbruksnæringen, herunder ansvar for å følge opp at kravene som blir satt, følges opp.

Komiteen er kjent med at Fiskeridirektoratet har gjennomført en organisasjonsprosess og fått utredet alternative organisasjonsmodeller, og at fiskeridirektøren går inn for å endre dagens organisering. Komiteen merker seg at en viktig premis i dette arbeidet har vært at ingen skal miste jobben eller pålegges å flytte, og at alle kontorsteder skal videreføres.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 1 Driftsutgifter på 22,9 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Komiteens medlem fra Rødt mener at det er behov for å styrke Fiskeridirektoratets økonomiske rammer. Direktoratet har i dag ikke ressurser til å utøve tilstrekkelig kontroll av verken landing av fisk eller av havbruket. Utbruddet av Russlands brutale og folkerettsstridige angrepskrig mot Ukraina har også gjort at det må settes av mer ressurser til å kunne drive kontroll

av russiske fiskerifartøy i norske havner. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor Fiskeridirektoratet under post 1 ble foreslått styrket med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Russlands brutale angrepskrig mot Ukraina har kraftig forverret forholdet mellom Norge og Russland. Dette medlem viser til Dokument 8:268 S (2021–2022) og Innst. 32 S (2022–2023), der Venstre foreslår å fjerne det generelle særinntaket for russiske fiskefartøy fra det norske havneforbudet. Spenningsnivået i norske farvann har økt, og dette medlem mener det er nødvendig med bedre kontroll på fartøy som legger til ved de norske havnene som fortsatt er åpne for russiske fiskefartøy. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke Fiskeridirektoratet og kontrollen av fartøy med 7,5 mill. kroner.

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår å innføre en grunnrenteskatt på havbruk. Dette medlem mener grunnrenteskatten bør innrettes på en måte som gir både oppdrettere og kommuner incentiver til bruk av utslippsfri teknologi, ved at konvensjonelle anlegg betaler en høy avgift direkte til staten, mens utslippsfrie anlegg med høy dyrevelferd betaler en lavere avgift som går til kommunene. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble satt av 2,5 mill. kroner til å utrede en slik innretning av grunnrenteskatten.

Dette medlem viser til at fisk er blant Norges viktigste naturressurser. En stor andel av fisken, spesielt fra havfiskeflåten, leveres uforedlet til utlandet. En slik praksis fører til lite verdiskapning i kystkommunene. Havfiskeflåten leverer hovedsakelig til de store havnene, noe som gjør at mindre kystsamfunn som for eksempel Vardø får lite igjen for fiskeressursene i sine havområder. Dette er bakgrunnen for at flere kommuner i nord har tatt til orde for å utrede en grunnrenteskatt på fiskeri.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble satt av 2,5 mill. kroner til å utrede en grunnrenteskatt på fiskeri.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innrette grunnrenteskatten på havbruk på en måte som premierer utslippsfrie anlegg, for eksempel ved at utslippsfrie anlegg ilegges en lav grunnrenteskatt som tilfaller kommunene, mens konvensjonelle anlegg ilegges en høy grunnrenteskatt som tilfaller staten.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om en grunnrenteskatt på fiskeri, med et bunnfradrag som sikrer at kystflåten havner under skattepliktig grense.»

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåkning, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at forlatt fiskeutstyr, såkalt spøkelsesfiske, utgjør en stor trussel mot livet i havet og er en stor kilde til forsøpling. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 16 mill. kroner i økte tilskudd til Fiskeridirektoratet for å drive opprydding av forlatt fiskeutstyr.

3.4.2 KAP. 3917 FISKERIDIREKTORATET

Post 1 Diverse inntekter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Post 5 Saksbehandlingsgebyr

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Post 86 Forvaltningssanksjoner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

3.4.3 KAP. 919 DIVERSE FISKERIFORMÅL

Post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at posten gjelder kommunens og fylkeskommunens andel av vederlag for tildelte

oppdrettstillatelser, samt provenyet fra produksjonsavgiften. Formålet med tilskuddet er at kommuner som stiller areal til disposisjon for havbruksnæringen, skal sikres lokale ringvirkninger fra aktiviteten.

Komiteen viser videre til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 besluttet å innføre en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret, noe som anslås å gi et proveny på om lag 506 mill kroner, påløpt i 2022 og bokført i 2023. Komiteen merker seg at det foreslås at 3 mill kroner av avgiften skal finansiere Fiskeridirektoratets kostnader knyttet til forvaltning av ordningen. Komiteen viser videre til at produksjonsavgiften og kommunal sektors del av vederlaget ved kapasitetsvurderinger fordeles gjennom Havbruksfondet.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, som foreslo en ny auksjon på oppdrettstillatelser som ikke ble solgt i 2022. I partiets alternative statsbudsjett estimeres dette med et økt proveny på 400 mill. kroner, som overføres til Havbruksfondet i henhold til eksisterende fordelingsnøkkel.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener prinsipielt at økonomiske incentiver for havbruk bør brukes til å fremme et havbruk uten utslipp av fisk, lus, smitte, slam og CO₂, og med høy dyrevelferd. Dette gjelder også utbetalinger fra Havbruksfondet. Slik Havbruksfondet er innrettet nå, premierer det kommuner for å stille sine arealer til disposisjon for havbruk helt uavhengig av driftsform.

Dette medlem mener utbetalingene fra Havbruksfondet i fremtiden kun bør være basert på utslippsfrie konsesjoner. En slik omlegging av utbetalingene må skje gradvis over flere år. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere tilskuddet over kap. 919 post 60 med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 61 Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt

Komiteens merknader

Komiteen viser til at ordningen skal gi støtte til konkrete kommunale tiltak som tilrettelegger for at ungdom kan få erfaring fra fiskeriyrket, og merker seg at det foreslås å bevilge 2 mill. kroner til ordningen i 2023.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at rekruttering av arbeidskraft er antatt å bli en stadig større utfordring for næringslivet, og at det også vil være tilfelle for fiskeri- og havbruksnæringen. For å sikre norsk fiskeri- og havbruksnæring i fremtiden er det viktig å tiltrekke seg arbeidskraft og kompetanse, og disse medlemmer har registrert at det er god rekruttering til utdanningsløp knyttet til disse næringene. Disse medlemmer har også registrert at regjeringen Solberg sitt forslag i Prop. 1 S (2021–2022) om en ny nasjonal søknadsbasert tilskuddsordning for kommuner som vil legge til rette for at ungdom får erfaring med fiske, har blitt en suksess. For å sikre at flest mulig kan få delta i ordningen, viser disse medlemmer til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke støtten med 0,5 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd til velferdsstasjoner

Komiteens merknader

Komiteen viser til at midlene på posten brukes til å delfinansiere velferdsstasjoner for fiskere drevet av Norges Fiskarlag og Den Indre Sjømannsmisjon, og at det foreslås å bevilge 2, 5 mill. kroner i 2022, fordelt på 1,375 mill. kroner til Norges Fiskarlag og 1,125 mill. kroner til Den Indre Sjømannsmisjon.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av ytterligere 2,5 mill. kroner i tilskudd til velferdsstasjoner under kap. 919 post 71.

Post 72 (Ny) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Rødt mener at sikkerhetsopplæring for fiskere er både et viktig rekrutterings- og helse-, miljø- og sikkerhetstiltak i fiskerinæringa. Dette medlem vil vise til svar på spørsmål 476 fra Finanskomiteen ved Rødts fraksjon, hvor det opplyses at å gjøre sikkerhetsopplæringen gratis igjen vil koste 16 mill. kroner. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 16 mill. kroner til et tilskudd for gratis sikkerhetsopplæring for fiskere.

Post 73 Tilskudd til kompensasjon for CO₂-avgift

Komiteens merknader

Komiteen viser til at det er opprettet en midlertidig kompensasjonsordning for tilskudd til kompensasjon for CO₂-avgift, som skal bidra til å lette omstillingen

en av fiskeflåten. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å øke kompensasjonsordningen med 91,8 mill. kroner til 346,8 mill. kroner i 2023 for å dekke økt CO₂-avgift i 2022.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg innførte full CO₂-avgift for fiskeflåten fra 1. januar 2020. For å lette omstillingen for flåten ble det ved forskrift av 17. desember 2020 fastsatt et midlertidig tilskudd som kompensasjon for CO₂-avgift til fartøy som driver fiske og fangst i nære farvann, med virkning fra 1. januar 2020.

Disse medlemmer viser til at kompensasjonsordningen som ble etablert for fiskeflåten, var på nivå med inntektene fra avgiften, med plan om gradvis nedtrapping. Ordningen innebærer at det etableres gode incentiver til å drive mer klimavennlig. Intensjonen var at ordningen skulle trappes ned lineært over fem år. For 2021 skulle kompensasjonsordningen refundere 255 mill. kroner til flåten i løpet av våren. Ved en lineær nedtrapping skulle rammen reduseres med 51 mill. kroner årlig fram til full avvikling i 2025.

Disse medlemmer mener en slik ordning fremdeles er viktig, og viser til at for å høste erfaringer med den gjeldende kompensasjonsordningen for fiskeflåten ville det vært fornuftig med en delvis utsettelse av nedtrappingen. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere 30 mill. kroner av CO₂-kompensasjonsordningen for fiskefartøy på en foreslått bevilgning på 346,8 mill. kroner i 2023.

Disse medlemmer viser ellers til at regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2021–2022) foreslo å opprette en arbeidsgruppe med representanter fra flåten som skal vurdere innretningen videre.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til at havfiskeflåten står for mye større CO₂-utslipp enn kystfiskeflåten. Dette medlem viser videre til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 919 post 73 med 92 mill. kroner. Rødt ønsker å videreføre avgiftsfritaket for kystflåten, reketrålere og fartøyer under 28 meter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener prinsipielt at det er galt å kompensere for økt CO₂-avgift. Dette medlem mener det trengs sterkere incentiver til omlegging til lav- og nullutslippsfartøy for fiskeflåten.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen

over kap. 919 post 73 med 246,8 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. De gjenstående midlene på posten skal gå til kystflåten, og ikke til havfiskeflåten. Dette medlem foreslår i stedet å la disse midlene gå inn i et CO₂-fond for næringstransport, som er omtalt i partiets alternative statsbudsjett og i Innst. 2 S (2022–2023).

Post 74 Erstatninger, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at posten foreslås å dekke utgifter til ordninger som skal bidra til utvikling og økt lønnsomhet for fiskeri- og fangstnæringen, samt til utstedelse av fangstsertifikat. Komiteen merker seg at det i 2023 tas sikte på å finansiere føringstilskudd, tilskudd til rapporteringsutstyr for fiskeflåten, Catch Certificate, tilskudd til selfangst og mottak av selprodukter og ordningen med garantilott for fiskere.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlem fra Rødt mener at en godt utbygd mottaksstruktur er helt vesentlig for verdiskaping og bosetting i distriktene. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det tas en rekke grep for å styrke aktivitet langs kysten.

Dette medlem mener at føringstilskuddet er et viktig tiltak for å utnytte fiskeressursene på en effektiv måte, og for å legge til rette for en geografisk spredt fiskerinæring. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor føringstilskuddet ble foreslått styrket med 10 mill. kroner i kap. 919 post 75.

Videre foreslo Rødt å opprette en ny ordning med driftstilskudd for mindre fiskemottak i perioder med lav omsetning, med 50 mill. kroner under post 75. Et slikt tilskudd vil være med på å holde aktivitet i fiskemottak langs kysten og kan være et steg på veien mot helårsarbeidsplasser på land i fiskerinæringa.

Videre foreslo dette medlem å opprette et søkbart tilskudd for å dekke kostnader forbundet med nye rapporteringskrav under kap. 919 post 75. Nye rapporteringskrav for fiskeflåten har ført til et vesentlig inves-

teringsbehov hos en rekke fiskere. Særlig for eldre fiskere er det en unødvendig belastning å investere i sporingsutstyr, få år før pensjonsalder. Et slikt tilskudd kan gjøre at flere fiskere blir i næringa. Rødt foreslo å sette av 20 mill. kroner til denne ordninga.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener at satsing på føringstilskudd og et godt utbygd nett av mottaksstasjoner er avgjørende for å opprettholde en differensiert flåtestruktur. Uten dette vil det mange steder være umulig å være bosatt for yrkesfiskere med små båter, og det vil igjen føre til at verdifulle fiskeressurser ikke blir utnyttet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått at bevilgningene til post 75 økes med 5 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å gi støtte til Kystens Tankesmie på 1 mill. kroner over kap. 919 post 76. Kystens Tankesmie er en ideell non-profit og politisk nøytral tenketank etablert i 2014. Formålet var å drive folkeopplysning om forvaltningen av våre felles verdifulle marine ressurser, ut fra havressurslovens formål om å sikre en bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning, og å medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene.

Post 77 Tilskudd til kystrekeflåten

Komiteens merknader

Komiteen er kjent med at de økte drivstoffprisene har ført til en spesielt vanskelig situasjon for kystrekeflåten. Komiteen merker seg at det på denne bakgrunn foreslås å bevilge 21 mill. kroner til en midlertidig ordning for denne flåtegruppen, som vil bli administrert av Garantikassen for fiskere.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 3.3.8. Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10, jf. pkt. 3.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)

4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster under rammeområde 11

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2022–2023) for rammeområde 11. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
Utgifter		
Landbruks- og matdepartementet		
1100	Landbruks- og matdepartementet	
	1 Driftsutgifter.....	170 617 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 280 000
	45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000
	50 Større utstyranskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	286 000
1112	Veterinærinstituttet	
	50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	106 696 000
1115	Mattilsynet	
	1 Driftsutgifter.....	1 457 767 000
	22 Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 185 000
	71 Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	14 193 000
1136	Norsk institutt for bioøkonomi	
	50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	253 743 000
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	
	70 Støtte til organisasjoner	33 640 000
	71 Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 335 000
	72 Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk.....	6 311 000
	73 Nasjonalt senter for fjellandbruk	4 000 000
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	21 Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv	11 150 000
	50 Miljøregistreringer i skog	4 550 000
	70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetske ressurser, <i>kan overføres</i>	7 040 000
	71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	8 626 000
1140	Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	1 Driftsutgifter.....	13 129 000
	21 Spesielle driftsutgifter	32 683 000
	71 Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	36 778 000
1141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	
	23 Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 071 000
	75 Organisasjoner – høstbare viltressurser.....	8 876 000
1142	Landbruksdirektoratet	
	1 Driftsutgifter.....	245 034 000
	21 Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn	20 000 000
	45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000
	50 Arealressurskart.....	7 583 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
	60 Tilskudd til veterinærdekning.....	184 229 000
	70 Tilskudd til fjellstuer.....	815 000
	71 Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i>	4 992 000
	72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	520 000
	73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000
	74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000
	75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 124 000 000
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	470 000 000
1148	Naturskade – erstatninger	
	71 Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	89 400 000
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	4 943 000
	71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	51 174 000
	73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	55 852 000
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 800 000
	50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 058 553 000
	70 Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	335 100 000
	71 Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	96 500 000
	73 Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 381 935 000
	74 Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	14 195 545 000
	77 Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	319 861 000
	78 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 679 065 000
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	
	51 Tilskudd til Reindrifftsens utviklingsfond.....	59 700 000
	72 Tilskudd til organisasjonsarbeid.....	7 300 000
	75 Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	108 700 000
	79 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 300 000
1152	Bionova	
	50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	87 540 000
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	70 Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 946 000
	75 Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.....	16 964 000
	Sum utgifter rammeområde 11	28 915 688 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4100	Landbruks- og matdepartementet	
	1 Refusjoner m.m.....	135 000
4115	Mattilsynet	
	1 Gebyr m.m.	206 109 000
	2 Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 288 000
4136	Norsk institutt for bioøkonomi	
	30 Husleie.....	19 915 000
4141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	
	1 Jegerprøve, gebyr m.m.	4 071 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2022–2023)
4142	Landbruksdirektoratet	
	1 Driftsinntekter, refusjoner m.m.	47 853 000
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	85 Markedsordningen for korn	50 000
	Sum inntekter rammeområde 11	284 421 000
	Netto rammeområde 11	28 631 267 000

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2022 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til 28 638 267 000 kroner.

4.3 Generelle merknader

4.3.1 ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Norge gjennom FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har forpliktet seg til å produsere mat til egen befolkning.

Matsikkerheten har det siste året blitt satt i et nytt lys. Disse medlemmer viser til at matsituasjonen i verden ble mer usikker da Russland invaderte Ukraina. Disse landene står for en viktig del av produksjonen og eksporten av korn i verden. Dette har en direkte konsekvens for verdensmarkedet og påvirker i stor grad de aller fattigste landene. Derfor er det viktig at Norge som nasjon også legger til rette for en så stor matproduksjon som mulig.

Det er derfor gledelig at regjeringen har foreslått midler til å starte arbeidet med beredskapslagring av matkorn.

Disse medlemmer mener at regjeringen gjennom sine prioriteringer i Prop. 1 S (2022–2023) viser et ønske om å bidra til mer lønnsomhet i næringen. Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennom Hurdalsplattformen setter et klart mål om å legge fram en forpliktende og tidfestet plan for å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet. Disse medlemmer mener at Norge skal legge til rette for produksjon av mat på norske ressurser. Disse medlemmer viser til at landbruket er viktig for mange distriktskommuner, og at det er viktig å sikre norsk landbruk over hele landet. Disse medlemmer viser til at en variert bruksstruktur som er tilpasset Norges naturressurser og geografi, gir de beste mulighetene for å produsere mat på en bærekraftig og klimavennlig måte med mål om en fortsatt god dyrevelferd. Disse medlemmer ser fram til at regjeringen legger fram en ny stortingsmelding om dyrevelferd på land og i hav. Norge har gode forutsetninger for en god dyrehelse og god dyrevelferd. God dyrevelferd er et kvalitetsstempel og er

med på å plassere norsk matproduksjon i verdenstoppen på kvalitet.

Disse medlemmer er glade for at regjeringen fullførte jordbruksforhandlingene 2022 med både Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag og landet en enighet på 10,9 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til at avtalen inneholdt kostnadskompensasjon for økte kostnader. Disse medlemmer vil også trekke fram at det i jordbruksoppgjøret ble enighet om å starte tettingen av inntektsgapet mellom matprodusenter og andre grupper. Dette arbeidet skal regjeringen fortsette.

Disse medlemmer viser også til Innst. 148 S (2021–2022) om midlertidig støtte til jordbruks- og veksthusnæringen som følge av ekstraordinære strøm-utgifter. Disse medlemmer vil trekke fram at dette var et viktig grep for å sikre en mer stabil situasjon for produsenter. Disse medlemmer er også glade for at denne støtten foreslås videreføres i Prop 1 S (2022–2023).

Disse medlemmer er glade for at regjeringen følger opp målet i Hurdalsplattformen om å kutte utslipp i jordbruket. Derfor er det gledelig at regjeringen bl.a. nå satser på Bionova, som vil være en viktig finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak i landbruket.

Disse medlemmer vil også trekke fram at regjeringen har levert godt på punktet i Hurdalsplattformen om økte investeringsmidler til jordbruket for å nå kravet om overgang til løsdrift innen 2034.

Disse medlemmer ser at teknologien i landbruket utvikles fort. Landbruket har over mange år tatt i bruk ny teknologi, og satsingen på dette området vil være viktig også i fremtiden, blant annet for å redusere klimautslipp og for å øke matproduksjonen både nasjonalt og internasjonalt.

Disse medlemmer viser til at en satsing på revitalisering av innlandsfiske gir muligheter for utvikling av landbruket og også arbeidsplasser, verdiskaping i distriktene og produksjon av norsk mat med høy kvalitet. For å lykkes med satsingen er tiltak som understøtter markedsføring, en nøkkel, og at produktene dermed blir tilgjengelige for forbrukerne.

4.3.2 HØYRE

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at norsk landbruk står overfor flere utfordringer i tiden

som kommer. Norsk landbrukspolitik skal sikre mat-sikkerhet og beredskap, opprettholde landbruk over hele landet, øke verdiskapingen og sikre bærekraftig landbruk med lavere klimagassutslipp. Selv om Norge generelt har høye miljøstandarder og klimakrav, er landbruket unntatt virkemidler som avgifter på klimagassutslipp.

Disse medlemmer viser til at dersom dagens landbrukspolitik videreføres, forventes det at utslippene i landbrukssektoren vil ligge på samme nivå som i dag. Jordbruk vil gå fra å utgjøre en liten del av de totale klimagassutslippene til å utgjøre rundt 20 pst. i 2030. Dersom virkemidlene for klimakutt i jordbruket ikke endres, vil det bli svært vanskelig å kutte Norges samlede utslipp med 55 pst. innen 2030.

Disse medlemmer viser til at Høyre vil bygge videre på den nåværende avtalen med bondeorganisasjonene og utvikle en ambisiøs strategi for å redusere klimagassutslipp fra landbruket. Landbruket er en viktig bidragsyter i det grønne skiftet, både gjennom binding av karbon og produksjon av fornybar, biobasert energi og drivstoff. Samtidig er reduserte klimagassutslipp fra landbruket helt nødvendig. Norges nåværende nivå av nitrogen- og fosforoverskudd, som legger press på jord-, vann- og luftkvaliteten, er også blant de høyeste i OECD.

Disse medlemmer viser til at et bærekraftig jordbruk er en forutsetning for å sikre ressursene og miljøverdiene for fremtiden. For disse medlemmer er det viktig å vri produksjonen over til å være mer bærekraftig, både for bonden, miljøet og forbrukerne. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, som styrker incentivene til å kutte utslipp, redusere miljøbelastningen og ta nødvendige klimagrep i landbruket.

Disse medlemmer vil ta markedet i bruk i miljøets tjeneste. Derfor var det regjeringen Solberg som tok initiativ til å gradvis og forutsigbart øke CO₂-avgiften opp til 2 000 kr/tonn frem mot 2030 i alle sektorer. Samtidig skal andre skatter og avgifter reduseres tilsvarende. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å fortsette den forutsigbare opptrappingen ved å innføre en moderat CO₂-avgift i landbruket på 100 kr/tonn, mens den generelle satsen fortsatt er 950 kr/tonn.

4.3.3 FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett. Disse medlemmer mener at landbrukspolitikken skal utformes slik at bonden selv skal kunne utvikle sin virksomhet. Disse medlemmer mener at dette skal gjøres ved å erstatte politiske reguleringer og begrensninger med næringsfrihet, noe som vil gi et mer konkurransedyktig landbruk. Disse medlemmer peker på at

landbruket i dag er helt avhengig av store statlige overføringer, som øker fra år til år. Disse medlemmer har tillit til at norsk landbruk vil være i stand til å produsere så mye og god mat at behovet for overføringer vil reduseres. Disse medlemmer mener at gårdsbruk kan drive større og mer effektivt og bedre tilpasset inntektsmuligheter fra markedet. Disse medlemmer markerer sitt prinsipielle syn på landbruket gjennom å redusere subsidiene fra staten til landbruket i 2023 i partiets alternative statsbudsjett.

Disse medlemmer peker på at krigen i Ukraina viser at mattilgangen kan være sårbar i krig og konflikt. Disse medlemmer viser til at Norge har god matsikkerhet, men at man hvert år må importere matkorn – avhengig av hvor gode avlingene er. Disse medlemmer merker seg at regjeringen setter av midler til beredskapslager for matkorn, men sier ikke noe om lagerets innretning. Disse medlemmer mener at store, sentraliserte kornlagre ikke er den beste løsningen, men vil isteden vurdere om lagringskapasiteten på gårdene bør økes. Dette vil bidra til bedre forsyningssikkerhet, men vil også løse logistikkutfordringer for mange bønder i kornhøsten.

Disse medlemmer mener at skogbruket har stort utviklingspotensial. Bruk av skogen skal gi mer verdiskaping og flere arbeidsplasser. Disse medlemmer peker på at en viktig hindring for videre vekst i skognæringen er at mange veier ikke er bygget for tømmerlass. Disse medlemmer vil derfor bygge ut flere og bedre skogsbilveier.

Disse medlemmer viser for øvrig til partiets alternative statsbudsjett og til disse medlemmers øvrige merknader i denne innstillingen.

4.3.4 SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at jordbruk og skognæring er to av hjørnesteinene i samfunnet vårt. Derfor trengs det langt mer satsing på disse primærnæringene for å sikre sysselsetting og bærekraft over tid. Da må blant annet all matjord i hele landet holdes i hevd og dyrkes. I en usikker klima- og verdenssituasjon er det viktig at Norge jobber for selvberging, både i mat- og forproduksjon. Dette medlem mener man må vekk fra den rådende tanken om at verdensmarkedet kan levere i tide for alle varer, spesielt når det gjelder matvarer. Derfor trengs et landbruk spredt over hele landet, der maten produseres basert på norske arealressurser. Det er god miljø-, solidaritets-, jordbruks- og beredskapspolitik.

Den pågående krigen i Ukraina, strømkrisen og ekstremsvær flere steder i løpet av året har gjort leveringskjedene for matvarer usikre. Matvareprisene har økt langt mer enn hva det generelle inflasjonsnivået skulle tilsi i flere land, også her i Norge. Dette medlem viser

til at de komplekse og kryssende krisene man nå møter i verdenssamfunnet, ikke kun blottlegger flaskehalsene i de globale matvarekjedene, men også maktkonsentrasjonene som finnes fra globale til nasjonale leverandører. For å løse verdensproblemene er kunnskap og alternativer til dagens landbruksdrift viktig. Dette medlem viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen til ordningen over Landbruks- og matdepartementet for organisasjoner som jobber med formidling om jordbruk, matsikkerhet og matsystemet.

Dette medlem mener inntekt er det viktigste virkemiddelet for å sikre flere av målene for jordbruket, som rekruttering, investeringer og økt norsk matproduksjon på norske arealressurser. Derfor må inntektsgapet mellom den norske bonden og andre aktører i samfunnet tettes. Strømkrisen har rammet bønder hardt samt matsikkerheten hvor avlinger av blant annet gulrøtter har gått tapt. Dette medlem viser til en bred enighet på Stortinget om en opptrappingsplan for å tette inntektsgapet samt øke matsikkerhet og selvforsyning. Dette medlem påpeker at planene fortsatt ikke er levert, noe som ikke gir bondene den forutsigbarheten de trenger i møte med økte kostnader på strøm og innsatsfaktorer. Dette arbeidet haster det å få på plass.

Dette medlem er kritisk til de siste tiårs politikk for et mer sentralisert landbruk som legger til rette for de største brukene. Denne politikken svekker muligheten til å ta jorda i hele landet i bruk. Investeringsstøtte har som oftest vært knyttet opp mot effektiviseringskrav. Dette medlem mener investeringsstøtte må gis på grunnlag av lokale, geografiske forhold og økologi og til små og mellomstore bruk. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning i investeringsstøtte til å omlegge til løsdrift, men at disse midlene skal gis til små og mellomstore bruk uten krav om effektivisering.

Dette medlem vil ha et jordbruk som tar jorda i bruk og holder landet i hevd. Det skjer kun ved rekruttering til jordbruket, over hele landet. Det har lenge vært en negativ trend i norsk jordbruk, hvor små bruk går ut av drift og unge ikke slipper til. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det ønskes en låneordning for unge bønder i Nord-Norge for å bidra til et spredt landbruk.

Dette medlem ønsker et jordbruk med best mulig dyrevelferd. Dette medlem viser til Riksrevisjonens årlige revisjon for 2018, som slo fast at dyrelidelser får pågå for lenge på grunn av for dårlig oppfølging fra Mattilsynet. I den senere tid har det vist seg at Mattilsynets evne til å drive tilsyn har blitt vesentlig svekket på grunn av budsjettinnsparinger. Dette er alvorlig og må ryddes opp i. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Mattilsynet ble foreslått løftet på dette området.

Dette medlem mener Norge skal produsere bærekraftig og miljøvennlig mat, og at andelen økologisk mat produsert og konsumert i Norge må øke. Det bør føres en politikk for redusert kjøttforbruk med særlig vekt på å redusere forbruket av kjøtt basert på importerte fôrvarer. Dette medlem viser til partiets eget klimabudsjett og understreker at det er viktig å sørge for at maten produsert i Norge faktisk blir konsumert, gjennom arbeid med å redusere matsvinn, og at underutnyttede ressurser tas i bruk.

Dette medlem viser til at skognæringen er en viktig del av framtidens industri i Norge. Gjennom kunnskap og teknologi kan man bruke hele treet til å skape høyverdige industriprodukter. Økt verdiskaping basert på skogbruk må balanseres mot hensynet til vern av sårbar natur. Den viktigste grunnen til tap av artsmangfold er nedbygging av uberørt natur. Virkemiddelapparatet kan derfor ikke oppfordre til at den siste resten av uberørt natur bygges ned. Dette medlem er også skeptisk til at en stor del av dagens subsidier til skognæringen i stor grad handler om å legge til rette for råvareeksport gjennom utbygging av skogsvei og kai. Biomassen må heller videreføres i en biobasert industri i Norge. En slik tilnærming tar best vare på naturen, kutter utslipp og bidrar til mer verdiskaping i Norge. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett og de foreslåtte kuttene for å ta vare på skog og uberørt natur i møte med næringsvirksomhet.

4.3.5 RØDT

Komiteens medlem fra Rødt vil påpeke at befolkningens tilgang på sikker, sunn og trygg mat er den viktigste jobben myndighetene har. Det siste årets forsyningskriser og priskriser, samt den grusomme krigen i Ukraina, har tydeliggjort hvor viktig matberedskap og sjølforsyning er i en verden som er i stadig forandring. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det tas en rekke grep for å styrke nasjonal sjølforsyning og for å få fortgang i klimaomstillingen i landbruket.

Dette medlem vil vise til at Rødt i partiets alternative statsbudsjett foreslo å øke bevilgningene til etablering av beredskapslager for korn, slik at man ved utgangen av 2023 vil komme nærmere målet om å kunne lagre 3–6 måneders forbruk av korn. Dette medlem ser positivt på at regjeringspartiene har vedtatt å etablere beredskapslager for matkorn, slik Rødt har foreslått i en rekke alternative statsbudsjetter.

For å øke sjølforsyninga, vil dette medlem vise til at Rødt i partiets alternative statsbudsjett satte av midler for å ta mer av matjorda vår i bruk, slik som tilskudd til drenering, grøfting og istandsetting av tidligere dyrka mark og setre. For å starte den viktige omleggingen fra utenlandsk kraftfôr til beitebruk foreslo Rødt å

innføre en tollavgift og et prisutjevningsbeløp på soyamel på 10 øre/kg. Inntektene fra dette brukes til tilskudd til dyr på utmarksbeite. I tillegg foreslo Rødt å øke støtten til Norsk genressursenter for å sikre bruk av de gamle norske husdyrrasene, som er tilpasset bruk av norsk utmark gjennom flere hundre år.

Veterinærtjenestene i Norge har de siste årene vært underfinansiert, noe som fører til særs tøffe psykiske forhold for veterinærene. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor veterinærdekninga ble styrket med 15 mill. kroner, da Rødt mener at god veterinærdekning er bra for dyra, for distriktene og for veterinærene selv. Rødt har også satt av 10 mill. kroner for å etablere et senter for alternativer til dyreforsøk under Veterinærinstituttet, etter modell fra Sverige og Finland.

Dette medlem er fornøyd med at regjeringen i forslaget til årets budsjett oppretter Bionova for å sikre grønn omstilling og bioøkonomi i landbruket. Rødt har foreslått å styrke Bionova med 150 mill. kroner i partiets alternative statsbudsjett, slik at man kan få fortgang i arbeidet med å kutte utslipp i landbruket.

Dette medlem mener at det er et stort potensial for å gjøre skogbruksnæringa med miljøvennlig. I stedet for å hogge gammel naturskog, som er levested for en stor del av vårt truede naturmangfold, må man drive et mer bærekraftig skogbruk. Dette medlem vil derfor kutte i subsidier til veibygging og hogst i bratt terreng i gammel naturskog og heller bruke pengene på miljøvennlig skogbruk som plukkhogst og omlegging til lukka hogst som ledd i restaurering av skog. For å redusere konfliktene rundt hogst og sikre den biologisk verdifulle skogen har Rødt satt av midler til å kartlegge gammel-skogen, slik at man i framtida vet hvor den er, og ikke hogger den ned i vanvare.

Videre viser dette medlem for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for Rødts landbruks- og matpolitikk.

4.3.6 VENSTRE

Medlemmen i komiteen frå Venstre meiner målet for norsk landbrukspolitikkk må vere å sørge for produksjon av sunn, rein og berekraftig mat som bidreg til næringsutvikling og vekst i heile landet og til å bygge opp under andre politiske mål om kutt i klimautslipp, vern av natur og kulturlandskap, betre dyrevelferd og betre folkehelse.

Denne medlemmen meiner noverande landbrukspolitikkk ikkje er godt nok kopla opp mot andre politikkområde, mot det som skjer i verda rundt oss, og mot ny kunnskap og forskning om klima, helse, mat og matsystem. Denne medlemmen vil for det første peike på EU sin nye landbruksstrategi «Farm to fork», som opnar for ein heilt ny diskusjon om samanhengen mel-

lom matpolitikk og politikk for klima, natur og helse. Denne medlemmen vil for det andre peike på at FN i 2021 inviterte alle verdas land til det fyrste globale toppmøtet om berekraftige matsystem, med ein dagsorden som er relevant i alle land, også i Noreg. Dei fem handlingspora i denne FN-agendaen er som følgjer:

- Sikre tilgang til sunn, næringsrik mat for alle
- Skifte til eit berekraftig forbruk av mat, inkludert redusert tap og svinn langs heile verdikjeda
- Overgang til «naturpositiv» produksjon av mat
- Sikre anstendige inntekter og levekår for dei som produserer og arbeider med mat
- Styrke matproduksjonen si motstandskraft mot sårbarheit, sjokk og kriser (klimaendringar, pandemiar, krig og konflikt osv.)

Denne medlemmen konstaterer at i etterkant av FN sitt toppmøte om mat i 2021 har 120 land starta arbeidet med å utforme ein heilskapleg politikk for å få på plass berekraftige matsystem i 2030. Noreg er ikkje blant desse 120 landa, og Stortinget med regjeringspartia i spissen røysta i samband med handsaminga av landbruksoppgjæret i vår ned Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne sitt framlegg om at også Noreg skulle starte eit slikt arbeid.

Denne medlemmen meiner tida er overmoden for at Noreg følgjer opp politiske initiativ på FN- og EU-nivå om å utvikle ein meir heilskapleg landbrukspolitikkk og gå kritisk gjennom styringsstrukturane og verkemiddelbruken i dagens «smale» landbrukspolitikkk. Noreg treng ein breiare matpolitikk, ikkje ein smal landbruksdebatt som berre er avgrensa til å handle om bonden si inntektsutvikling påfølgjande år. Det vil på sikt gjere landbruket betre, både for bønder, forbrukarar, klima og natur. Det er i første omgang behov for eit oppdatert kunnskapsgrunnlag om korleis ein nasjonal, tverrsektoriell og vitskapsforankra matpolitikk kan sjå ut i Noreg.

Denne medlemmen konstaterer med sterk uro at SSB sin klimastatistikk syner at klimagassutsleppa frå norsk landbruk gjekk opp i 2021 samalikna med 2020, og at heilt nye tal syner ein dramatisk vekst i utsleppa av klimagassen metan i Noreg. Samtidig er landbruket som einaste sektor ikkje omfatta av andre klimaverkemiddel enn ei frivillig avtale mellom staten og landbruksorganisasjonane, ei avtale som det ikkje er semje mellom organisasjonane om oppfølginga av. Det er alvorleg. Dette medlem meiner det er nødvendig med nye kraftfulle verkemiddel for kutte klimagassutslepp og auke opptaket av karbon i jordbruket – både av omsyn til klimaet og for å gjere norsk landbruk betre rusta for framtida.

Denne medlemmen merkar seg at Nærings- og fiskeridepartementet i budsjettproposisjonen seier at «regjeringen vil sørge for at sjømat vektlegges sterkere

når ernærings- og matpolitikk utformes». Denne medlemen merkar seg også at helse- og omsorgsministeren i svar på skriftleg spørsmål frå denne representanten om kva som skal vektleggast svakare når regjeringa skal vektlegge sjømat sterkare, svarer at fisk, grove kornprodukt, frukt og grønnsaker skal vektleggast sterkare, og raudt og omarbeidd kjøtt skal vektast ned saman med sukker og metta fett (Dokument nr. 15:265 (2022–2023)).

Denne medlemen er samd med helse- og omsorgsministeren og fiskeri- og havministeren i dette og føreset at ei slik omlegging av matpolitikken også blir følgd opp frå landbruks- og matministeren si side. Denne medlemen vil særskilt peike på at det er nødvendig å gjere frukt og grønt meir attraktivt og skape rom for auka produksjon av norsk frukt og grønt.

Denne medlemen syner til at landbruket har stor påverknad på miljø og biomangfald og bør drivast på ein måte som i størst mulig grad skånar naturlege økosystem. Vi treng tiltak som reduserer matsvinn, styrker dyre- og plantehelsa og hindrar nedbygging av matjord. Bättre tilgang til berekraftige proteinkjelder til mat og fôr er nødvendig for grøn produksjon og grønt forbruk. Landbruksoverføringane og marknadssystemet bør riggast på ein måte som tilgodeser bønder som legg om til meir miljøvenlege driftsformer. Denne medlemen meiner Noreg, i likskap med EU i den nye matstrategien, skal stille tydelege krav om at alle i verdikjeda må ta ansvar og bidra til ei nødvendig omstilling av landbruket, der ein del av omstillinga også må vere at bonden sit att med meir av verdiane for arbeidet han legg ned. Alle aktørar i landbruket, frå produksjon til talerken, må bidra til at bonden blir økonomisk i stand til å ta i bruk ny teknologi og nye dyrkingsmetodar, som t.d. meir økologisk landbruk og praksis og teknologi som bind CO₂ og bevarer og gjenopprettar jordsmonn og naturmangfald.

Denne medlemen er overraska og skuffa over regjeringa si jamt over passive og negative haldning til arbeidet med å styrke dyrevelferda. Denne medlemen merkar seg at ingen initiativ Stortinget så langt har tatt for å styrke dyrevelferda på utvalde område, til dømes for gris, er følgde opp, at Mattilsynet får trongare budsjetttrammer i 2023 enn det Venstre meiner er rett og forsvarleg, at regjeringa ikkje vil følgje opp stortingsfleirtalet sitt vedtak om å be regjeringa legge fram ei

heilskapleg stortingsmelding om dyrevelferd i løpet av vårsesjonen 2023, og at regjeringa kuttar kraftig i organisasjonsstøtta til organisasjonar som arbeider med dyrevern. Denne medlemen aksepterer ikkje at regjeringa på denne måten trenerer og svekker arbeidet med ei betre dyrevelferd, og syner til eigne merknader om dette.

4.3.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett. Dette medlem mener hovedmålet med norsk jordbrukspolitikk bør være å produsere mest mulig og best mulig mat av de ressursene man har i Norge. Dette må skje på en måte som bygger opp jordsmonnet, slipper ut minst mulig klimagasser, binder mest mulig karbon og øker naturmangfoldet. Miljøpartiet De Grønne vil være det ledende partiet i utformingen av en slik offensiv jordbrukspolitikk der bærekraftig ressursbruk og god dyrevelferd er hovedmålet, ikke billigst mulig mat.

Dette medlem vil trekke fram noen av Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer under rammeområde 11:

- Tilrettelegge for de minste brukene ved å redusere bunnfradraget over jordbruksavtalen.
- Støtte regjeringens forslag til kraftig økt ramme for jordbruksavtalen, men prioritere annerledes innenfor rammen. Miljøpartiet De Grønne vil prioritere små og mellomstore bruk, ekstensiv drift og bærekraft tydeligere blant annet gjennom økt beitetilskudd, areal- og kulturlandskapstilskudd og økt støtte til regionale miljøprogram.
- Styrke Bionova kraftig og tydeliggjøre at Bionova skal være noe mer enn et organ som skal bidra til klimakutt på gårdsnivå. Miljøpartiet De Grønnes ambisjon er at Bionova skal være like viktig for bioøkonomien, både den landbaserte og sjøbaserte, som Enova i dag er for klimaomstilling i industrien.

Dette medlem viser for øvrig til partiets alternative statsbudsjett, der det redegjøres for helheten i Miljøpartiet De Grønnes landbrukspolitikk.

4.3.8 OVERSIKT OVER FRAKSJONENES FORSLAG TIL BEVILGNINGER UNDER RAMMEOMRÅDE 11

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 11 presentert.

Tabellen viser regjeringens budsjettforslag i Prop. 1 S (2022–2023), Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartis forslag (budsjettforlik) på rammeområde 11 og de alternative statsbudsjettene til Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Komiteens							
			Prop. 1 S med Tillegg 2	(A, Sp og SV) tilråding	H	FrP	SV	R	V	MDG
Utgifter rammeområde 11 (i tusen kroner)										
1100		Landbruks- og matdepartementet								
	1	Driftsutgifter	170 617	170 617 (0)	170 617 (0)	162 087 (-8 530)	170 617 (0)	170 617 (0)	170 617 (0)	170 617 (0)
1112		Veterinærinstituttet								
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	106 696	106 696 (0)	106 696 (0)	106 696 (0)	106 696 (0)	117 696 (+11 000)	108 696 (+2 000)	111 696 (+5 000)
1115		Mattilsynet								
	1	Driftsutgifter	1 457 767	1 457 767 (0)	1 457 767 (0)	1 457 767 (0)	1 472 767 (+15 000)	1 462 767 (+5 000)	1 482 767 (+25 000)	1 557 767 (+100 000)
1135		Senter for alternativer til dyreforsøk								
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)
1136		Norsk institutt for bioøkonomi								
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	253 743	253 743 (0)	253 743 (0)	253 743 (0)	253 743 (0)	255 243 (+1 500)	253 743 (0)	253 743 (0)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.								
	70	Støtte til organisasjoner	33 640	40 640 (+7 000)	36 640 (+3 000)	28 548 (-5 092)	43 640 (+10 000)	37 152 (+3 512)	44 140 (+10 500)	49 252 (+15 612)
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk	6 311	6 311 (0)	6 311 (0)	4 311 (-2 000)	6 311 (0)	6 311 (0)	8 011 (+1 700)	7 927 (+1 616)
	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	4 000	4 000 (0)	0 (-4 000)	0 (-4 000)	4 000 (0)	4 000 (0)	4 000 (0)	4 000 (0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens							
			Prop. 1 S med Tillegg2	tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
	74	Støtte til arbeid for hjemløse dyr i de store byene	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 000 (+2 000)
1140		Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.								
	1	Driftsutgifter	13 129	13 129 (0)	13 129 (0)	12 473 (-656)	13 129 (0)	13 129 (0)	13 129 (0)	13 129 (0)
1142		Landbruksdirektoratet								
	1	Driftsutgifter	245 034	245 034 (0)	245 034 (0)	232 782 (-12 252)	245 034 (0)	245 034 (0)	245 034 (0)	245 034 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn	20 000	20 000 (0)	0 (-20 000)	0 (-20 000)	20 000 (0)	50 000 (+30 000)	20 000 (0)	120 000 (+100 000)
	60	Tilskudd til veterinærdekning	184 229	184 229 (0)	184 229 (0)	184 229 (0)	194 229 (+10 000)	199 229 (+15 000)	184 229 (0)	214 229 (+30 000)
	75	Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømuttergifter	1 124 000	1 124 000 (0)	1 124 000 (0)	0 (-1 124 000)	1 124 000 (0)	1 124 000 (0)	1 124 000 (0)	1 124 000 (0)
	78	Tilskudd til landbruksdrift i Nord-Norge	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket								
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	51 174	51 174 (0)	51 174 (0)	61 174 (+10 000)	41 174 (-10 000)	41 174 (-10 000)	16 174 (-35 000)	41 174 (-10 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	55 852	55 852 (0)	55 852 (0)	55 852 (0)	8 852 (-47 000)	75 852 (+20 000)	8 852 (-47 000)	8 852 (-47 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.								
	21	Spesielle driftsutgifter	15 800	15 800 (0)	15 800 (0)	15 800 (0)	15 800 (0)	15 800 (0)	15 800 (0)	130 300 (+114 500)
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 058 553	2 058 553 (0)	2 058 553 (0)	2 073 553 (+15 000)	2 008 553 (-50 000)	2 189 553 (+131 000)	1 958 553 (-100 000)	2 028 553 (-30 000)
	73	Pristilskudd	5 381 935	5 381 935 (0)	5 411 935 (+30 000)	5 381 935 (0)	5 381 935 (0)	5 381 935 (0)	5 381 935 (0)	5 381 935 (0)
	74	Direkte tilskudd	14 195 545	14 195 545 (0)	14 195 545 (0)	12 695 545 (-1 500 000)	14 195 545 (0)	14 195 545 (0)	14 195 545 (0)	14 195 545 (0)

Kap.	Post	Formål	Komiteens							
			Prop. 1 S med Tillegg 2	tilråding (A, Sp og SV)	H	FrP	SV	R	V	MDG
	77	Utviklingstiltak	319 861	319 861 (0)	319 861 (0)	319 861 (0)	504 861 (+185 000)	319 861 (0)	319 861 (0)	319 861 (0)
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen								
	51	Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond	59 700	59 700 (0)	59 700 (0)	59 700 (0)	59 700 (0)	60 700 (+1 000)	59 700 (0)	59 700 (0)
1152		Bionova								
	50	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	87 540	87 540 (0)	0 (-87 540)	0 (-87 540)	87 540 (0)	237 540 (+150 000)	87 540 (0)	100 000 (+12 460)
	51	Tilskudd til biomarine prosjekter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
		Sum utgifter rammeområde 11	28 915 688	28 922 688 (+7 000)	28 837 148 (-78 540)	26 176 618 (-2 739 070)	29 103 688 (+188 000)	29 273 700 (+358 012)	28 772 888 (-142 800)	29 229 876 (+314 188)
Inntekter rammeområde 11 (i tusen kroner)										
		Sum inntekter rammeområde 11	284 421	284 421 (0)	284 421 (0)	284 421 (0)	284 421 (0)	284 421 (0)	284 421 (0)	284 421 (0)
		Sum netto rammeområde 11	28 631 267	28 638 267 (+7 000)	28 552 727 (-78 540)	25 892 197 (-2 739 070)	28 819 267 (+188 000)	28 989 279 (+358 012)	28 488 467 (-142 800)	28 945 455 (+314 188)
		Avvik fra rammevedtak	-7 000	0	-85 540	-2 746 070	181 000	351 012	-149 800	307 188

4.4 Komiteens merknader til de enkelte poster under rammeområde 11

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2022–2023) 1. desember 2022. Det vises videre til partiens merknader i denne innstillingen.

4.4.1 KAP. 1100 LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Komiteen viser til at departementet skal legge til rette for at målene i landbruks- og matpolitikken blir nådd. Staten inngikk 16. mai 2022 jordbruksavtale med begge organisasjonene i jordbruket. Komiteen merker seg at avtalen omfatter vesentlige tiltak både i 2022 og 2023.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at midlene på posten blir benyttet til særskilte prosjektrelaterte kostnader mv.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 1 Driftsutgifter på 8,5 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres, kan nyttes under post 50*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 50 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.2 KAP. 4100 LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Post 1 Refusjoner m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.3 KAP. 1112 VETERINÆRINSTITUTTET

Post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag til bevilgning på posten gjelder de oppgavene Veterinærinstituttet har innenfor dyrehelse, fortrygghet, dyrevelferd og mattrygghet.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til merknadene fra en samlet komité i Innst. 8 S (2021–2022) som omtaler Norecopa. Disse medlemmer forutsetter at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett med tillegg fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa.

På dette grunnlag fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å sørge for at de økonomiske rammene for Norecopa holdes på minst samme nivå som i 2022, og at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag under post 50 om å øke støtten til Norecopa med 1 mill. kroner samt forslag om sette av 10 mill. kroner for å etablere et såkalt 3-R-senter for alternativer til dyreforsøk under Veterinærinstituttet. Dette medlem vil vise til høringsinnspill fra blant annet Dyrebeskyttelsen og Norecopa, samt at slike senter er etablert i Sverige og i Finland og vil være et naturlig neste steg i arbeidet med alternativer til dyreforsøk i Norge.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å sette av 2 mill. kroner til forskning på alternative slaktemetoder i landbruket. Dette medlem mener det er viktig å utvikle slaktemetoder som er skånsomme mot dyr i landbruket, og at det bør settes av midler til å forske på utvikling av nye slaktemetoder i landbruket.

4.4.4 KAP. 1115 MATTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslaget til bevilgning gjelder Mattilsynet, som har hovedansvaret for å føre tilsyn med at regelverket om mattrygghet, plantehelse, dyrehelse, dyrevelferd, kvalitet og forbrukerhensyn blir etterlevd i hele produksjonskjeden.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å sette av 5 mill. kroner under kap. 1115 post 1 for arbeid mot smittespredning fra dyrefor.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslaget om å sette av 25 mill. kroner til Mattilsynet. Dette medlem mener det er svært viktig at Mattilsynet har midler til å gjennomføre hyppige tilsyn med og veiledning i dyrehold i landbruket.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringens bevilgningsforslag innebærer et reelt kutt i bevilgningen til Mattilsynet, siden bevilgningsøkningen er mindre enn forventet prisvekst. Samtidig pålegges Mattilsynet stadig nye oppgaver. Dette medlem er sterkt bekymret for at kuttet vil gå ut over tilsynsvirkosomheten i en situasjon der dyrevelferdstilsynene ble redusert med hele 71,9 pst. fra 2017 til 2021.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 1115 post 1 med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Av dette øremerkes 20 mill. kroner til nye veterinærstillinger for å styrke tilsynsvirkosomheten.

Post 22 Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tilskudd til erstatninger, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.5 KAP. 4115 MATTILSYNET

Post 1 Gebyr m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 2 Driftsinntekter og refusjoner m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

KAP. 1135 SENTER FOR ALTERNATIVER TIL DYREFORSØK (NYTT KAPITTEL)

Post 1 Driftsutgifter (Ny)

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Norge bruker om lag en femtedel av alle forsøksdyr som brukes i EU. Det finnes i dag ingen samordning, koordinering eller finansiering av fremtidsrettet forskning på området, og Norge er per i dag det eneste skandinaviske

landet som ikke har et statlig senter for 3R (Reduction, Refinement, Replacement).

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å sette av 10 mill. kroner til å etablere et 3R-senter under veterinærinstituttet under kap. 1112 post 50.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å sette av 5 mill. kroner til drift av et norsk 3R-senter over kap. 1135 post 21.

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å sette av 15 mill. kroner til opprettelse av et nasjonalt 3R-senter over kap. 1135 post 21.

4.4.6 KAP. 1136 NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å styrke kap. 1136 post 50 med 1,5 mill. kroner øremerket til å øke støtten til Norsk genressurssenter. Dette medlem mener det er viktig å ta vare på og øke bruken av norske tradisjonelle husdyrraser som er tilpasset utmarksbeite i norske naturforhold, som villsau og telemarksfe.

4.4.7 KAP. 4136 NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Post 30 Husleie

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.8 KAP. 1138 STØTTE TIL ORGANISASJONER M.M.

Post 70 Støtte til organisasjoner

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at hovedformålet med den foreslåtte bevilgningen er å støtte organisasjoner på nasjonalt nivå som arbeider innenfor Landbruks- og matdepartementets målområde.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til matsentraler med 7 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 1138 post 70 økes med 7 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til Geitmyra matkultursenter for barn med 3 mill. kroner. Geitmyra er en ikke-kommersiell stiftelse som jobber for å lære så mange barn og unge som mulig å bli glade i mat som gjør dem godt. De jobber direkte med barn og ungdom gjennom skoleundervisning, kurs og åpne arrangementer. Ved å lære barn og ungdom å lage mat og få et bevisst forhold til hva de spiser, overfører Geitmyra viktig kunnskap til nye generasjoner, utjevner sosiale forskjeller og bidrar til bedre folkehelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en reduksjon i støtte til organisasjoner på 10,1 mill. kroner. Disse medlemmer er av den oppfatning at som hovedregel bør organisasjoner støttes av sine medlemmer.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en økning i støtten til Matsentralen på 5 mill. kroner. Disse medlemmer mener at matsentralene gjør en viktig jobb med å omfordele overskuddsmat fra matbransjen til ideelle organisasjoner som hjelper folk som trenger mat, og at dette er særlig viktig i en tid der mange sliter.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å reversere kutt i støtte til Norsk Bonde- og Småbrukarlags prosjekt «Slipp oss til – ungdom inn landbruket» og kutt

i statsstøtte til NOAH, med 0,5 mill. kroner under kap. 1138 post 70.

Det te medlem vil videre vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å øke støtten til Matsentralen Norge med 3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. I en tid hvor prisene stiger, og stadig flere må leve under fattigdomsgrensa, er det viktig å styrke frivillige tiltak som Matsentralen, og særlig å styrke velferdstjenester og sikkerhetsnett for vanlige folk.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å sette av 7,5 mill. kroner til dyrevernerorganisasjoner og organisasjoner i landbruket, som NOAH, Dyrevernalliansen og Dyrebeskyttelsen.

Det te medlem viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å sette av 3 mill. kroner til Geitmyra Matkultursenter for barn.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å reversere regjeringens foreslåtte kutt ved å øke bevilgningen på kap. 1138 post 70 med 15,6 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 71 Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 72 Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, understreker betydningen NORSØK har for forskning, rådgivning og formidling av kunnskap innenfor fagområdene økologisk landbruk og matproduksjon, miljø, bærekraft og fornybar energi, og ser det som viktig å videreføre kunnskapsmiljøet på Tingvoll.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der

det ble foreslått en reduksjon til stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) på 2 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å sette av 1,7 mill. kroner til NORSØK på Tingvoll.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen på kap. 1138 post 72 med 1,616 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 73 Nasjonalt senter for fjellandbruk

Komiteens merknader

Komiteen merker seg at målet med etablering av et nasjonalt senter for fjellandbruket er å skape et lønnsomt og bærekraftig landbruk i fjellområdene med utgangspunkt i særtrekk og fortrinn som fjellbygdene har.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg rett i forkant av regjeringsskiftet i 2021 la Løken fjellgard, som da var eid av staten, ut for salg på det åpne markedet. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen stoppet dette salget, og i budsjettforslaget redegjør regjeringen for at gården nå er overdratt til Øystre Slidre kommune vederlagsfritt, og at regjeringen vil prioritere å opprette et nasjonalt senter for fjellandbruk.

Disse medlemmer ser ikke noe grunnlag for at staten skal drifte denne type gårder. Det vises til partiets alternative statsbudsjett, hvor denne posten ble foreslått fjernet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å kutte i støtten til Nasjonalt senter for fjellandbruk med 4 mill. kroner.

Post 74 (Ny) Støtte til arbeid for hjemløse dyr i de store byene

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å sette av 2 mill. kroner over kap. 1138 post 74 til å etablere en tilskuddsordning for kommunalt og frivillig arbeid med å ta imot hjemløse dyr.

4.4.9 KAP. 1139 GENRESSURSER, MILJØ- OG RESSURSREGISTRERINGER

Post 21 Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 50 Miljøregistreringer i skog

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetske ressurser, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.10 KAP. 1140 HØSTBARE VILTRESSURSER – FORVALTNING OG TILSKUDD TIL VILTFORMÅL (VILTFONDET) M.M.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter utgifter innenfor viltforvaltningen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener forvaltningen av høstbare viltressurser bør ligge under Klima- og miljødepartementet, slik den gjorde fram til 2018.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen flytte ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser til Klima- og miljødepartementet.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 1 Driftsutgifter på 0,7 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tilskudd til viltformål, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.11 KAP. 1141 HØSTBARE VILTRESSURSER – JEGERPRØVE, TILSKUDD TIL ORGANISASJONER M.M.

Komiteen viser til at jegerprøven er viktig for å sørge for sikker jaktutøvelse og rekruttering til jakt, som er en viktig og populær fritidsaktivitet for å høste av viltressursene.

Post 23 Jegerprøve m.m., kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 75 Organisasjoner – høstbare viltressurser

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.12 KAP. 4141 HØSTBARE VILTRESSURSER – JEGERPRØVE, TILSKUDD TIL ORGANISASJONER M.M.

Matnasjonen Norge og satsing på lokalmat og -drikke

Komiteen viser til regjeringens arbeid med Matnasjonen Norge som en felles ramme for arbeidet med næringsutvikling og verdiskaping innen verdikjeden for mat basert på ressurser fra hav og land. Tverrsektorielt samarbeid mellom blå og grønn sektor og samarbeid tilknyttet kosthold og folkehelsearbeid er viktig.

Skog- og trenæringa

Komiteen viser til at regjeringen har lagt fram et vegkart for grønt industriløft, der skog- og trenæringa er et av satsingsområdene. Bioressursene fra hav og land skal brukes til klimavennlige og lønnsomme produkter, inklusiv biodrivstoff, og bidra til å utvikle industriarbeidsplasser og lange verdikjeder i Norge.

Jordvern

Komiteen viser til oppfordringen fra Stortinget om å legge fram en ny jordvernstrategi, med et nytt og skjerpa mål for omdisponering av matjord med nye konkrete tiltak for å nå målet. Målet i dag er at den årlige omdisponeringen av dyrka mark skal være under 3 000 dekar i 2025.

Dyrehelse og dyrevelferd

Komiteen registrerer at regjeringen har startet arbeidet med ny dyrevelferdsmelding. Arbeidet vil ha oppmerksomhet på både dyrevelferd og dyrehold i våre primærnæringer. Meldingen vil ta for seg utviklingen i norsk dyrehold, husdyrproduksjon og havbruk. I tillegg skal den omtale ny kunnskap om dyrevelferd.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ikke vil følge opp Stortingets vedtak om å be regjeringen legge fram en helhetlig stortingsmelding om dyrevelferd som omfatter både produksjonsdyr i landbruket, kjæledyr og fiskeoppdrett, senest i vårsesjonen 2023. Disse medlemmer mener det haster med å få fortgang i arbeidet, og at det ikke er en relevant unnskyldning at regjeringen «venter på utviklinga i EU». Det er all grunn til å tro at det i årene framover vil være en kontinuerlig utvikling i EU i retning av skjerpede krav til dyrevelferd. Disse medlemmer mener det ikke er en holdbar strategi for Norge å sitte stille i båten og dermed sakke stadig mer akterut på dyrevelferd.

Post 1 Jegerprøve, gebyr m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag

til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.13 KAP. 1142 LANDBRUKSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et effektiviseringskutt på post 1 Driftsutgifter for Landbruksdirektoratet på 12,3 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at reduksjonen ikke går ut over den operasjonelle driften.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn

Komiteens merknader

Komiteen viser til at regjeringen arbeider med etablering av beredskapslagring av korn. Målet er å starte beredskapslagring av matkorn høsten 2023 tilsvarende 2–3 måneders forbruk.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke viktigheten av å sikre tilgangen på matkorn i Norge. Å etablere statlig sentralisert beredskapslagring av matkorn vil innebære vesentlige kostnader til etablering og drift, anslagsvis 50 mill. kroner i årlige driftskostnader og over 200 mill. kroner til innkjøp av korn fra verdensmarkedet for forbruk av matkorn i 3 måneder. I tillegg kommer vesentlige kostnader til etablering av ny silokapasitet for dette kvantumet, anslagsvis 230 mill. kroner. På bakgrunn av dette mener disse medlemmer at sentralisert beredskapslagring av matkorn ikke vil være verken målrettet eller kostnadseffektivt for å styrke norsk matsikkerhet. Disse medlemmer mener det vil være en bedre løsning å bruke ressurser på å redusere risiko og sikre kontinuerlig norsk matkornproduksjon, slik regjeringen Solberg la til rette for.

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å redusere denne posten med 20 mill. kroner. Disse medlemmer minner om regjeringens forslag, hvor det kommer frem at Landbruksdirektoratet har fått i oppdrag å utforme forslag til regelverk for beredskapslagring av matkorn tilsvarende 2–3 måneders forbruk. Målet er lagring

høsten 2023 innenfor en bevilgning på 20 mill. kroner. Disse medlemmer mener dette er urealistisk og ikke på langt nær reflekterer de reelle kostnadene av et slikt tiltak.

Disse medlemmer mener det viktigste vi gjør for matberedskap, er å legge til rette for mest mulig matproduksjon i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg prioriterte kornøkonomien i de siste jordbruksoppgjørene og styrket ordningen med tilskudd til beredskapslagring av såkorn vesentlig. Regjeringen Solberg prioriterte også støtte til mindre og lokale tørke- og lageranlegg for korn på gårdsbruk som del av en beredskapstenkning.

Disse medlemmer viser for øvrig til budsjettspørsmål nr. 815 fra Høyre hvor departementet har redegjort for at med dagens priser på korn ville regjeringens ambisjon om lagring tilsvarende 2–3 måneders forbruk utgjøre en bevilgning på 288 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at verden er inne i en periode med økt usikkerhet og forhøyet konfliktnivå. Da er det viktig også å heve beredskapen på matvarer. Selv om Norges matvaresikkerhet er god og norsk kornproduksjon har økt betydelig, er Norge avhengig av import av korn.

Disse medlemmer viser til at Landbruksdirektoratet på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet har utredet beredskapslagring for matkorn (jf. Rapport 2022/14). Årlig forbruk av matkorn i Norge er om lag 330 000 tonn, eks. RÅK-varer. Norsk-andelen varierer fra år til år, avhengig av kvaliteten, men har økt de siste årene. Andelen norsk korn var i 2021 på om lag 64 pst. Norge importerer hovedsakelig fra Tyskland, Polen og Sverige. Det fremkommer av rapporten at det er ubenyttet lagerkapasitet på ca. 75 000 tonn, som inkluderer ledig kapasitet hos kornhandlere, matmellemøller og Stavanger havnesilo. Til sammen utgjør dette litt under tre måneders forbruk. Det er usikkert hva som skjer med Stavanger havnesilo fra 2026. Rapporten gir ikke noe anslag på hvor stor lagringskapasitet det er på norske gårdsbruk.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i budsjettforslaget legger opp til å starte etablering av beredskapslagring for matkorn høsten 2023 tilsvarende 2–3 måneders forbruk, og at det settes av 20 mill. kroner til dette formålet i 2023. Disse medlemmer merker seg at innretning på beredskapslagringen ikke er kjent, men at regjeringen opplyser i svar på budsjettspørsmål at

«Landbruksdirektoratet har nå fått i oppdrag å utforme forslag til regelverk for beredskapslagring av matkorn tilsvarende 2–3 måneders forbruk. Siktemålet er oppstart av lagring høsten 2023 innenfor en bevilgning på 20 millioner kroner. Det tilsvarer ikke 2–3 måneders forbruk, men er en start for å komme i gang. Det er naturlig at dette følges opp videre i budsjettene for senere år.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne merker seg videre at regjeringens anslåtte bevilgningsbehov for å kjøpe inn korn for tre måneder er på 288 mill. kroner (avhengig av kornpris), og at investeringsbehovet for ny lagerkapasitet er beregnet til om lag 100 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er naturlig at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag til innretning av beredskapslagring av matkorn og anslåtte kostnader, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til innretning på beredskapslagring av matkorn og anslåtte kostnader så snart dette er ferdigstilt, og senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett våren 2023.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at norsk matsikkerhet ivaretar flere ulike trusselbilder. For disse medlemmer fremstår det hensiktsmessig med en desentralisert modell der korn lagres lokalt, heller enn en modell med sentrale lagre. En desentralisert modell der økt lokal lagringskapasitet prioriteres på gårdsbruk, vil kunne ivareta hensyn utover beredskap. Dette vil kunne fjerne flaskehals og bedre kornlogistikken. Dette vil gi bøndene mer fleksibilitet slik at de kan unngå «tippekøer» og selge kornet når prisene er mest gunstige. Dette vil igjen frigjøre lagringsplass hos kornhandlere og matmellemøller, som kan brukes til beredskapslagring. Disse medlemmer viser til at under IBU-midlene gis tilskudd til tørke- og lageranlegg innenfor kornproduksjonen, og at støtte til utbygging av korntørker utgjorde i overkant av 36 mill. kroner i 2021. Disse medlemmer mener at istedenfor at staten investerer i ny lagerkapasitet, bør det vurderes å øke tilskuddsandelen til bønder som ønsker å investere i lagerkapasitet på gårdene. Disse medlemmer viser derfor til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å kutte bevilgningen på 20 mill. kroner fra kap. 1142 post 21, og øke bevilgningen fra kap. 1150 post 50, øremerket tilskudd til korntørke- og lageranlegg.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener arbeidet med beredskapslagring av korn må prioriteres høyere enn regjeringen legger opp til.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til Landbruks- og matdepartementets svar på budsjettspørsmål 477 fra Rødt, hvor det slås fast at regjeringens foreslåtte bevilgning ikke vil føre til at man klarer å lagre matkorn tilsvarende 2 til 3 måneders forbruk. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, der det under post 21 ble satt av 30 mill. kroner mer enn i regjeringens forslag til å etablere beredskapslagring av

korn i 2023, noe som vil gjøre at større mengder korn kan lagres, og at man vil være nærmere målet om lagring av 2–3 måneders forbruk av korn ved utgangen av 2023.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener målet må være å ha kornlagre for minst seks måneders forbruk. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 1142 post 21 med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 50 Arealressurskart

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 60 Tilskudd til veterinærdekning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at tilstrekkelig tilgang på veterinærer er en forutsetning for å kunne nå Stortingets vedtatte mål om matproduksjon i hele landet.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til at veterinærtjenestene i Norge de siste årene har vært svært underfinansiert. Tilgang på veterinærer er en forutsetning for matproduksjon i hele landet. Samtidig vet man at flere veterinærer har psykiske plager på grunn av arbeidsmengden og arbeidsforholdene. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 15 mill. kroner under kap. 1142 post 60 for å halvere etterslepet i veterinærdekninga og bidra til veterinærtjenester i distriktene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at tilskuddsordningen er avgjørende for å sikre god veterinærdekning, spesielt i distriktene. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap.

1142 post 60 med 30 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til fjellstuer

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tiltak for bærekraftig reindrift, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringsen for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag

til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Strømstøtte

Komiteen viser til behandlingen av Prop. 56 S (2021–2022), jf. Innst. 148 S (2021–2022), endringer i statsbudsjettet 2022, der primærprodusenter i jordbruks- og veksthusnæringen fra desember 2021 fikk en ordning med strømstøtte. Komiteen registrerer at regjeringen med dette har fulgt opp Stortingets vedtak ved behandling av Innst. 34 S (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en strømstøtteordning der prisen på strøm maksimalt er på 50 øre per kWt. Denne ordningen skal gjelde for alle, både husholdninger og næringsliv – inkludert landbruket. Disse medlemmer viser til at ettersom landbruket inkluderes i Fremskrittspartiets generelle strømstøtteordning, kuttet bevilgningen over denne posten med 1 124 mill. kroner.

Post 77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 foreslår regjeringen en tilskuddsordning for pelsier og förlag som rammes av forbudet mot pelsdyrhold. Ordningen dekker opprydding og sanering opptil 500 000 kroner per pelseri og 2 mill. kroner per førkjøkken. Videre foreslår regjeringen en erstatningsordning for spesialiserte maskiner og utstyr med en samlet ramme på 30 mill. kroner.

Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen oppretter disse ordningene uten at det er gjennomført verdivurdering av maskiner og utstyr som skal erstattes. Disse medlemmer vil påpeke at Stortinget har vedtatt en erstatningsordning, og ikke en tilskudds- eller kompensasjonsordning. Dette vedtaket kan ikke forstås på annet vis enn at verdiene skal dekkes fullt ut, og at maskiner og utstyr må vurderes og verdsettes før det kan etableres en overslagsramme i statsbudsjettet.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en erstatningsordning for pelsier og förlag som rammes av forbudet mot pelsdyrhold, basert på verdivurdering av maskiner og utstyr, slik at ver-

diene dekkes fullt ut, i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2023.»

4.4.14 KAP. 4142 LANDBRUKSDIREKTORATET

Post 1 Driftsinntekter, refusjoner m.m.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.15 KAP. 1148 NATURSKADE – ERSTATNINGER

Post 71 Naturskade – erstatninger, overslagsbevilgning

Komiteens merknader

Komiteen viser til at statens naturskadeordning gir erstatning for de naturskadene det ikke er mulig å forsikre seg mot gjennom en alminnelig forsikringsordning, og de foreslåtte bevilgningene skal brukes til å dekke disse utgiftene.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.16 KAP. 1149 VERDISKAPINGS- OG UTVIKLINGSTILTAK I LANDBRUKET

Komiteen viser til at økt verdiskaping i landbruket basert på norske naturressurser er viktig for omstillingen av norsk økonomi.

Post 51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt.

4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en ekstra bevilgning på 10 mill. kroner til verdiskapingstiltak i skogbruket øremerket skogsbilveier. Dette for at skognæringen kan videreutvikles.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å redusere tilskuddet til etablering av skogsbilveier med 35 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at deler av denne tilskuddsordningen går til drift i vanskelig terreng. Slik drift kan gå ut over den artsrike gammelskogen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å redusere bevilgningen til hogst i vanskelig terreng over kap.1149 post 71 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 1149 post 71 med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 20 mill. kroner over kap. 1149 post 73 til forsøksprosjekter på plukkhogst. Videre vil dette medlem vise til Landbruks- og matdepartementets svar på Rødts budsjettsspørsmål nr. 482, hvor det opplyses at høye gjødselpriser som følge av krigen i Ukraina har ført til stopp i produksjonen av gjødsel som brukes i skogbruket. Dette medlem forventer at midler som ville blitt brukt på gjødsling av skog, heller brukes på klimatiltak som ikke har negativ konsekvens for biologisk mangfold og skoghelse.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å redusere tilskuddet til gjødsling av skog med 47 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 1149 post 73 med 47 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

4.4.17 KAP. 1150 TIL GJENNOMFØRING AV JORDBRUKSAVTALEN M.M.

Komiteen viser til at dette kapitlet tar utgangspunkt i at jordbruket forhandler med staten om priser, tilskudd og andre regler for produksjon og omsetning innenfor jordbruket. Komiteen påpeker at postene under kapitlet brukes til gjennomføringen av jordbruksavtalen og skal bidra til at målene for landbruks- og matpolitikken blir nådd. Komiteen tar utgangspunkt i at landbrukspolitikken skal bygges rundt de fire bærebjelkene: et velfungerende importvern, markedsreguleringen, forhandlingsinstituttet med årlige jordbruksoppgjør og en eiendomspolitik som styrker den selveiende bonden og lokalt eierskap. Komiteen viser til at jordbruksavtalen gir forutsigbarhet for norske bønder og bidrar til å trygge matproduksjonen vår.

Komiteen viser til Prop. 120 S (2021–2022) om jordbruksavtalen mellom Staten og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Jordbruksavtalen hadde en total ramme på 10,9 mrd. kroner.

Komiteen viser til at Norge gjennom FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har forpliktet seg til å produsere mat til egen befolkning.

Komiteen viser til at krigen i Ukraina og prisvekst også har gått ut over norske matprodusenter det siste året. Komiteen viser også til at regjeringen på bakgrunn av vedtak i Stortinget har gjennomført ekstra utbetalinger til jordbruket for å møte situasjonen, dette som resultat av jordbruksavtalen 2022. Komiteen viser til at det har vært og er en ekstraordinær prisvekst på energi. Komiteen viser til at det i forbindelse med behandlingen av Prop. 56 s (2021–2022) ble vedtatt en strømtøtte til jordbruket, jf. Innst. 148 S (2021–2022).

Medlemene i komiteen fra Høyre, Framstegspartiet, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne merker seg at Norge har svært høy sjølvforsyning av kjøtt, egg og mjølkeprodukt (92–100 pst.), men låg sjølvforsyning av frukt og bær (5 pst.) og grønnsaker (49 pst.). Disse medlemene merker seg også at andelen utanlandske råvarer i kraftfôr brukt til kjøtt- og mjølkeproduksjon framleis er høy (42 pst.), og har auka frå 2020 til 2021.

Disse medlemene meiner det må vere av høg prioritet i landbrukspolitikken å auke satsinga på frukt, bær og grønnsaker, og at det blir ein meir sentral del av landbruket si verdiskaping også i Distrikts-Noreg. Det må også vere høgt prioritert å redusere bruken av utan-

landske før-råvarer i kjøt- og mjølkeproduksjon, og i staden m.a utnytte beiteressursane i utmarka betre. Desse medlemene syner i samband med dette til følgjande fleirtalsmerknad i Stortinget si handsaming av landbruksoppgjæret, jf. Innst. 462 S (2021–2022), våren 2022:

«Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne, meiner det er eit stort potensial for å auke norsk sjølvforsyning gjennom vridning av produksjonen i landbruket over mot meir grønt og korn, og å stimulere til auka bruk av beite- og utmarksressursar og andre verkemiddel for å kutte i bruk av soya og andre utanlandske forråvarer med høge klimaavtrykk. Fleirtalet forventar at ei slik kursendring blir tydeleg signalisert, slik at norsk landbruk allereie no kan starte nødvendig omlegging.»

Desse medlemene føreset at regjeringa følgjer opp denne fleirtalsmerknaden i arbeidet med Jordbruksoppgjæret 2023.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 1150 post 21 med 114,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, med formål om å halvere bunnfradraget for rett til støtte over jordbruksavtalen.

Post 50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en ekstra bevilgning på 15 mill. kroner til Landbrukets utviklingsfond, øremerket tilskudd til korntørke- og lageranlegg. Disse medlemmer viser til begrunnelser for bevilgningen under kap. 1142 post 21 Beredskapslagring av korn.

Komiteens medlem fra Rødt vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått en styrking på 123 mill. kroner på kap. 1150 post 50.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å sette av 50 mill. kroner over kap. 1150 post 50 for omlegging til løsdriftsfjøs på små og mellomstore bruk.

Flere av postene under skogbruk under Landbrukets utviklingsfond har negative konsekvenser for norsk skog, nasjonale miljømål og Norges internasjonale miljøforpliktelser. Dette medlem mener man i større grad må satse på miljøvennlige løsninger, som å endre flatehogst til lukkede hogstformer, ved å utsette hogst i eldre skog til over hogstmodenhetsalder, samt å kutte gjødsling, grøfting og markberedning i skog.

Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere 50 mill. kroner i tilskudd til skogdrift: veibygging og drift i bratt og vanskelig terreng, under kap. 1150 post 50. Dette medlem foreslo at 20 mill. kroner av dette brukes på metodeutvikling og kartlegging av biologisk gammel skog, og 20 mill. kroner brukes på tilskudd til omlegging til lukket hogst som ledd i restaurering av skog.

Videre vil dette medlem vise til at norsk selvforsyningsgrad er én av de laveste i Europa. Dette medlem mener at et av de viktigste tiltakene for å få opp selvforsyningsgraden er å sette i stand og produsere mat på mer matjord enn det vi gjør i dag. Dette medlem viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble satt av 12 mill. kroner til istandsetting av tidligere dyrka mark i Nord-Norge, 12 mill. kroner til istandsetting av setre, 12 mill. kroner under spesielle miljøtiltak i landbruket i støtte til grøfting, og 15 mill. kroner i tilskudd til drenering av jord, under kap. 1150 post 50.

Videre vil dette medlem vise til partiets alternative statsbudsjett kap. 5511 post 50, hvor det ble foreslått ny toll på importert soyaprotein på 10 øre per kg fra 1. juli 2023. Alle inntekter av denne tollen er ment å gå til tilskudd for å ha dyr på utmarksbeite under kap. 1150 post 50.

Komiteens medlem fra Venstre viser til partiets alternative statsbudsjett og forslag om å redusere tilskuddet til Landbrukets utviklingsfond med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere bevilgningen over kap. 1150 post 50 med 30 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 70 Markedstiltak, kan overføres

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt.

4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 71 Tilskudd ved avlingssvikt, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 73 Pristilskudd, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at et bærekraftig jordbruk er en forutsetning for å sikre ressursene og miljøverdiene for fremtiden. For disse medlemmer er det viktig å vri produksjonen over til å være mer bærekraftig, både for bonden, miljøet og forbrukerne. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Høyre prioriterte å styrke grøntproduksjonen i landbruket og satte av 30 mill. kroner på denne posten.

Post 74 Direkte tilskudd, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere det direkte tilskuddet med 1 500 mill. kroner. Disse medlemmer mener at overføringene til jordbruket er for store, og at vi bør legge om til et jordbruk som i større grad er tilpasset markedet.

Post 77 Utviklingstiltak, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt.

4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 78 Velferdsordninger, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.18 KAP. 4150 TIL GJENNOMFØRING AV JORDBRUKSAVTALEN M.M.

Post 85 Markedsordningen for korn

Komiteens merknader

Komiteen viser til at denne posten omfatter inntektene fra prisutjevningsbeløp for kraftfôrråvarer. Ordningen har som formål å sikre tilnærmet like konkurransevilkår mellom korn og andre råvarer i kraftfôr til husdyr.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.19 KAP. 1151 TIL GJENNOMFØRING AV REINDRIFSAVTALEN

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 72 Tilskudd til organisasjonsarbeid

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 79 Velferdsordninger, *kan overføres*

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

4.4.20 KAP 1152 BIONOVA

Komiteen registrerer at det er foreslått 187 mill. kroner for å starte opp Bionova. Dette er en viktig satsing for å opprettholde klimaavtalen mellom jordbruket og staten om å kutte utslipp i årene framover.

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor Høyre er tydelig på at jordbruket må ta sin del av utslippskuttene for å nå målene i Parisavtalen. Virkemiddelapparatet bør utformes for å treffe landbrukssektoren bedre, og derfor ønsker Høyre å opprette Bionova som et fagmiljø hos Enova.

Disse medlemmer ønsker å styrke natur- og biokompetansen under Enovas paraply. Enova har lang erfaring med klimatiltak og hvordan man målrettet bruker virkemidler effektivt til klimaomstilling.

Disse medlemmer mener at det å opprette et fagmiljø under Enova vil bidra positivt til utslippskutt og verdiskaping basert på naturmangfold og biologiske prosesser, samt til å bedre forstå og ivareta naturbaserte og biologiske løsninger som del av virkemiddelapparatet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har foreslått å flytte verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling over kap. 1150 post 50 på 162 mill. kroner til Bionova. Dette foreslår disse medlemmer skal bli stående slik det står i dag.

Disse medlemmer viser til at klima, natur og miljø henger sammen. Disse medlemmer viser til at bredere kunnskap kan være nyttig for å se hvordan natur (f.eks. opptak i skog, myr, hav) og biologi (landbruk, arts mangfold) er en del av klimabildet, og er rele-

vant for en helhetlig tilnærming til Enovas hovedformål: «reduerte klimagassutslipp i ikke-kvotepiktig sektor og utvikling av ny klimateknologi».

Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å flytte midler på 87,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å avvike Bionova. Posten kuttet dermed i sin helhet, med 87,5 mill. kroner. Disse medlemmer mener at dette ikke er et tiltak som bør prioriteres i statsbudsjettet.

Komiteens medlem fra Rødt mener at etableringen av Bionova er et viktig steg i arbeidet for å kutte CO₂-utslipp i landbruket og i bioøkonomien. Dette medlem vil vise til partiets alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å øke bevilgningen over kap. 1152 post 50 med 150 mill. kroner, med henholdsvis 50 mill. kroner satt av til utvikling av løsninger for karbonopptak i landbruket, 50 mill. kroner til utvikling av løsninger for bruk og produksjon av biogass i landbruket, og 50 mill. kroner i generell styrking av Bionova.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne støtter opprettelsen av Bionova, men ønsker et videre mandat enn regjeringen legger til grunn. Disse medlemmer mener at Bionova må være et Enova for bioøkonomi, som i tillegg til å finansiere klimatiltak på gårder må bidra til risikoavlastning for lovende bioøkonomiprojekter både innen landbruk og havbruk. Et eksempel på hva Bionova kan støtte, er kommersialisering av alternative proteinkilder til soya i dyrefôr.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til partiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen til Bionova over kap. 1152 post 50 med 12,46 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Det ble også foreslått å sette av 1 mrd. kroner i egenkapital over kap. 1152 (ny) post 90.

4.4.21 KAP. 1161 MYNDIGHETSOPPGAVER OG SEKTORPOLITISKE OPPGAVER PÅ STATSGRUNN

Post 70 Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

Post 75 Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger**Komiteens merknader**

Komiteen viser til at det er foreslått 17 mill. kroner til oppsyn i statsallmenningene. Fjelloppsynet skal bidra til bærekraftig bruk av statsallmenningene, og komiteen registrerer at en styrking av tilskuddet skal

legge til rette for et profesjonelt oppsyn, mer brukerkontakt og aktivitet i statsallmenningene. Komiteen viser til at forslag om bevilgning på posten følger av pkt. 4.3.8 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11, jf. pkt. 4.1 Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11.

5. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

I dette punktet behandler komiteen oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtakene under rammeområdene 9, 10 og 11.

5.1 Nærings- og fiskeridepartementet

I Prop. 1 S (2022–2023) kapittel 3 har regjeringen gitt en oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementet.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	35. nr. 2	Et tydelig klima- og miljømandat for Eksfin og etablering av et eget program for eksport av norsk, grønn teknologi og kompetanse	Ja
2021–2022	35. nr. 3	Investeringer i presårnfasen	Ja
2021–2022	35. nr. 12	Nullutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen	Nei
2021–2022	35. nr. 57	Opprettholde aktivitetskrav i kongekrabbefiske	Ja
2021–2022	35. nr. 58	Søknadsbasert tilskuddsordning for ungdomsfiske	Ja
2021–2022	481	Nullvisjon for næringer til havs	Nei
2021–2022	498	Finnmarksløpet	Ja
2021–2022	562	Grensekryssende fiske i Skagerrak	Nei
2021–2022	601	Dagligvare – hvordan aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass	Nei
2021–2022	602	Dagligvare – rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat	Nei
2021–2022	603	Dagligvare – usaklig forskjell i innkjøpsbetingelser	Ja
2021–2022	604	Dagligvare – vurdere terskelen for dominans i dagligvaremarkedet	Ja
2021–2022	605	Dagligvare – ytterligere konkurransefremmende tiltak	Ja
2021–2022	606	Dagligvare – felles merkeordning for kjedenes egne merkevarer (EMV)	Nei
2021–2022	607	Dagligvare – utrede virkningene av egne merkevarer på konkurransesituasjonen	Nei
2021–2022	608	Dagligvare – vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen	Nei
2021–2022	609	Dagligvare – hindre bruk av negative servitutter	Nei
2021–2022	610	Dagligvare – konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distribusjonsleddet	Nei
2021–2022	611	Dagligvare – definisjon av kjedenes egne merkevarer (EMV)	Nei
2021–2022	612	Dagligvare – midlertidig forskrift om usaklig prisdiskriminering	Nei

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	719 Tilrettelegging for testsentre for flytende havvind	Ja
2021–2022	725 Offentlige innkjøp – krav til bærekraftig produksjon av batterier ved offentlige innkjøp	Nei
2021–2022	732 Batteritoll – handels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia	Nei
2021–2022	733 Produksjon og resirkulering av batterier	Ja
2021–2022	734 Satsing på utvikling og produksjon av batterier og andre nye grønne næringer	Ja
2021–2022	735 Batterispesifikke utdanningsløp, herunder etablere flere treparts bransjeprogram	Nei
2021–2022	754 Bransjeavtaler – råstoff til biogassproduksjon	Nei
2021–2022	755 Sirkulær økonomi i virkemiddelapparatet	Ja
2021–2022	840 Videreføring av prosjektorganisasjonen for Ocean Space Centre	Ja
2021–2022	841 Kystfiske – rapportering av posisjon og fangstmeldinger over mobilnettet	Ja
2020–2021	71 Sikre egenproduksjon – ordning med utleie av akvakulturtillatelse	Nei
2020–2021	98 Oppfølging av kvotesystemet i kyst- og havfiske	Nei
2020–2021	172 Mineralloven – forbedringer og forenklinger	Nei
2020–2021	572 Innkjøpspriser i dagligvaremarkedet	Nei
2020–2021	573 Dagligvaremarkedet – regnskaps- og funksjonsmessig skille mellom leddene	Nei
2020–2021	574 Dagligvare – rabatter skal i større grad følge varen	Nei
2020–2021	829 Fiskeflåten – strategi for fornyelse	Nei
2020–2021	834 Innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår for transport av gods eller passasjerer	Ja
2020–2021	835 Innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår for passasjerskip i norske farvann	Ja
2020–2021	836 Innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår for skip som utfører stasjonær virksomhet	Ja
2020–2021	837 Legge til grunn norske lønns- og arbeidsvilkår for skip som betjener nye havnæringer i norske farvann	Ja
2020–2021	839 Styrke og lovfeste tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk	Nei
2020–2021	841 Utrede handlingsrommet innenfor EØS-avtalen for å plassere offentlige oppdrag hos norske verft	Nei
2020–2021	980 Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning	Nei
2020–2021	1111 Forenkling for næringslivet	Ja
2020–2021	1135 Kartlegging av mineralressurser	Ja
2020–2021	1137 Mineralstrategi	Nei
2020–2021	1231 Løse utfordringene Svinesundtersklene har for innseilingen til Halden	Nei
2019–2020	549 Kvotemeldingen – fordeling mellom flåtegruppene	Nei
2019–2020	551 Kvotemeldingen – fordeling av strukturgevinst	Nei
2019–2020	553 Kvotemeldingen – kvotefleksibilitet i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N	Nei
2019–2020	555 Kvotemeldingen – om faktisk lengde og hjemmelslengde	Nei
2019–2020	556 Kvotemeldingen – avvikling av «samfiske med seg selv»	Nei
2019–2020	558 Kvotemeldingen – om konsekvensutredninger	Nei

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2016–2017	108 pkt. 35 Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse	Nei
2013–2014	496 Informasjon om eiere av aksjeselskap	Nei

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at det flere steder i Prop. 1 S (2022–2023) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse vedtakene ikke er å anse som Stortingets formelle kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og kan således ikke erstatte kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av den årlige stortingsmeldingen om oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak. Komiteen viser til omtalene av de ulike anmodnings- og utredningsvedtakene i proposisjonen. Komiteen tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringen Støres konklusjon om videre rapportering eller ikke, med mindre annet er spesielt omtalt. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Flertallet tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringens konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg regjeringens rapportering på anmodningsvedtakene og vil ta stilling til disse i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

5.1.1 (2020–2021) VEDTAK NR. 1111 FORENKLING FOR NÆRINGSLIVET

Det vises til proposisjonen for omtale.

5.2 Landbruks- og matdepartementet

I Prop. 1 S (2021–2022) kapittel 5 har regjeringen gitt en oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak under Landbruks- og matdepartementet.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering blir avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	836 Overgang frå kronetoll til prosenttoll	Nei
2021–2022	799 Oppdatering av jordvernstrategien	Nei
2021–2022	754 Bransjeavtaler for biogassproduksjon	Nei
2021–2022	381 Melding til Stortinget om dyrevelferd som bygger på oppdatert kunnskap	Nei

Komiteens merknader

Medlemmen i komiteen frå Venstre merkar seg at regjeringa meiner vedtaket er oppfylt, fordi ein har oppnemnt ei interdepartemental arbeidsgruppe som skal følge opp forenklingsarbeidet for næringslivet. Denne medlemmen vil syne til at regjeringa så langt ikkje har levert konkrete resultat som monnar i å kutte reglar og skjemavelde for næringslivet, men tvert imot innført ei rad nye reglar og forskrifter som gjer kvar dagen vanskelegare for mange småbedrifter, mellom anna det sterkt byråkratiserande framlegget om innføring av ekstra arbeidsgivaravgift for inntekter over 750 000 kroner. Denne medlemmen seier seg difor ikkje samd i at vedtaket er følgt opp.

5.1.2 (2021–2022) VEDTAK NR. 719 TILRETTELEGGING FOR TESTSENTRER FOR FLYTENDE HAVVIND

Det vises til proposisjonen for omtale.

Komiteens merknader

Medlemene i komiteen frå Høgre, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne er sterkt kritiske til at regjeringa i budsjettforslaget for 2022 har kuttat løyvingane til Katapult-sentra, som testsenteret for flytande havvind er ein del av. Desse medlemmene meiner dette, saman med redusert ambisjonsnivå for Grøn plattform i åra framover og ei kraftig skjerping av skattebyrden for FoU-sektoren, vil svekke, ikkje styrke arbeidet med å sikre verdslende norsk kompetanse på flytande havvind i norsk industri. Desse medlemmene seier seg difor ikkje samde i at vedtaket er følgt opp.

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering blir avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	382 Dyrevelferden i svinenæringen	Nei
2021–2022	383 Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd	Nei
2021–2022	384 Alternativ til CO ₂ -bedøving av dyr	Nei
2021–2022	35 – nr. 29 Inntektsgap	Nei
2021–2022	35 – nr. 59 Investeringsmidlar	Ja
2020–2021	232 Tapsgrenser hos Norsk Rikstoto	Nei
2020–2021	1127 Pelsdyrkompensasjonsordning – berekna bruksverdi	Ja
2020–2021	1128 Pelsdyrkompensasjonsordning – kapasiteten i pelsdyrverksemda	Ja
2020–2021	1129 Pelsdyrkompensasjonsordning – opprydding og sanering	Ja
2020–2021	1130 Pelsdyrkompensasjonsordning – spesialiserte maskiner og utstyr	Ja
2020–2021	1131 Pelsdyrkompensasjonsordning – faktiske kostnader	Ja
2020–2021	1134 Viltlova – utgreiing av omgrepet «kunstig lys»	Nei
2016–2017	878 Konsekvensar av liberalisering av konsesjonsplikta	Nei
2016–2017	885 Hundelova	Ja

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at det flere steder i Prop. 1 S (2022–2023) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse vedtakene ikke er å anse som Stortingets formelle kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og kan således ikke erstatte kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av den årlige stortingsmeldingen om oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak. Komiteen viser til omtalene av de ulike anmodnings- og utredningsvedtakene i proposisjonen. Komiteen tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringen Støres konklusjon om videre rapportering eller ikke, med mindre annet er spesielt omtalt. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Flertallet tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringens konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg regjeringens rapportering på anmodningsvedtakene og vil ta stilling til disse i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 4 (2022–2023).

5.2.1 2021–2022 VEDTAK NR. 382 DYREVELFERDEN I SVINENÆRINGEN

Det vises til proposisjonen for omtale.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne merker seg at regjeringen ikke virker villig til å følge opp vedtaket i Stortinget om særskilt å se på insentiver for å forbedre dyrevelferden i svinenæringen. Disse medlemmer mener det er mange tiltak som kan innføres raskt for å bedre dyrevelferden i svinenæringen, uten å vente på en ny stortingsmelding om dyrevelferd. Disse medlemmer mener at det ikke er en relevant unnskyldning at regjeringen «venter på utviklinga i EU». Det er all grunn til å anta at det i årene framover vil være en kontinuerlig utvikling i EU i retning av skjerpede krav til dyrevelferd. Disse medlemmer mener det dermed ikke er en holdbar strategi for Norge å sitte stille i båten og dermed sakke stadig mer akterut når det gjelder dyrevelferd.

5.2.2 2021–2022 VEDTAK NR. 383 KONKRETE TILTAK I MELDING TIL STORTINGET OM DYREVELFERD

Det vises til proposisjonen for omtale.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ikke vil følge opp Stortingets vedtak om å be regjeringen legge fram en helhetlig stortingsmelding om dyrevelferd som omfatter både produksjonsdyr i landbruket,

kjæledyr og fiskeoppdrett senest i vårsesjonen 2023. Disse medlemmer mener det haster med å få fortgang i arbeidet, og at det ikke er en relevant unnskyldning at regjeringen «venter på utviklinga i EU». Det er all grunn til å anta at det i årene framover vil være en kontinuerlig utvikling i EU i retning av skjerpede krav til dyrevelferd. Disse medlemmer mener det ikke er en holdbar strategi for Norge å sitte stille i båten og dermed sakke stadig mer akterut når det gjelder dyrevelferd.

5.2.3 2021–2022 VEDTAK NR. 384 ALTERNATIV TIL CO₂-BEDØVING AV DYR

Det vises til proposisjonen for omtale.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ikke har iverksatt tiltak for å øke forskningsinnsatsen for alternativer til CO₂-bedøving av dyr i slakteri og kverning av hanekyllinger (maserasjon). Disse medlemmer mener det haster med å få fortgang i arbeidet, og at det ikke er en relevant unnskyldning at regjeringen «venter på utviklinga i EU». Det er all grunn til å anta at det i årene framover vil være en kontinuerlig utvikling i EU i retning av skjerpede krav til dyrevelferd. Disse medlemmer mener det ikke er en holdbar strategi for Norge å sitte stille i båten og dermed sakke stadig mer akterut når det gjelder dyrevelferd.

5.2.4 2021–2022 VEDTAK NR. 836 OVERGANG FRÅ KRONETOLL TIL PROSENTTOLL

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, mener en overgang fra krone- til prosenttoll vil være et viktig grep for å beskytte norskproduserte varer. Flertallet ber regjeringen igjen vurdere dette fram mot statsbudsjettet for 2024.

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om små og mellomstore bedrifter.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om industri.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge frem for Stortinget en egen sak om grensehandel hvor det drøftes og foreslås tiltak for å redusere grensehandelen og sikre konkurransekraften til norsk næringsliv.

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen om at tilskuddet til Ungt Entreprenørskap skal øremerkes arbeidet med å få vekst i antall elever og studenter i hele utdanningsløpet som får praktisk og virkelighetsnær undervisning med fokus på innovative løsninger og entreprenørskapsmetoder.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen vedta en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde som følge av drukning (en nullvisjon).

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan for å redusere og forebygge drukningsulykker, der grunnlaget for arbeidet er nullvisjonen.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen legge til rette for et offentlig drukningsstatistikkoppdrag, som gjør det mulig å innhente og samordne statistikk over drukningsulykker.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen kartlegge marginene i hele verdikjeden for dagligvarer gjennom en helhetlig marginstudie og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen samlokalisere ansvaret for drukningsforebyggende arbeid i ett departement.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen gjøre en analyse av konsekvensene av midlertidig økt arbeidsgiveravgift og komme tilbake til Stortinget med analysen på egnet måte.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen prioritere å utvikle konkrete egne eksportstrategier for nye næringer hvor Nor-

ge er langt fremme, herunder helseindustri, agriteknologi og kreative næringer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret plan for innføring av differansekontrakter for økt produksjon og bruk av alternativt drivstoff i maritim sektor, senest innen revidert nasjonalbudsjett 2023 og med mål om etablering innen utgangen av 2023.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til innretning på beredskapslagring av matkorn og anslåtte kostnader så snart dette er ferdigstilt, og senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett våren 2023.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen om å sørge for at de økonomiske rammene for Norecopa holdes på minst samme nivå som i 2022, og at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.

Forslag fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen gjøre den norske solcelleindustrien til et særlig satsingsområde i Grønt industriløft.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen gjøre norsk solcelleindustri til et særlig satsingsområde i satsingen Hele Norge eksporterer.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en erstatningsordning for pelsrier og fôrlag som rammes av forbudet mot pelsdyrhold, ba-

sert på verdivurdering av maskiner og utstyr, slik at verdiene dekkes fullt ut, i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2023

Forslag fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen umiddelbart avklare med ESA, og foreslå for Stortinget, strømstøttetiltak for å hjelpe kraftintensiv industri som er kritisk for den europeiske fornybaromstillingen og europeisk energi- og råvareuavhengighet, gjennom for eksempel en teknologi-basert strømstøtte eller kortsiktige fastprisavtaler.

Forslag fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi ideelle aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi kommunale og interkommunale aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innrette grunnrenteskatten på havbruk på en måte som premierer utslippsfrie anlegg, for eksempel ved at utslippsfrie anlegg ilegges en lav grunnrenteskatt som tilfaller kommunene, mens konvensjonelle anlegg ilegges en høy grunnrenteskatt som tilfaller staten.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om en grunnrenteskatt på fiskeri, med et bunnfradrag som sikrer at kystflåten havner under skattepliktig grense.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen flytte ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser til Klima- og miljødepartementet.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	505 650 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 583 000	
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 800 000	
	25	Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger	15 600 000	
	26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i>	11 700 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	85 000 000	
	51	Tilskudd til Senter for hav og Arktis.....	5 600 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner.....	43 500 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss	4 100 000	
	72	Tilskudd til skipsfartsberedskap	3 900 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	32 400 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS.....	3 300 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	19 300 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	44 300 000	
	77	Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, <i>kan overføres</i>	3 100 000	
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling.....	9 418 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter.....	128 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800 000	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter.....	55 200 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter.....	441 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	56 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	173 850 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
905	Norges geologiske undersøkelse		
	1 Driftsutgifter.....	202 500 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 540 000	
906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1 Driftsutgifter.....	61 850 000	
	30 Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	11 100 000	
	31 Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	6 100 000	
	32 Miljøtiltak Folldal.....	16 000 000	
907	Norsk nukleær dekommisjonering		
	1 Driftsutgifter.....	117 050 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	395 000 000	
	30 Opprydding Søve	41 500 000	
908	Institutt for energiteknikk		
	70 Tilskudd til drift av atomanlegg.....	358 900 000	
	71 Tilskudd til sikring av atomanlegg	19 000 000	
	72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur.....	65 000 000	
909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 228 000 000	
910	Sjøfartsdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	457 000 000	
911	Konkurransetilsynet		
	1 Driftsutgifter.....	124 050 000	
	70 Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
912	Klagenemndssekretariatet		
	1 Driftsutgifter.....	36 200 000	
913	Dagligvaretilsynet		
	1 Driftsutgifter.....	9 900 000	
915	Regelrådet		
	1 Driftsutgifter.....	11 400 000	
922	Romvirksomhet		
	50 Norsk Romsenter.....	91 750 000	
	51 Egenkapital Andøya Space, <i>kan overføres</i>	102 600 000	
	70 Kontingent i European Space Agency (ESA).....	219 200 000	
	71 Internasjonal romvirksomhet	536 400 000	
	72 Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 800 000	
	73 EUs romprogrammer	572 000 000	
	74 Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	127 000 000	
	76 Tilskudd Andøya Space, <i>kan overføres</i>	26 500 000	
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70 Tilskudd	323 400 000	
930	Design og arkitektur Norge		
	70 Tilskudd	23 300 000	
935	Patentstyret		
	1 Driftsutgifter.....	298 510 000	
936	Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1 Driftsutgifter.....	8 360 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 200 000	
	70	Eksportfremmetiltak.....	46 700 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	33 100 000	
	72	Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS	50 000 000	
952		Investinor AS		
	50	Risikokapital	50 000 000	
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 000 000	
953		Nysnø Klimainvesteringer AS		
	50	Risikokapital.....	210 000 000	
1473		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	64 995 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsav- setninger	833 650 000	
	70	Basiskostnader	169 500 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	115 500 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overfø- res</i>	541 500 000	
	75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71 og 76</i>	207 900 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	400 846 000	
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd	11 600 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	188 300 000	
	72	Risikokapital.....	35 000 000	
2460		Eksportfinansiering Norge		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-193 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	290 286 000	97 286 000
	25	Forvaltning av midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina		500 000
Totale utgifter				11 397 688 000

Inntekter

3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	188 000	
	3	Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard	11 700 000	
	70	Garantipremie fra garantiordning luftfart	39 000 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	18 010 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	28 115 000	
	4	Oppdragsinntekter	100 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	48 665 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	567 400 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	33 085 000	
3905	Norges geologiske undersøkelse		
	3 Oppdragsinntekter og andre inntekter	74 975 000	
3906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1 Leie av bergrettigheter og eiendommer.....	100 000	
	2 Behandlingsgebyrer.....	800 000	
3909	86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	1 000 000	
	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
3910	1 Tilbakeføring av tilskudd.....	3 000 000	
	Sjøfartsdirektoratet		
	1 Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	233 195 000	
	2 Maritime personellsertifikater.....	21 135 000	
	3 Diverse inntekter	500 000	
	4 Gebyrer for skip i NIS.....	66 475 000	
3911	86 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000	
	Konkurransetilsynet		
	3 Refusjoner og andre inntekter	200 000	
3912	86 Lovbruddsgebyr	100 000	
	Klagenemndssekretariatet		
	1 Klagegebyr	900 000	
	2 Refusjoner og andre inntekter	200 000	
3935	87 Overtredelsesgebyr	100 000	
	Patentstyret		
	1 Inntekter av informasjonstjenester	4 800 000	
	2 Inntekter knyttet til NPI	4 600 000	
3936	3 Gebyrer immaterielle rettigheter	105 735 000	
	Klagenemnda for industrielle rettigheter		
3940	1 Gebyrer.....	700 000	
	Internasjonaliseringstiltak		
5325	71 Tilbakebetaling av støtte ved kapitalvare-eksport.....	4 500 000	
	Innovasjon Norge		
5326	70 Låneprovisjoner	73 000 000	
	Siva SF		
5329	70 Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
	Ekspportkredittordningen		
5460	70 Gebyrer m.m.....	20 000 000	
	Eksportfinansiering Norge		
	71 Tilbakeføring fra gamle garantiordninger	12 000 000	
	77 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina	1 000 000	
5612	78 Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifm. høye strømpriser.....	1 000 000	
	Renter fra Store Norske Spitsbergen Kul- kompani AS		
5613	80 Renter.....	11 900 000	
	Renter fra Siva SF		
	80 Renter.....	11 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5614		Renter under Eksportfinansiering Norge		
	80	Renter fra lån til Alminnelig garantiordning	129 000 000	
	81	Renter fra Norwegian Air Shuttle ASA.....	68 000 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter.....	830 000 000	
Totale inntekter				2 438 678 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 26	kap. 3900 post 3
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle drifts-

utgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2024 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. gi Norsk nukleær dekommisjonering og Institutt for energiteknikk fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger innenfor en samlet ramme på inntil 450 mill. kroner under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 21 Spesielle driftsutgifter.

3. gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å inngå kontrakter for inntil 150 mill. kroner til opprydding ved Søve gruver under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 30 Opprydding Søve.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
2421	Innovasjon Norge	
	50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	400 mill. kroner
	75 Grønn plattform	420 mill. kroner
	76 Miljøteknologi	630 mill. kroner
2426	Siva SF	
	71 Tilskudd til testfasiliteter	55 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 239 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 290 mill. euro.
3. gi tilsagn om tilskudd til tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU med inntil 1 300 mill. kroner under kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer, post 70 Tilskudd, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene.
4. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved bygge-lån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VI

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 685 mill. kroner.
2. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.

VII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 86 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov 12. mai 1972 nr. 28 om atome-nergivirkosomhet kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 3 070 mill. kroner, herav 470 mill. kroner til skip i nærskipfart og fiskefartøy og 900 mill. kroner til grønne vekstlån.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om lån under eksportkredittordningen uten en øvre ramme.
4. gi tilsagn om lån til Institutt for energiteknikk på inntil 40 mill. kroner under kap. 908 Institutt for energiteknikk, post 72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur. Utbetaling av lånet aktiveres i statens kapitalregnskap.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 120 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Svea og Lunckefjell.
3. pådra staten forpliktelser u tover budsjettåret for inntil 225 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i gruveområdet i Folldal.

XI

Fullmakt til å overføre ubrukte midler i reguleringsfond

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å overføre eventuelt mindreforbruk til forvaltning av eksportkredittordningen i et reguleringsfond, begrenset slik at maksimalt innestående

på reguleringsfondet ved utløpet av budsjettåret er 5 pst. av bevilgningen på kap. 2460, post 24 i 2023.

XII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål om å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIV

Endringer i statlige eier- og låneposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Aker Solutions ASA helt eller delvis.
3. redusere deltakelsen i hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian Air Shuttle ASA helt eller delvis.

XV

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan avhende ikke-aktive gruveeiendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeieendom.

XVI

Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser i holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å:

1. benytte holdingselskapet for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.

3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer eid av holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

XVII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier under midlertidig lånegarantiordning i forbindelse med høye strømpriser, innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 000 mill. kroner.

B.

Rammeområde 10

(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	470 900 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	121 000 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner.....	503 000 000	
	61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt.....	2 000 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner.....	2 500 000	
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift.....	346 800 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	28 800 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 900 000	
	77	Tilskudd til kystrekeflåten.....	21 000 000	
Totale utgifter			1 504 800 000	
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Diverse inntekter.....	1 200 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr.....	30 315 000	
	86	Forvaltningsanksjoner.....	10 000 000	
Totale inntekter			41 515 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 1	kap. 3917 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1635 post 1 for de statlige for-

valtningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917 post 22 og kap. 919 post 76, slik at summen av overskridelser

under kap. 917 post 22, kap. 919 post 76 og kap. 923 post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574 post 74.

C.

**Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	170 617 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 280 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter.....	286 000	
1112		Veterinærinstituttet		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	106 696 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	1 457 767 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser.....	13 185 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	14 193 000	
1136		Norsk institutt for bioøkonomi		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	253 743 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner.....	40 640 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 335 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk.....	6 311 000	
	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk.....	4 000 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	21	Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv.....	11 150 000	
	50	Miljøregistreringer i skog.....	4 550 000	
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtre genetiske ressurser, <i>kan overføres</i>	7 040 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i> ...	8 626 000	
1140		Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.		
	1	Driftsutgifter.....	13 129 000	
	21	Spesielle driftsutgifter.....	32 683 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	36 778 000	
1141		Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 071 000	
	75	Organisasjoner – høstbare viltressurser.....	8 876 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
1142	Landbruksdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	245 034 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn	20 000 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000	
	50 Arealressurskart.....	7 583 000	
	60 Tilskudd til veterinærdekning.....	184 229 000	
	70 Tilskudd til fjellstuer.....	815 000	
	71 Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i>	4 992 000	
	72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	520 000	
	73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
	74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
	75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 124 000 000	
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	470 000 000	
1148	Naturskade – erstatninger		
	71 Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	89 400 000	
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	4 943 000	
	71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	51 174 000	
	73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	55 852 000	
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 800 000	
	50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 058 553 000	
	70 Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	335 100 000	
	71 Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	96 500 000	
	73 Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 381 935 000	
	74 Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	14 195 545 000	
	77 Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	319 861 000	
	78 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 679 065 000	
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen		
	51 Tilskudd til Reindriffts utviklingsfond.....	59 700 000	
	72 Tilskudd til organisasjonsarbeid.....	7 300 000	
	75 Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	108 700 000	
	79 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 300 000	
1152	Bionova		
	50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket.....	87 540 000	
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70 Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 946 000	
	75 Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.....	16 964 000	
	Totale utgifter		28 922 688 000

Inntekter

4100	Landbruks- og matdepartementet	
	1 Refusjoner m.m.....	135 000
4115	Mattilsynet	
	1 Gebyr m.m.	206 109 000
	2 Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 288 000
4136	Norsk institutt for bioøkonomi	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	30 Husleie.....	19 915 000	
4141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	1 Jegerprøve, gebyr m.m.....	4 071 000	
4142	Landbruksdirektoratet		
	1 Driftsinntekter, refusjoner m.m.	47 853 000	
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85 Markedsordningen for korn	50 000	
Totale inntekter			284 421 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 1
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer

merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med opp til 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	8,2 mill. kroner
1142	Landbruksdirektoratet	
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	400,0 mill. kroner
	78 Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	25,0 mill. kroner
1148	Naturskade – erstatninger	
	71 Naturskade – erstatninger	49,4 mill. kroner
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	104,2 mill. kroner
1152	Bionova	
	50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	90,0 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 25,0 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

VI

Fullmakt til å fravike Instruks om avhending av statlig eiendom mv.

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet kan fravike Avhendingsinstruksen og

overføre eiendommen Løken gård direkte til Øystre Slidre kommune vederlagsfritt.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Oslo, i næringskomiteen, den 9. desember 2022

Willfred Nordlund

leder og ordf. for kap. 1100, 1112, 1115, 1136, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1161, 4100, 4115, 4136, 4141, 4142 og 4150

og oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under rammeområde 9, 10 og 11

Per Vidar Kjølmoen

ordf. for kap. 917, 919 og 3917

Linda Hofstad Helleland

ordf. for kap. 900, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 915, 922, 924, 930, 935, 936, 940, 950, 952, 953, 1473, 2421, 2426, 2429, 2460, 3900, 3902, 3903, 3904, 3905, 3906, 3909, 3910, 3911, 3912, 3935, 3936, 3950, 5325, 5326, 5329, 5460, 5612, 5613, 5614 og 5629

